

Genieten van een digitaal leven

Orange Belgium Jaarverslag 2016

U verbinden met wat echt telt

Orange Belgium is één van de meest toonaangevende telecommunicatieoperatoren op de Belgische markt (met meer dan 3 miljoen klanten) en in Luxemburg, via haar dochter Orange Communications Luxembourg.

Als **convergente speler** bieden we mobiele telecommunicatiediensten, alsook internet en tv aan particulieren; en innovatieve mobiele en vaste diensten aan bedrijven. Ons **ultraperformant mobiel netwerk** beschikt over de 2G, 3G, 4G en 4G+ technologie waarin we voortdurend in blijven investeren. We zijn ook een 'wholesale' operator aangezien we onze infrastructuur openstellen en services aanbieden aan partners.

Orange België is een filiaal van de Orange-groep, één van de meest toonaangevende operatoren in Europa en Afrika voor mobiele en breedband internetdiensten en één van de leiders wereldwijd in het leveren van telecommunicatiediensten aan bedrijven.

Orange België staat genoteerd op de Beurs van Brussel (OBEL).

€ 1.241,6 mio
Omzet Orange Belgium-groep

6 mio
Simkaarten in gebruik

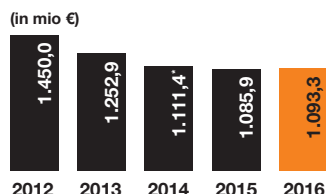
1.686
Medewerkers

Kerncijfers 2016

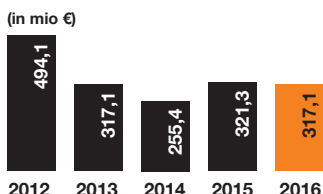
€ 1.093,3 mio

Geconsolideerde omzet uit diensten

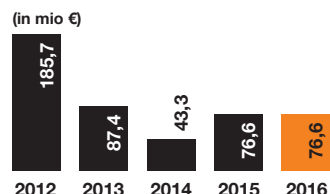
€ 317,1 mio

Gerapporteerde EBITDA (geconsolideerd)

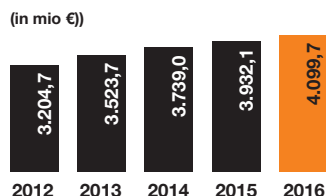
€ 76,6 mio

Geconsolideerd nettoresultaat

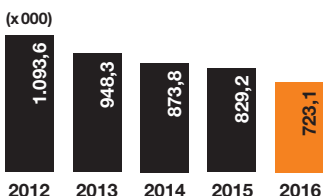
€ 4.099,7 mio

Geconsolideerde investeringen (vanaf 1999 gecumuleerd)

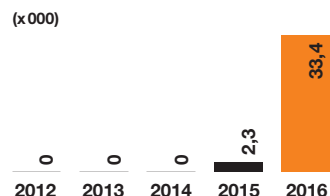
723,1 duizend

Actieve prepaidklanten (BE)

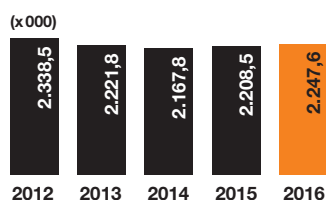
33,4 duizend

Orange LOVE Internet + TV-klanten (BE)

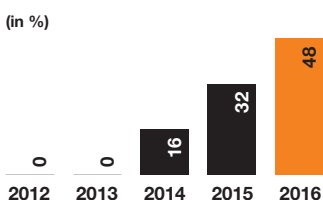
2.247,6 duizend

Actieve postpaidklanten (BE)

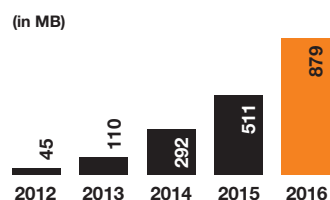
48%

4G smartphone-penetratiegraad (BE)

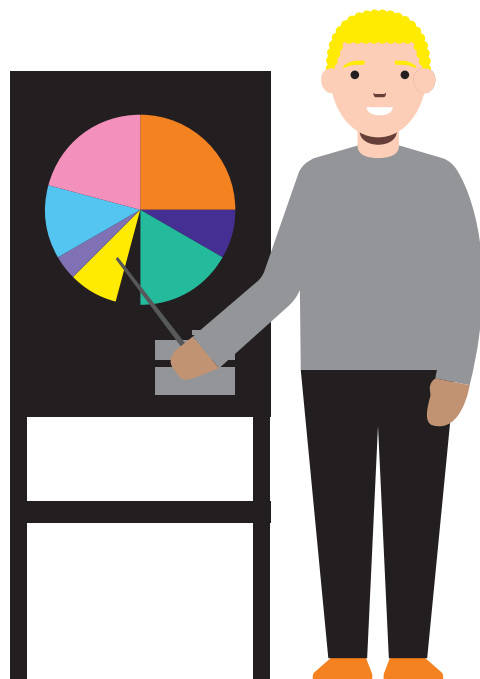

879 MB

Gemiddelde mobiele data-verbruik per klant (BE)

* De presentatie van de geconsolideerde financiële staten is aangepast in vergelijking met de presentatie die is gebruikt voor het jaar afgesloten op 31 december 2014.

Geconsolideerd overzicht van het totaalresultaat (Mio €)	2016	2015
Omzet uit mobiele diensten	1 020,5	1 006,2
Omzet uit vastelijndiensten	72,8	79,6
Overige opbrengsten	26,8	21,5
Verkoop van mobiele apparatuur	121,6	128,0
Totale omzet	1 241,6	1 235,4
Gerapporteerde EBITDA	317,1	321,3
Gerapporteerde EBITDA-marge in % van de omzet uit diensten	29,0%	29,6%
EBIT	107,2	119,1
EBIT-marge in % van de omzet uit diensten	9,8%	11,0%
Financieel resultaat	-6,5	-6,7
Belastingen	-24,1	-35,8
Nettowinst van de periode (*)	76,6	76,6
Aandeel van de groep in de winst van de periode	76,6	76,6
Gewone winst of gewoon verlies per aandeel (in EUR)	1,28	1,28
Gewogen gemiddeld aantal gewone aandelen	60.014.414	60.014.414
Verwaterde nettowinst per aandeel (in EUR)	1,28	1,28
Verwaterd gewogen gemiddeld aantal gewone aandelen	60.014.414	60.014.414

Geconsolideerde staat van financiële positie (Mio €)	2016	2015
Vaste activa	1 249,1	1 280,5
Vlottende activa	275,1	236,9
waarvan kas en kasequivalenten	51,4	9,7
Totaal activa	1 524,2	1 517,4
Eigen vermogen	532,4	457,1
Langlopende verplichtingen	465,4	484,1
Kortlopende verplichtingen	526,4	576,2
Totaal eigen vermogen en verplichtingen	1 524,2	1 517,4

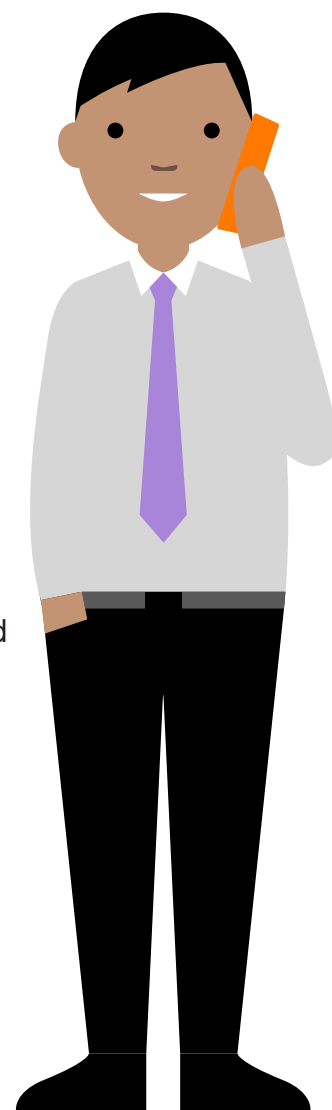
Geconsolideerd kasstroomoverzicht (Mio €)	2016	2015
Geconsolideerde netto-inkomsten, incl. niet-kasstroom gebonden aanpassingen	327,5	360,4
Wijzigingen in werkkapitaalvereisten	11,8	14,8
Overige kasuitstromen van nettogeldmiddelen	-40,4	-33,3
Nettokasstromen uit bedrijfsactiviteiten	298,9	341,8
Nettokasstromen gebruikt voor investeringsactiviteiten	-228,7	-205,6
Leningen	-28,2	-132,7
Inkoop van eigen aandelen	-0,3	0,0
Uitgekeerde dividenden	0,0	0,0
Nettowijziging in geldmiddelen en kasequivalenten	41,7	3,6

Geconsolideerd overzicht van het totaalresultaat - Gesegmenteerde informatie (Mio €)	2016			2015		
	België	Luxemburg	Orange Belgium-groep	België	Luxemburg	Orange Belgium-groep
Omzet uit mobiele diensten	980,3	44,3	1 020,5	963,6	44,8	1 006,2
Omzet uit vastelijndiensten	68,4	4,4	72,8	76,5	3,1	79,6
Overige opbrengsten	25,5	1,4	26,8	21,4	0,2	21,5
Verkoop van mobiele apparatuur	121,9	11,6	121,6	126,6	16,6	128,0
Totale omzet	1 196,1	61,6	1 241,6	1 188,1	64,8	1 235,4
Gerapporteerde EBITDA	312,1	5,0	317,1	317,1	4,2	321,3
Gerapporteerde EBITDA-marge in % van de omzet uit diensten	29,8%	10,3%	29,0%	30,5%	8,9%	29,6%

* Nettowinst van de periode stemt overeen met nettowinst uit voortgezette activiteiten.

Inhoudstafel

1	Inhoudstafel
2	Interview met de voorzitter en de CEO
4	Boodschap van de voorzitter
5	Rebranding
6	Belangrijkste gebeurtenissen 2016
8	Onze strategie
10	Marktomstandigheden
12	Onze oplossingen
16	Ons netwerk
18	Onze medewerkers
20	Orange Luxembourg
21	Maatschappelijke verantwoordelijkheid
22	Het aandeel
26	Beheersverslag
35	Financiële staten
84	Deugdelijk bestuur

Orange Belgium is klaar om zijn rol van uitdager te spelen

2016 was een bewogen jaar voor Mobistar, dat Orange Belgium werd. Er waait een frisse wind door de onderneming. Wat zijn de krachtlijnen van het huidige beleid en wat heeft Orange Belgium nog in petto voor de komende maanden? We vroegen Jan Steyaert, voorzitter van de raad van bestuur, en Michaël Trabbia, CEO van Orange Belgium, om hun analyse en visie.

Jan Steyaert,
voorzitter van de
raad van bestuur
(rechts)

Michaël Trabbia,
CEO van Orange
Belgium
(links)

Wat moeten we onthouden van het afgelopen jaar?

Jan Steyaert: na 20 jaar is de onderneming een nieuw hoofdstuk gestart in haar geschiedenis. Enerzijds met de naamsverandering, natuurlijk, maar anderzijds ook met onze intrede op de markt van de convergente aanbiedingen, met vaste en mobiele diensten voor particulieren en bedrijven. Twee structurele elementen die trouwens nauw met elkaar verbonden waren. Zo was het gloednieuwe Orange Belgium meteen ook de eerste mobiele operator van Europa die de openstelling van het kabelnetwerk aangreep om een eigen aanbod te lanceren.

Michaël Trabbia: we waren al heel lang aan het wachten tot we eindelijk konden toetreden tot de markt van het vaste internet en de digitale televisie en we hebben ons aanbod dan ook goed kunnen voorbereiden. 2016 zal dus de annalen van de onderneming ingaan als het jaar waarop we onze eerste stappen zetten op de markt van het convergente aanbod van vaste en mobiele

diensten, terwijl we tegelijk ook onze mobiele activiteiten verder bleven uitbreiden om de toename van het mobiele datagebruik te kunnen volgen.

Kwam deze lancering niet te laat?

Jan Steyaert: integendeel, die kwam precies op het juiste moment. Er heerste een nieuwe algemene convergentiedynamiek op de Belgische markt, met onder andere de overname van de mobiele operator Base door kabeloperator Telenet. De trend om een convergent aanbod van vaste en mobiele diensten aan te bieden, zal zich in de komende maanden en jaren ongetwijfeld nog verder doorzetten. Het was dan ook essentieel dat Orange klaar was om meteen een aanbod van hoge kwaliteit te lanceren.

Michaël Trabbia: onze goede start wijst erop dat de consumenten interesse hebben in een kwalitatief hoogstaand aanbod tegen prijzen die redelijk zijn. En we staan nog maar aan het begin van een nieuw verhaal. We zullen ons convergent aanbod in de toekomst nog verder uitbreiden, zowel op het gebied van de functies

als wat de inhoud betreft. Ons ontwikkelingsplan loopt volledig in lijn met onze hoge ambities: we willen een marktaandeel van 10% veroveren op de markt van het vaste internet en de digitale tv in België.

In welk opzicht is de rebranding meer dan alleen een kleurverandering van groen naar oranje?

Michaël Trabbia : bovenop de commerciële overgang naar een merk met wereldwijde bekendheid, een evolutie die de Belgen al in Frankrijk en Spanje hadden zien gebeuren, biedt de naamsverandering ons de gelegenheid om de banden aan te halen met de rest van de groep. Achter ons staat immers de kracht van een grote groep, één van de 12 grootste operatoren ter wereld zelfs! Een speler dus die ons een aanzienlijke ondersteuning kan bieden op het gebied van technologische expertise, operationele optimalisering, toegang tot inhoud en natuurlijk, investering- en innovatiecapaciteit. Zo telt de groep Orange wereldwijd 4500 mensen die zich bezighouden met onderzoek en ontwikkeling. Daar staat tegenover dat we de waarden niet mogen verloochenen die van Mobistar zo'n succes hebben gemaakt, zoals onze gedrevenheid om de markt in beweging te brengen en onze focus op klantenzorg.

Jan Steyaert: in de loop van zijn 20-jarige bestaan heeft Mobistar de Belgische markt zowel gerevolutionariseerd als gedemocratiseerd. Door de naam aan te nemen van een groot internationaal merk als Orange, kan onze onderneming de Belgische markt ook in de toekomst blijven dynamiseren ten voordele van de consumenten. Dat is dan ook precies waarom de raad van bestuur en de algemene vergadering van aandeelhouders voor deze naamswijziging hebben gestemd: omdat dit ons de mogelijkheid biedt om onze activiteiten verder te blijven ontwikkelen. Tot slot wijst de overstap naar het merk Orange eveneens op het diepgaande en duurzame engagement van de groep Orange in België.

Hoe werd dit jaar van grote omwentelingen intern beleefd?

Michaël Trabbia: ik wil graag van de gelegenheid gebruikmaken om onze teams te bedanken voor het fantastische werk dat ze hebben verzet. Ze hebben zich keihard ingezet en zijn erin geslaagd bergen te verzetten. Vooral onze toetreding tot de markt van het convergent aanbod was bijzonder goed voorbereid. Ook op het gebied van de mobiele telefonie plukken we nu de vruchten van onze investeringen in het netwerk. We kunnen nu verder bouwen op dat engagement en op die dynamiek. Orange Belgium is met zijn 20 jaar een relatief jonge onderneming en we hebben onze pioniersgeest kunnen behouden, terwijl we tegelijk kunnen rekenen op de steun van een grote groep. Ons personeel mag bijzonder trots zijn op hun capaciteiten en op het werk dat ze hebben verricht. We hoeven in niets onder te doen voor onze grotere concurrenten op de Belgische markt.

Wat zijn jullie prioriteiten voor 2017?

Michaël Trabbia: na een geslaagde start worden we stilaan een speler om rekening mee te houden op het vlak van het convergent aanbod van vaste en mobiele diensten. Om daar nog verder in te groeien, moeten we ons convergent waardeaanbod nog verfijnen zodat het voor iedereen nog interessanter wordt, vooral voor de gezinnen. Daarnaast zullen we het aanbod natuurlijk

ook verder verrijken met nieuwe functies en nieuwe inhoud. We willen een innovatievoortrekker blijven. Op het vlak van de mobiele diensten zullen we het toenemende mobiel datagebruik van onze klanten blijven ondersteunen.

Onze andere grote prioriteit is het verbeteren van de klantenervaring, door onze processen te vereenvoudigen en te digitaliseren. We hebben een digitaal transformatieplan gelanceerd, waarmee we al onze interacties met onze klanten willen herbekijken en verbeteren. Digitalisering en vereenvoudiging moeten hand in hand gaan en daarbij moeten we altijd uitgaan van het standpunt van de klanten.

Jan Steyaert: we moeten ook in ons operationeel model blijven streven naar verbetering, om onze dienstverlening naar het hoogste niveau van de markt te brengen. De openstelling van het kabelaanbod biedt ons de mogelijkheid om nieuwe klanten aan te trekken met een kwaliteitsvolle dienstverlening. Want Belgen zijn niet alleen maar prijsbewust, maar stellen ook steeds hogere eisen aan de kwaliteit. Niemand aanvaardt nog van het internet en de huidige technologieën afgesloten te zijn.

Geeft het kader Orange volop de kans om deze rol van uitdager te spelen?

Jan Steyaert: de regulator heeft de moed gehad om de kabelregulering open te trekken toen duidelijk werd dat de Belgische markt van de vaste telecommunicatie niet naar behoren werkte. We roepen die regulator nu op om deze trend voort te zetten, om zo de omkadering te verbeteren en een aantal operationele gebreken weg te werken en om het tarifieringsmodel van het brutoaanbod te herzien om de concurrentiesituatie op de markt te kunnen verbeteren ten voordele van de consumenten.

Op welke innovatierreinen mogen we Orange Belgium in de toekomst verwachten?

Michaël Trabbia: op het vlak van nieuwe diensten aan bedrijven, zowel wat betreft het internet der dingen, vlootbeheer, cyberveiligheid als clouddiensten, in een 'as a service'-formule. We zijn van plan in de waardeketen te stijgen, voorbij alleen een connectiviteitsaanbod.

In het algemeen versterkt onze naamswijziging naar de klanten toe onze ambities en ons innovatie-engagement. Concrete voorbeelden daarvan zijn de geslaagde lancering eind 2016 van onze eerste Virtual Reality-bril van het merk Orange, die compatibel is met alle smartphonetypes; en de lancering van onze Orange TV-app. Bij alles wat we doen, staat ons streven om innovatie te democratiseren voor de Belgische consument voorop. We willen bovendien onze interactie met het innoverende digitale ecosysteem in België nog verder versterken. Er zijn immers heel wat ruwe diamanten te vinden in de Belgische bodem en we willen die graag helpen internationaal te groeien.

Nog een woordje om af te sluiten?

Ik wil dit gesprek graag afsluiten met een dankwoordje voor Jan, die heeft besloten zijn mandaat als voorzitter van de raad van bestuur stop te zetten na 21 jaar van goede en trouwe dienst, waarvan 14 als voorzitter. Bedankt, Jan, voor je bijdrage aan de mooie geschiedenis van het Mobistar van gisteren, en het Orange Belgium van vandaag en morgen.

Meer dan 20 jaar trots en erkentelijkheid

Na ruim 20 jaar in de raad van bestuur besloot ik dat het tijd was om de fakkel door te geven aan een nieuwe voorzitter voor Orange Belgium. Dit bedrijf maakt zo'n groot deel uit van mijn leven dat ik het moeilijk kon verlaten zonder enkele van mijn gevoelens met u te delen.

Ik was er van het prille begin bij. Eerst bij Mobistar, daarna bij Orange. Ik werkte meer dan 20 jaar geleden met wijlen John Cordier mee aan de oprichting van wat dé telecomuitdager in België zou gaan worden. De laatste 14 jaar had ik de eer als voorzitter in de raad van bestuur te mogen zetelen.

Het toeval wil nu dat ik de fakkel doorgeef 1 jaar na de naamsverandering en onze opgemerkte en opmerkelijke intrede op de markt van de vast-mobiele convergentie. Het doet mij plezier dat ik dat mag doen op een moment waarop Orange Belgium, dankzij een doordachte veroveringsstrategie en de steun van een innovatieve industriële groep, goed vertrokken is om een nieuw hoofdstuk aan zijn verhaal toe te voegen.

Wanneer zich nieuwe opportuniteiten aandienen, is het goed om met trots terug te denken waar we vandaan komen en hoe we er in het verleden telkens in zijn geslaagd om uitdagingen het hoofd te bieden door middel van innovatie.

10 jaar na zijn oprichting had Mobistar al een veel groter marktaandeel dan het aanvankelijk voor ogen had. Niemand twijfelde eraan dat de nieuwkomer het Belgische telecomlandschap grondig zou hertekenen. Ik herinner me ook nog de lancering van de Tempoherlaadkaart, een primeur in België. En in een recenter verleden was ik trots op de voortrekkersrol die Orange opnam met zijn 3G- en daarna 4G-netwerk.

Uiteraard zijn er ook moeilijkere periodes geweest. Maar we zijn altijd blijven investeren en daardoor kunnen we de toekomst nu rustig afwachten. In dat opzicht wil ik onze aandeelhouders bedanken voor hun geduld. Als er soms geen dividend werd betaald, bleven zij rustig – de langetermijnvisie indachtig. Vandaag ben ik fier dat ik mag aankondigen dat we opnieuw een dividend gaan uitkeren voor 2016.

Verder sta ik erop onze grootste aandeelhouder, de Orange-groep, te bedanken voor het vertrouwen en de constructieve rol die de groep altijd gespeeld heeft in de verschillende fasen van een onderneming die nog altijd iets van een 'start-up' in zich draagt.

Als voorzitter heb ik altijd geprobeerd om de standpunten van aandeelhouders, directie en medewerkers met elkaar te verzoenen. Ik vond het leuk om mijn functie van bruggenbouwer uit te oefenen in een gemoedelijke sfeer, zonder dat het menselijke aspect uit het oog werd verloren.

Bedankt voor alle gesprekken en alle mooie momenten. Ik zal ze nooit vergeten.

Dat de volgende 20 jaar van Orange Belgium even mooi mogen zijn als de jaren die ik er meemaakte.

Met hartelijke groeten,

Jan Steyaert

Een nieuwe naam en een nieuw convergent aanbod

2016 zal een jaar blijven waarin twee mijlpalen werden bereikt die niet van elkaar los te koppelen zijn: de rebranding en de lancering van Orange Internet + TV. We kijken terug op een vlotte en succesvolle transformatie.

Drie maanden van intensief werken

De naamsverandering van Mobistar naar Orange Belgium, waartoe formeel beslist werd op 4 februari 2016, ging in op 10 mei. Dat werd gevierd met een evenement met zo'n 9.000 gasten. Drie maanden lang werd een uitvoeringsplan geïmplementeerd en dat bleef niet zonder gevolgen, zoals ook blijkt uit de feiten en cijfers hiernaast.

Zo'n 800 mensen, onder wie 120 merkambassadeurs, droegen hun steentje bij om deze 'rebranding' in een recordtempo tot een succes te maken en qua timing te laten samenvallen met de lancering van het vast-mobiele convergente aanbod van Orange in maart.

Een nieuwe dynamiek

Deze grootschalige transformatie was niet mogelijk geweest zonder een interne dynamiek en de steun van de groep. Ze werd tevens aangewend om de teams van verse energie te voorzien en om een aantal contactpunten met de klant te optimaliseren.

Zo werden onder andere de websites volledig herschreven. De content van meer dan 1.200 webpagina's werd vereenvoudigd en dat wierp meteen zijn vruchten af. Er werden aanzienlijk

meer bezoekers geregistreerd, vooral op de pagina's voor ondernemingen, waar het aantal bezoekers verdubbelde.

31 % van de internauten die interesse hebben in het aanbod van Orange, surft voortaan op hun smartphone naar de website. Vóór de naamsverandering was dat nog amper 9 %.

Twee weken na de rebranding registreerde Google meer zoekopdrachten naar het trefwoord Orange dan naar het trefwoord Mobistar.

Nieuwe diensten

De verkooppunten werden uiteraard in een nieuw jasje gestoken. Er werd gekozen voor een nieuwe huiskleur en de focus kwam te liggen op het nieuwe Orange Internet + TV aanbod en op een aantal geconnecteerde objecten of andere innovaties (zoals de virtual reality headset Orange VR). Verder werd het dienstenaanbod uitgebreid. Zo kan de klant nu onder andere zijn mobiele telefoon gratis en veilig opladen in zijn Orange-shop.

Meer dan 9.000

communicatiekanalen werden aangepast (brieven, contracten, mails, POS-materiaal enz.)

180

Orange shops en andere shops-in-shops werden heringericht

30.000m²

werd in een nieuw jasje (nieuwe kleuren en nieuw merk) gestoken

2.400

werknemers en partners waren betrokken bij de naamsverandering

Waarom de overgang naar Orange?

- > om het begin van een nieuw convergent tijdperk te onderstrepen, een tijdperk dat werd ingeluid door de lancering van het Orange Internet + TV aanbod;
- > om voordeel te halen uit de zichtbaarheid van een wereldmerk dat kwalitatief hoog staat aangeschreven;
- > om makkelijker te kunnen innoveren;
- > om de economische efficiëntie te verhogen, door kostensynergieën voor producten te realiseren binnen de groep Orange.

Belangrijkste gebeurtenissen 2016

Januari

Klantenverwennerij in de bioscoop

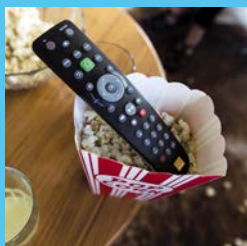
Klanten, die dankzij het getrouwheidsprogramma een gratis filmticket krijgen, kunnen dat voortaan in 11 Kinopolis-complexen gebruiken.

Maart

Het langverwachte aanbod voor vast internet en tv

Orange lanceert de formule Internet + TV in zes steden in België.

April

Big data voor meer veiligheid

In opdracht van Stad Antwerpen slaan Orange en IT-start-up Cropland de handen in mekaar om menigtes makkelijker in kaart te brengen op grote evenementen. Ze maken daarvoor gebruik van (anoniem gemaakte) locatiegegevens van gsm's.

Mei

Op 10 mei wordt Mobistar officieel Orange Belgium en lanceert het zijn Internet + TV aanbod in heel het land.

orange™

Officiële partner van EURO 2016, samen met Kevin De Bruyne

De groep Orange is officiële partner van het Europees kampioenschap voetbal 2016: ruim 1.000 trouwe klanten van Orange Belgium kunnen een wedstrijd bijwonen. Dankzij een exclusieve samenwerking met Kevin De Bruyne biedt Orange de voetbal-supporters onder zijn klanten een onvergetelijke ervaring.

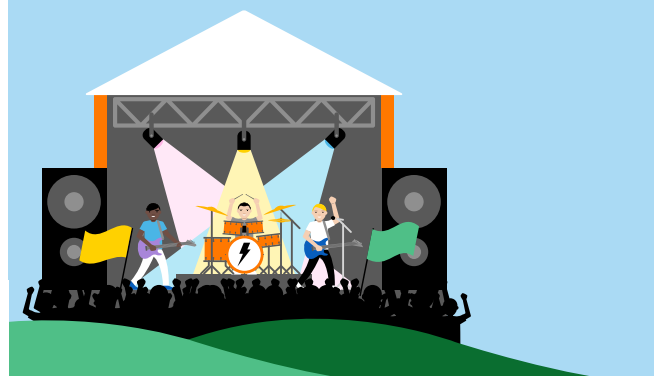
Juni

Roamingkosten vallen weg

Orange anticipeert op de nieuwe Europese verordening en laat zijn klanten bellen, surfen en sms'en in de Europese Unie zonder extra roamingkosten aan te rekenen.

4G+ al voor 47 % van de Belgen

47 % van de bevolking heeft nu toegang tot supersnel mobiel internet via het 4G+ netwerk. Het netwerk wordt verder uitgerold over de rest van het land. Orange maakt de 4G+ technologie beschikbaar op 25 evenementen en festivals tijdens de zomer van 2016.

Juli

Topsport op Eleven Sports 1 en 2

Orange breidt Internet + TV uit met de zenders Eleven Sports 1 en 2, waarop internationaal topvoetbal en het beste van andere sporten te zien is.

Augustus

Prepaidformules met nog meer data

Orange past zijn prepaidtariefplannen aan als antwoord op de groeiende vraag van de consument naar mobiele data.

Leve het basket

Orange wordt de trotse hoofdsponsor van de nationale basketbalteams: de Belgian Lions (mannenploeg) en de Belgian Cats (vrouwenploeg); alsook van de Pro Basketball League, het Belgische kampioenschap basketbal.

November

Klaar voor het Internet of Things

Orange kondigt aan in 2017 de technologieën NB-IoT en LTE-M op zijn mobiele netwerk te implementeren. Die technologieën, samen bekend onder de naam Mobile IoT, maken het mogelijk om verbinding te maken met miljoenen alledaagse objecten.

De headset die je laat smullen van virtual reality

Orange lanceert de virtual reality headset VR1. De headset is compatibel met de meeste smartphones en maakt virtual reality betaalbaar voor iedereen.

September

Eenvoudigere abonnementen met meer voordelen

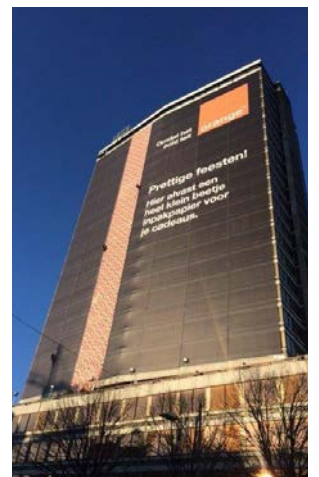
Orange lanceert zijn nieuwe aanbod van mobiele abonnementen om te beantwoorden aan het evoluerende gebruik en de nieuwe behoeften van zijn klanten. Er wordt een nieuw, eenvoudiger aanbod van dierenformules ontwikkeld, dat rekening houdt met de verschillende behoeften en uitpakt met massa's mobiel internet.

December

Gratis cadeaupapier #OrangeTower

Orange hangt de grootste rol cadeaupapier (6,5 meter breed en 100 meter lang) van België op aan de bekende Antwerp Tower als officiële start van de eindejaarsperiode. Een promoactie om mee uit te pakken (of beter: in te pakken!)

Klantervaring als bouwsteen van de strategie

In het licht van de Essentials2020-doelstellingen van de groep implementeert Orange Belgium 5 strategische prioriteiten om een unieke klantervaring te bieden op het vlak van zowel kwaliteit van de dienstverlening als van de relevantie van zijn productaanbod. Het bedrijf is erop gespitsd te laten zien dat zijn rol als grote uitdager verder strekt dan de residentiële en professionele markten van de mobiele telefonie.

Orange Belgium wil de markt nieuw leven inblazen zodat consumenten en ondernemingen daar rechtstreeks voordeel uit halen, niet alleen op het segment van de mobiele telefonie, maar op heel de markt van de vast-mobiele convergentie.

Om bestendige groei op te tekenen zonder zijn kostenbeheer uit het oog te verliezen, steunt de operator op 5 strategische prioriteiten.

Particulieren en ondernemingen een betere connectiviteit aanbieden

Orange Belgium wil privé- en professionele gebruikers de beste communicatie aanbieden met de grootste meerwaarde voor de Belgische consument.

De connectiviteit moet optimaal blijven, zonder dat de gebruiker zich het hoofd hoeft te breken over welk beschikbaar netwerk het beste is. Hij moet bovendien altijd en overal toegang kunnen krijgen tot elk type bestand, ongeacht welk apparaat hij gebruikt.

Als enige convergente operator met toegang tot het volledige Belgische kabelnetwerk heeft Orange bovendien plannen om zijn aanbod van technologieën en diensten uit te breiden, maar tegen nog altijd hele scherpe prijzen.

De relatie met de klant herdefiniëren

De onderneming wil de relatie met de klant optimaliseren en voerde daartoe een groot transformatieprogramma in. Een aantal interne processen wordt herzien om de ervaring van de klanten te verbeteren in al hun communicatie met Orange Belgium.

Het getrouwheidsprogramma Orange Thank You wordt vervolgd en verder uitgebreid.

Op basis van zijn relevante big data-analyses zal de operator nog beter kunnen inspelen op de exponentiële groei van het mobiel dataverkeer van zijn klanten. Ondanks strikte naleving van de privacywet kan het bedrijf tariefplannen en applicaties aanbieden die steeds beter op het gebruik en de mobiliteit van zijn klanten zijn afgestemd.

Een digitale en zorgzame werkgever zijn

Orange Belgium wil één van de beste werkgevers in België blijven. Werknemers van Orange worden een unieke, digitale en menselijke ervaring beloofd, wat precies ook is wat het bedrijf voor zijn klanten wil. In de interactie staat de technologie centraal, in de vorm van digitale tools die het collectief presteren zullen verbeteren als iedereen zijn steentje bijdraagt.

Wat Orange ook aantrekkelijk maakt, is dat horizontale mobiliteit – gevarieerde taken en functies – en verticale mobiliteit – de mogelijkheid om je competenties te ontwikkelen en promotie te maken – worden aangemoedigd.

Bedrijven helpen bij hun digitale transformatie

Op de professionele markt verbindt Orange zich ertoe bedrijven te helpen bij hun digitale transformatie en dat reikt verder dan het beheer van hun connectiviteit. Als convergente operator met de expertise van een wereldwijde groep zal men steeds meer uniforme communicatieoplossingen, applicaties in de cloud of technologieën voor geconnecteerde objecten ontwikkelen die een antwoord zullen bieden op specifieke problemen.

Om zijn aanbod van oplossingen uit te breiden, koos Orange Belgium voor open innovatie met een ecosysteem van partners die gespecialiseerd zijn in domeinen die beantwoorden aan de behoeften van professionele klanten.

Zich onderscheiden door innovatie dankzij uiteenlopende productgamma's

Orange Belgium zal meer dan ooit investeren in de ontwikkeling van nieuwe, innovatieve diensten en producten voor de mobiele markt en die van de vast-mobiele convergentie.

Zowel consumenten als ondernemingen mogen nieuwe mobiele en convergente diensten verwachten.

Om ook in de toekomst succes te oogsten, wil Orange Belgium bovendien steeds meer betrokken worden bij een ecosysteem van start-ups, waarmee het resoluut mikt op de kruisbestuiving tussen de flexibiliteit van kleine, innovatieve ondernemingen en de commerciële slagkracht van een onderneming die deel uitmaakt van een grote internationale groep.

Meer competitie op de convergente markt

Het jaar 2016 werd ingezet met een versteviging van het duopolie Proximus-Telenet, aangezien Telenet de mobiele operator Base overnam. Tenminste, dat was vóór Orange Belgium zijn intrede deed op de markt van de convergentie en daarmee wat tegengas bood op een Belgische telecommarkt die gekenmerkt blijft door abnormaal hoge tarieven voor vaste diensten.

75%
van de Belgen bezit
een smartphone

Tegen de achtergrond van een sterk toegenomen mobiel dataverbruik en de stilaan alomtegenwoordige aanwezigheid van smartphones in het leven van de Belgen, begon het afgelopen jaar het bewustzijn te groeien dat de Belgische telecommarkt, die gekenmerkt werd door een regionaal duopolie, wel wat concurrentie kon gebruiken.

Dat gevoel werd in de eerste plaats bevestigd toen duidelijk werd dat Telenet de mobiele operator Base zou overnemen, aangezien het aantal mobiele operatoren daarmee daalde van vier naar drie. In het kader van die overname en na grondig onderzoek, verzocht de Europese Commissie Telenet om de commerciële activiteiten van Jim Mobile (een virtuele operator waarvan

de mvno-klienten gebruik maakten van het Basen netwerk) over te dragen aan de groep Mediaaan (het moederhuis van zowel VTM als Q-music), en ook afstand te doen van het 50%-belang dat Base hield in de virtuele operator Mobile Vikings.

Een nieuwe convergente speler

Deze consolidering op de markt van de mobiele telefonie viel samen met de toetreding van Orange Belgium op de convergente markt van vaste en mobiele diensten; en dus met de lancering van Orange Internet & TV. Orange Belgium is daarmee trouwens de eerste en tot nu toe enige operator in België die de openstelling van de kabelnetwerken door de regulatoren commercieel benut heeft.

Een langdurig proces van beslissingen en reglementeringen in verband met de openstelling van de kabel, dat van start ging in 2013, werd in februari 2016 afgesloten met een beslissing over een berekeningsmodel voor de brutoprijzen. Het zogenaamde 'retail minus'-model (waarbij de brutoprijs berekend wordt door de detailhandelprijs van de concurrerende aanbieders van vaste diensten te verminderen met bepaalde niet-relevante elementen) is verre van optimaal, maar Orange Belgium vond de situatie toch interessant genoeg om zijn commercieel dienstenaanbod te lanceren. Intussen zal de operator wel blijven pleiten voor een rechtvaardiger 'cost plus'-model, waarbij de prijzen gebaseerd zouden zijn op de reële investeringen en exploitatiekosten voor de kabelnetwerken.

Nu het aantal actieve operatoren in België is teruggevallen van vier naar drie, zijn de resterende operatoren allemaal convergente spelers.

'Pyloontaks' geschrapt

Eind 2016 sloot het Waalse Gewest een principeovereenkomst met de telecomoperatoren. Het Waalse gewest belooft geen belasting meer te heffen op de telecominfrastructuur (de zogenaamde 'mastentaks' of 'pylonenbelasting') en in plaats daarvan een wetgevend, reglementair en administratief kader in te voeren dat de plaatsing van dergelijke masten gemakkelijker moet maken. Daarnaast zijn de partijen ook overeengekomen dat ze het nog openstaande fiscale geschil onderling zullen regelen; en dat de operatoren bijkomende investeringen zullen doen in de digitale economie, met onder andere een verbetering van de telecommunicatie-infrastructuur.

Wholesale-overeenkomst met Telenet

Toen Telenet begin 2016 de mobiele operator Base overnam, creëerde dit onzekerheid over het huidige MVNO-contract tussen Orange Belgium en Telenet. Telenet maakt immers gebruik van het Orange-netwerk om mobiele telefonie aan te bieden aan zijn klanten voor vaste diensten.

De twee operatoren hebben eind mei 2016 een overeenkomst bereikt, waarbij de mobiele klanten van Telenet het premium voice- en datanetwerk van Orange Belgium kunnen blijven gebruiken tot eind 2018. Telenet verbindt zich ertoe minimaal € 150 miljoen te betalen voor de periode van drie jaar tussen begin 2016 en eind 2018. Dankzij deze beëindigingsovereenkomst werden tegelijk ook alle uitstaande juridische geschillen tussen de twee ondernemingen geregeld.

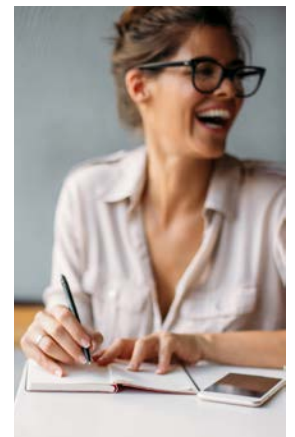
Registratie van de gebruikers van prepaidkaarten

In het kader van de strijd tegen het terrorisme zijn de operatoren nu wettelijk verplicht elke gebruiker van een prepaidkaart te identificeren. Orange Belgium heeft meteen zijn verantwoordelijkheid genomen: de identificatie is al volledig van kracht sinds 16 december 2016.

De operatoren verwachten dat deze verplichting ertoe zal leiden dat een aantal prepaidconsumenten stilaan zullen verschuiven naar (postpaid) abonnementsformules.

Cybersecurity coalition

CybersecurityCoalition.be werd opgericht begin 2015. In 2016 heeft de vereniging al volop zijn sensibiliseringsfunctie opgenomen en alle ervaringen om de cybercriminaliteit in al zijn vormen te bestrijden worden intern gedeeld. De coalitie verenigt meer dan 50 private en publieke spelers, waaronder de grootste telecomoperatoren.

50%

van de Belgen gebruikt vaker zijn smartphone dan een vaste lijn om te telefoneren en om professionele e-mails te versturen

Dit komt eraan in 2017

- > 'Roam like at home' gaat van kracht: vanaf de zomer van 2017 mogen de operatoren geen bijkomende kosten meer factureren voor roamingcommunicaties (gesprekken, sms'en en datagebruik) binnen de Europese Unie. Voor zover deze communicaties een redelijk gebruik ('fair use') vertegenwoordigen, zullen ze gefactureerd worden tegen het nationale tarief.
- > Na de overlegprocedure, die opgestart zou worden in het eerste halfjaar van 2017, zullen de federale en gemeenschapsregulators, verenigd in de CRC, hun nieuwe conclusies presenteren over het vastetelecommunicatielandschap in België en de eventuele dominante posities daarin. Deze oefening zal doorslaggevend zijn voor het opstellen van de technische en financiële parameters waarmee de brutoprijzen voor de toegang tot de vaste netwerken vastgelegd zullen worden, zowel voor de historische koperoperator als voor de kabeloperatoren. Daarnaast zal dit nieuwe kader ook zeer belangrijk zijn voor de toekomstige ontwikkeling van de glasvezelnetwerken.
- > Op 1 juli 2017 wordt ook een nieuwe Easy Switch-reglementering van kracht, zoals vastgelegd werd in een koninklijk besluit. Easy Switch is bedoeld om het voor de consument gemakkelijker te maken om van vaste-telecomoperator (telefonie, internet en tv) te veranderen, met één enkele aanvraag en zonder periode van dubbele facturatie.
- > De Europese Commissie blijft dit jaar voortwerken aan een volledige herziening van het bestaande regelgevingskader voor telecommunicatie, in het licht van de nieuwe convergente toepassingen en het verschijnen van nieuwe 'over the top'-spelers die de klassieke operatoren van communicatienetwerken als tussenpersoon uitschakelen.
- > De overheid zal zich genoodzaakt zien de ontwikkeling van het wettelijke kader aan te pakken wat de toewijzing en de vernieuwing van de spectrumlicenties voor de mobiele diensten betreft (900 MHz, 1800 MHz, 2,1 GHz, 700 MHz), onder andere om zo de ontwikkeling van de mobiele 5G-diensten mogelijk te maken en te stimuleren.

53%

van de mobiele telefoons maken al gebruik van het krachtige 4G-netwerk

Convergente oplossingen van topkwaliteit aan een juiste prijs

In 2016 ging de marktintrede van het merk Orange gepaard met de lancering van het Internet + TV aanbod en vernieuwde mobiele tariefplannen. De entree van Orange op de convergente markt bleef niet onopgemerkt.

Nieuw

Een gratis oplaaddienst in de Orange Shops die de klanten erg waarderen

Een ijzersterk convergent aanbod

Kwaliteit leveren voor een betaalbare prijs, dat is de leuze waar de onderneming al jaren bij zweert als grootste mobiele uitdager, maar sinds kort ook als aanbieder van vast internet en digitale televisie. Want sinds mei 2016 kan een meerderheid van de Belgen het aantrekkelijke Orange Internet + TV combineren met een mobiel tariefplan op maat van hun behoeften.

Orange Belgium maakte een opmerkelijke intrede op de markt van de convergentie met een aanbod dat over de gehele lijn even aantrekkelijk is: zowel qua prijs, als inhoud (tot 70 zenders waarvan een twintigtal in HD en Eleven Sports gratis) als prestaties (min. 100 Mbps op alle apparaten). En de interface werkt zo vlot als maar kan.

Na amper een paar maanden hadden ruim 33.000 klanten ingetekend op dit nieuwe aanbod, die in 2017 wordt uitgebreid met nieuwe zenders en functies.

Een meer dan geslaagde uitrol

Hoewel de intrede op de markt van de convergentie tot in de puntjes was voorbereid, is de operationele lancering van zo'n aanbod – we herinneren eraan dat Orange Belgium zo 's lands eerste convergente speler op de kabel zou worden – toch altijd een delicate operatie. Daarom is de onderneming opgezet met een geslaagde nationale lancering en uitrol die alles samen maar een paar maanden geduurd heeft. Indrukwekkend! Zeker als je weet dat deze opening van de kabel een Europese primeur was. Orange Belgium effende met succes het pad naar een nieuwe vorm van samenwerken met kabelmaatschappijen, die anderzijds ook concurrenten zijn.

Een groot aantal team members werd opgeleid en ingezet voor Orange Internet + TV. De achterliggende bedoeling was onder andere om de klanten snel te kunnen activeren en elk van hen te kunnen helpen in geval van technische problemen. Daarnaast werden grote inspanningen geleverd

om een vlekkeloze installatie bij de klant thuis mogelijk te maken: uit de kwaliteitsindicatoren blijkt dat de klanten enorm tevreden zijn over de installatieprocedure. De installateurs van Orange werden specifiek opgeleid om te voldoen aan de hoge kwaliteitsnormen van het merk, zowel wat technische competenties als knowhow betreft. Geen enkele installateur vertrekt van bij de klant zonder dat hij de installatie heeft getest en een woordje uitleg heeft gegeven.

Mobiele gegevens in overvloed

Op de markt van de mobiele telefonie paste Orange Belgium zijn tariefplannen aan met abonnementen en prepaidformules die beter beantwoorden aan de behoeften van zijn klanten, om het aanbod te vereenvoudigen en nog meer 'mobiele data' aan te bieden. Ruim 75 % van de gebruikers heeft vandaag een smartphone. Zij willen vaak toegang tot hun favoriete applicaties en dat heeft uiteraard een impact op hun gebruik. Orange Belgium neemt contact op met de klanten om hen desgevallend voor te stellen een abonnement te nemen dat beter bij hun nieuwe behoeften past. Die 'persoonlijke check-up' van de abonnees wordt regelmatig uitgevoerd via mail, over de telefoon of via een brief specifiek aan hen gericht.

Sinds midden december moet iedereen die een nieuwe herlaadkaart koopt, zich verplicht identificeren. Orange Belgium toonde zich heel proactief in het toepassen van die verplichting, die de overheid oplegde in de context van de strijd tegen terrorisme.

Roaming al gratis

Orange Belgium is de enige echte internationale operator die actief is in België en dat werd met de rebranding extra in de verf gezet. De toegang tot de competenties van een wereldwijd actieve groep als Orange vertaalde zich al in concrete voordelen voor de consument. Zo vielen in de zomer van 2016 met de campagne 'roaming like @home' de roamingkosten weg voor oproepen van Orange-abonnees in de Europese Unie, met een mooie besparing op de telecomfactuur als gevolg. Daarmee anticipeerde Orange Belgium met succes op de afschaffing van de roamingkosten die er midden 2017 zou komen en dat in alle lidstaten van de Europese Unie.

Orange Thank You

De onderneming bouwde zijn getrouwheidsprogramma Orange Thank You verder uit. De klanten willen beloond worden voor hun trouw en de operator ziet via dit systeem de ideale manier om dat te doen: sinds de start van het getrouwheidsprogramma in mei 2014 zijn al ruim een miljoen cadeaus uitgedeeld: van uitnodigin-

gen voor concerten of exclusieve evenementen tot filmtickets, dankzij een samenwerking met de Kinopolis-groep.

In juni 2016 kregen meer dan 1.500 klanten een uitnodiging om als vip een wedstrijd bij te wonen op Euro2016 in Frankrijk. Orange was officiële sponsor van het toernooi.

Eind 2016 had een groot deel van de klanten van de operator ten minste één beloning gekregen voor zijn trouw. En Orange Belgium is van plan om in 2017 op dat elan door te gaan, vastberaden om zijn klanten te blijven verrassen met unieke geschenken en ervaringen.

Toenemende klanttevredenheid

Het was een jaar van grote veranderingen, waarbij er een gevoelige impact was op verschillende interne processen betreft interactie met de klant. Toch is het Orange Belgium gelukt om zijn globale tevredenheidsscore nog eens flink de hoogte in te jagen. De diensten gerelateerd aan het nieuwe Internet + TV aanbod werden ontzettend positief onthaald door de klanten.

Die goede resultaten werden bevestigd door de federale telecomregulator (BIPT): Orange biedt van alle grote mobiele operatoren de beste dienstverlening.

Overigens is de klanttevredenheid in de Orange-shops gestegen. De nieuwe dienst, die een klant in staat stelt zijn gsm gratis op te laden in een kluisje dat met een geheime code is beveiligd, kan op veel bijval rekenen.

Eén van de prioriteiten van Orange Belgium voor 2017 is een uniforme klantervaring te garanderen over alle communicatiekanalen van het bedrijf heen.

Partner voor een digitaal leven

Onder de naam Orange is de onderneming begonnen om alvast nieuwe innovatieve producten aan te bieden. Zo verkoopt Orange virtual realitybrillen, smartwatches en wristbands en een ruim aanbod van geconnecteerde objecten (vochtigheidssensor, gps voor kinderen, bewakingscamera, ...) om de digitale revolutie voor iedereen betaalbaar te maken. In 2017 zal het assortiment nog verder worden uitgebreid zodat elke klant naar eigen behoeften de digitale tools kan combineren die onmisbaar zijn geworden in zijn dagelijkse leven.

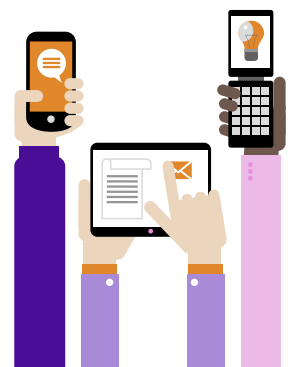

1.500

aantal klanten dat een uitnodiging kreeg om als vip een wedstrijd op het EK voetbal in Frankrijk bij te wonen

3

In 2016 openden 3 Orange Smart Stores de deuren (Brussel (2) en Oostende)

Een nieuw gamma van innovatieve producten voor een digitaal leven

Een partner die zich aanpast aan de behoeften van zijn klanten

Bedrijven willen een telecompartner die altijd naar hen luistert. Steeds vaker verlangen ze van hun telecomprovider oplossingen die mee evolueren met de veranderende marktomstandigheden. Geconnecteerde objecten en big data genereren nieuwe opportuniteiten.

825.000
M2M simkaarten

Op de B2B-markt woedt een hevige concurrentiestrijd. Toch is Orange Belgium erin geslaagd om zijn grootste klanten aan zich te binden en nieuwe, grote klanten aan te trekken. De lancering van een nieuw aanbod van vaste oplossingen eind 2015 vertaalde zich in een aanzienlijke stijging van de verkoop.

Hoewel vaste en mobiele connectiviteit steeds meer een 'gemak' worden, worden ze paradoxaal genoeg ook steeds meer 'business critical'. Bedrijven verwachten van hun telecomoperator dat de netwerken die ze voor hun activiteiten gebruiken, onfeilbaar en betrouwbaar zijn.

Smart Cities

Orange Belgium stelt met trots zijn telecomexpertise ten dienste van de bouw van slimmere steden die beter georganiseerd zijn inzake mobiliteit en dienstverlening aan de burgers. De operator is ook belanghebbende in het project Antwerp City of Things, dat bedoeld is om van Antwerpen een modelstad te maken wat betreft het gebruik van het Internet of Things ten dienste van burgers en bedrijven. Dit ambitieuze project is geboren uit een samenwerking tussen Stad Antwerpen, het Vlaams Gewest en het onderzoekscentrum voor technologie IMEC.

Daarom luistert Orange Belgium naar zijn klanten en speelt het in op hun behoeften. Met andere woorden, de operator wil de kwaliteit van zijn dienstverlening nog beter verzorgen.

Concreet vulde Orange in 2016 zijn aanbod aan met convergente oplossingen. Naast zijn superieure, mobiele netwerken steunt de operator op partnerships voor de toegang tot vdsi of optische vezel.

Bevoorrechte partner van ICT-integratoren en -experten

In 2016 begeleidde Orange Belgium tal van zijn professionele klanten in hun migratie naar meer flexibele en evolutieve oplossingen. Om de beste mogelijke oplossing voor elke ICT-uitdaging te kunnen aanbieden, besloot Orange Belgium een ecosysteem van gespecialiseerde partners uit te bouwen.

Wat internationale connectiviteit betreft, kan de onderneming steunen op de expertise van de Orange-groep, die over een uitgebreide portefeuille beschikt van vaste en mobiele oplossingen om te beantwoorden aan de behoeften van internationale klanten. Een belangrijk aandachtspunt van onze

klanten is de migratie van een ISDN-lijn naar het SIP-protocol, dat meer open is en deuren opent voor talrijke applicaties zoals instant messaging, videotelefonie, virtual reality enz. Orange maakt die SIP-connectiviteit toegankelijk en werkt nauw samen met de grootste PABX-leveranciers in België.

Klanten die hun traditionele PABX willen vervangen door een uniforme communicatieoplossing (voice, mail, data) en/of hun vaste en mobiele telefonie willen integreren, kunnen kiezen uit een ruim aanbod van oplossingen om in hun infrastructuur te integreren.

Voor alle andere IT-behoefte, bijvoorbeeld voor de installatie van samenwerkingstools of van specifieke beveiligingsoplossingen, werken we op een transparante en constructieve manier samen met bedrijven die als expert gelden binnen hun domein. Zo kan de klant de beste oplossing kiezen voor een welbepaald probleem.

Explosieve groei van het Internet of Things

Orange stelde ook een explosie vast in de vraag naar geconnecteerde objecten, wat zich vertaalde in een groei van de verkoop met twee cijfers. Wat we in een niet zo ver verleden nog de M2M-markt noemden (machine-to-machine), heet nu het Internet of Things (IoT) en kent een exponentiële groei.

Orange vertrouwt op zijn expertise in M2M en realiseerde verschillende IoT-projecten, waardoor de operator in 2016 nog steviger voet aan de grond kreeg. Bij 80 % van die ambitieuze en complexe projecten werd samengewerkt met partners die gespecialiseerd zijn in geconnecteerde objecten, vaak voor hele specifieke behoeften zoals 'track & trace' en mobiele betalingen.

Orange Belgium wordt algemeen erkend als de 'best in class' operator voor M2M binnen de Orange-groep en kan praten op een groot internationaal klantenbestand.

Hoewel de meeste van onze IoT-oplossingen in 2014 met 2G werkten, stelden we de afgelopen twee jaar vast dat er meer oplossingen op de markt kwamen die met 4G werken, onder andere voor applicaties voor videobewaking. Die 4G-applicaties maken nu een aanzienlijk deel uit van onze inkomsten uit IoT.

Opkomst van LPWA-netwerken

De uitrol van de Low Power Wide Area-netwerken, specifiek ontwikkeld voor het IoT, is een andere katalysator voor groei. Die LPWA-netwerken met een laag verbruik maken het mogelijk om apparaten goedkoper met elkaar te verbinden, met een betere dekking binnenshuis en een langere autonomie van de batterij. Daarom besliste Orange Belgium om twee technologieën te lanceren die gebaseerd zijn op internationale standaarden: LTE-M en Narrowband IoT (NB-IoT). Beide maken gebruik van de bestaande capaciteit van de LTE-netwerken (4G).

Strategie van open partnerships

De behoeften van bedrijven worden steeds complexer en specifieker. Om zo goed mogelijk in te spelen op die nieuwe ICT-behoefte koos Orange Belgium resoluut voor een strategie van open innovatie waarvoor het samenwerkt met een netwerk van lokale, gespecialiseerde partners en waarvoor het steunt op de expertise van de Orange-groep, zoals Orange Applications for Business of Orange Cyberdefence.

De leiderspositie van Orange Belgium in die markt is onlosmakelijk verbonden met het feit dat alle IoT-experten, of ze nu voor de commerciële, de technische of de klantendienst werken, ondergebracht zijn in een speciale 'business unit', die 24 uur per dag en 7 dagen per week ondersteuning verleent. Bovendien investeerde de operator in een specifieke IoT-infrastructuur, waarnaar alle bestaande klanten in 2016 werden gemigreerd.

Big data in actie

Orange Belgium verwerkt zelf dagelijks massa's gegevens. De operator kon de waarde van zijn eigen netwerkgegevens demonstreren in verschillende concrete projecten, zowel voor de overheidssector als de privésector.

Daarvoor werken we samen met belangrijke partners die actief zijn in de gegevensanalyse. Met Cropland bijvoorbeeld, een start-up gespecialiseerd in gegevensanalyse, ontwikkelde Orange voor Stad Antwerpen een applicatie die mensenmassa's in kaart brengt ('crowd monitoring') en de werking van de ordediensten tijdens grote massa-evenementen optimaliseert.

De operator gebruikte ook gegevens van zijn eigen telecomnetwerk voor een onderzoek naar de logistieke stromen van zware vrachtwagens voor het Directoraat-generaal Wegen en Gebouwen van de Waalse Overheidsdienst en een mobiliteitsonderzoek voor het familiepark Pairi Daiza. Dit project werd beloond met de Agoria Smart Cities Award 2017.

Prioriteiten voor 2017

Eén van de prioriteiten van Orange Belgium voor de komende maanden is om de zichtbaarheid van zijn convergente aanbiedingen voor bedrijven te verhogen. De merknaamwijziging naar het convergente merk Orange zou daarbij moeten helpen.

Meer algemeen zou de internationale steun van de Orange-groep, in termen van technische expertise en uitvoeringscapaciteit, meer benadrukt moeten worden in de waardeproposities aan bedrijven, en dan vooral aan grote multinationals. In 2017 wil Orange Belgium nog meer investeren in de ontwikkeling van zijn ecosysteem van innovatieve partners, door evenwichtige win-winsituaties te creëren voor alle betrokken partijen.

80%
80% van de IoT-projecten in partnership

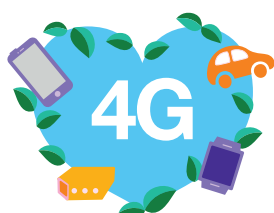

24h/24
Ondersteuning

Een almaar performanter netwerk

In één jaar tijd is het aandeel van het 4G-verkeer op het mobiele netwerk van Orange Belgium gestegen van 50 naar 80 %, meer dus dan het aandeel van 3G. Die groei van het mobiele breedband is mogelijk door de aanhoudende investeringen in de dekking en capaciteit van de netwerken.

80%
aandeel van het 4G-
verkeer

Zichtbare verbetering

Orange Belgium investeerde verder in de kwaliteit van zijn infrastructuur om de werkelijke en waargenomen kwaliteit van zijn mobiele netwerk te verbeteren.

In 2016 lag de constante groei van ultrasnel breedband aan de basis van de verdere uitrol van het 4G-netwerk, met een nationale dekking van meer dan 99,9 % eind 2016. De 4G-dekking is nu vrijwel even groot als die van het 2G-netwerk. De gebruikers maken er dan ook duchtig gebruik van: begin 2016 was het verkeer op het mobiele netwerk van Orange nog ongeveer 50-50 gespreid over 3G en 4G. Tegen eind dat jaar bedroeg het aandeel van het 4G-verkeer 80%.

Inspanningen om dat netwerk te optimaliseren en de uitrol van de frequentieband op 800 MHz hebben de dekking binnenshuis (indoor) aanzienlijk verbeterd.

In de zomer van 2016 kon Orange Belgium op de grootste festivals zijn uitstekende 4G-dekking tentoonspreiden, want het gebruikte voor het eerst met succes de 2.600 MHz-frequentieband om de capaciteit van zijn netwerk te verhogen op dergelijke evenementen.

4G+ en 4,5G

Tegelijk wint ook het 4G+ netwerk van Orange, dat tot 4x zo snel is, verder terrein. De dekking buitenshuis (outdoor) bedraagt al 54 %. Dankzij een betere coördinatie van de radiofrequenties (voor het verkeer upstream en downstream) en een beter beheer ingeval het verkeer vastzit, is Orange erin geslaagd om 4G+ nog performanter te maken voor alle gebruikers en dus niet alleen voor eigenaars van een 4G+ compatibele smartphone.

Ondertussen voerde de operator ook enkele sluitende testen uit voor de uitrol van 4,5G-configuraties, die downloadsnelheden zouden halen die tot 8 keer hoger liggen dan met 4G door de optimale coördinatie van drie frequentiebanden. In 2017 zal Orange Belgium verder duurzame 4,5G-configuraties uitrollen.

Internet + TV: missie voltooid

Orange maakt zijn intrede op de markt van vast internet en digitale tv door commercieel profijt te halen uit de gereguleerde openstelling van de kabel. De kabelbedrijven zijn verantwoordelijk voor de infrastructuur. Voor de lancering van dit aanbod moest Orange een infrastructuur op poten zetten voor het beheer van de toegangsrechten tot het internet en de inhoud van de tv-zenders. Er kroop veel werk in het op elkaar afstemmen van de processen, maar daarvoor kon Orange rekenen op een sterk IT-team.

Toegenomen capaciteit

Het verkeer op het mobiele netwerk is in één jaar tijd met bijna 70 % gestegen, een indrukwekkende toename gezien de vraag naar mobiele data. Om al die gegevens vlot te kunnen verwerken, breidde Orange de capaciteit van de verschillende schakels van zijn netwerkinfrastructuur gevoelig uit. Er werd op verschillende niveaus ingegrepen om de capaciteit te verhogen:

Op celniveau werd de capaciteit verhoogd door een software-update te installeren en bijkomende frequentiebanden te activeren voor potentieel verzadigde cellen. De belangrijke uitrol in 2016 van 'carrier aggregation' software op de frequentiebanden 800 en 1.800 MHz leidde ook tot een betere klantervaring. Bijna 50 % van het netwerk van Orange maakt gebruik van deze technologie die een betere dekking dankzij de 800 MHz-band combineert met de snelheid van de 1.800 MHz-band. Het resultaat? Een betere dekking en hogere snelheden.

Een performanter en eenvoudiger core netwerk

Voor zijn core netwerk breidde de operator de capaciteit uit van zijn software en hardware; en werden de gebruikte technologieën vereenvoudigd. Over het algemeen ziet de onderneming er altijd op toe om de technologieën niet op te stapelen en de kostenstructuur onder controle te houden.

Het backhaul netwerk (ook wel intermediair netwerk genoemd) dat de verbinding is tussen het core netwerk en de basisstations werd ook onophoudelijk geoptimaliseerd, onder andere met de installatie van optische vezels, om steeds hogere snelheden te halen.

Al die investeringen in het netwerk resulteren in een infrastructuur die de behoeften van toekomstige generaties zal inlossen.

Hard labour op druk bezochte plaatsen

Orange Belgium werkt bovendien heel hard om de kwaliteit van zijn netwerk gericht te optimaliseren op plaatsen waar massa's gebruikers samenkomen die samen steeds meer mobiel internet gebruiken. Denk bijvoorbeeld aan pendelaars die, opeengepakt in tunnels, de tijd die ze verliezen, zo goed mogelijk willen besteden. Er werd veel moeite gedaan om de kwaliteit van het netwerk van Orange zichtbaar te verbeteren op de voornaamste wegen en spoorlijnen, ook ondergronds.

En tegenwoordig is het ook mogelijk om een film in 4G te streamen (voor de passagiers, uiteraard) op de meeste grote Belgische snelwegen.

Belangrijkste aandachtspunten voor 2017

- > Orange zal zijn mobiele breedbandnetwerken verder optimaliseren, door in het bijzonder de waargenomen kwaliteit te verbeteren 'diep indoor'.
- > De operator wil ook zijn leiderspositie bestendigen op het vlak van glasheldere telefonie, in hoge definitie.
- > In de loop van 2017 zal Orange de NB IoT- en 4M-technologieën implementeren, die gebaseerd zijn op het bestaande 4G-netwerk.
- > Voor 5G – de toekomst van ultrasnel breedband op middellange termijn – verwacht de operator dat men enkele normen zal opstellen voor er concreet werk van wordt gemaakt. In 2017 zou er een beter zicht moeten komen op de standaarden die op industrieel niveau zullen worden aangenomen.

99,9%

De kwaliteit van de dekking van het mobiele netwerk van Orange wordt duidelijk bevestigd door het BIPT (federale regulator voor telecom)

Robuust in extreme omstandigheden

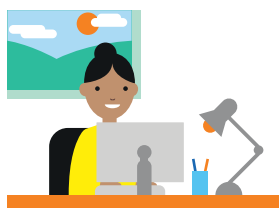
Het was het soort scenario dat niemand wilde uittesten. Tijdens de aanslagen in Brussel op 22 maart bewees het netwerk van Orange goed overeind te blijven, ook bij een uitzonderlijke belasting.

Migratie van de vaste B2B-netwerken

Orange Belgium streeft er ook naar zijn aanbod van vaste telecominfrastructuur voor ondernemingen te verduidelijken en te rationaliseren. Als gevolg van de geplande stopzetting van het ontbundelingsaanbod op het adsl-netwerk van Proximus biedt de operator zijn klanten drie mogelijkheden voor migratie aan: naar zijn partner voor de vaste netwerken van EDPnet, naar een nieuw toegangs aanbod van Proximus of naar het kabelnetwerk.

Verandering ook in de bedrijfscultuur

39 jaar

de gemiddelde leeftijd van het personeel van Orange Belgium

De beslissing om de naam Orange aan te nemen, kwam er niet louter uit commerciële overwegingen. Het was ook de gelegenheid om met de werknemers de bedrijfscultuur terug te brengen naar de essentie. En dat had een gunstig effect op de tevredenheid van het personeel.

Een hernieuwd gevoel van verbondenheid

2016 zal de geschiedenis ingaan als een bijzonder jaar voor de 1.446 werknemers van Orange in België. De bladzijde van Mobistar werd omgeslagen, met eerbied – intern werd een klein museum ingericht waar de beste momenten van dit Belgische succesverhaal worden herdacht – maar zonder overdreven nostalgie. Niet alleen de naam, maar ook de bedrijfscultuur werd veranderd. Onder die nieuwe impuls groeide het gevoel van trots deel uit te maken van een onderneming die actief is op de markt van de vast-mobiele convergentie, onder de beschermende vleugels van een groep die wereldleider is.

De overgang naar Orange was meteen ook een terugkeer naar de essentie – waarom wil een persoon voor een bepaald bedrijf werken?

Die vraag indachtig werden 6 heel concrete Principles of Action geformuleerd (zie hier-naast), die de 'waarden' vervangen die ook in deze nieuwe bedrijfsidentiteit gaan evolueren.

Samen creëren

Het veranderingsmanagement, met name de opleiding van de teams onder het merk Orange, evenals de vele gevolgen daarvan, werd niet van bovenaf opgelegd (top-down), maar is het resultaat van co-creatie onder de medewerkers. Niet minder dan 120 mensen boden zich vrijwillig aan om de overgang vlot te laten verlopen, door middel van onder meer opleidingen, gamificatie of rapportering. 20 van hen werden als ambassadeur gekozen van de principles of action, die het bedrijf op lange termijn zullen ondersteunen en dat tot ver na de rebranding.

Een eenvoudiger aanbod aan opleidingen

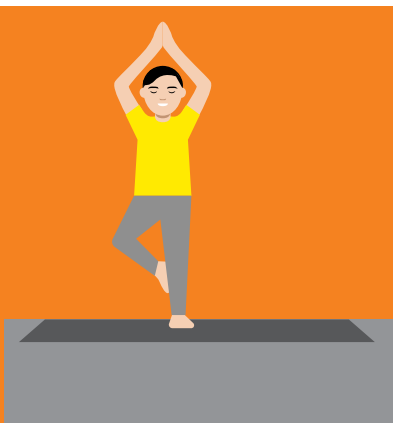
De terugkeer naar de essentie werd ook toegepast in de opleidingen. In 2016 werd een proces van vereenvoudiging gestart en in 2017 wordt het aanbod verder uitgebreid om te beantwoorden aan de behoeften van kaderleden en werknemers, uiteraard na overleg met hen. De bedoeling is om meer als mentor op te treden, om de werknemers aan te sporen een meer actieve rol te spelen in hun professionele ontwikkeling. De klassieke groepsopleidingen blijven bestaan, maar de nadruk wordt meer gelegd op de ontwikkeling van een aanbod van digitale opleidingen (via e-learning en het delen van informatie op het intranet van het bedrijf) en op peer-to-peer. Reverse mentoring, een opleidingsvorm waarbij jongeren hun oudere collega's in het bedrijf begeleiden, wordt sterk aangemoedigd.

Sterke personeelsgroei door Orange Internet + TV

De intrede van Orange op de markt van de vast-mobiele convergentie ging gepaard met de aanwerving of opleiding van een groot aantal medewerkers. Over het algemeen is de personeelsbezetting stabiel gebleven, omdat oude functies geëvolueerd zijn naar nieuwe jobs.

Welzijn

Orange Belgium voerde enkele jaren terug een plan in ter preventie van psychosociale risico's. Dat plan wordt elk jaar aangepast en verbeterd. De onderneming organiseert een aantal initiatieven om het welzijn op het werk te verbeteren en stress tegen te gaan, zoals coachingsessies rond stresspreventie, sportlessen of advisering op het vlak van voeding, slaap enz.

Een digitale en zorgzame werkgever

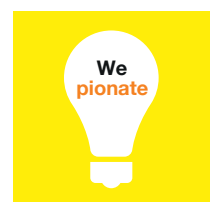
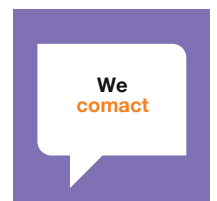
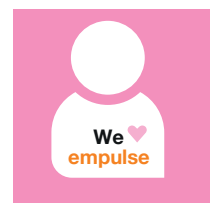
Vanaf 2017 zal Orange Belgium de visie Essentials2020 nastreven die door de hele groep wordt gedeeld: werknemers van Orange worden een unieke, digitale en menselijke ervaring beloofd, wat precies ook is wat het bedrijf voor zijn klanten wil. In de interactie staat de technologie centraal, in de vorm van digitale tools die het collectief presteren zullen verbeteren als iedereen zijn steentje bijdraagt.

Er zal actie worden genomen om die belofte in te lossen, door een akkoord of charter te ondertekenen, nieuwe tools in gebruik te nemen, werkwijzen aan te passen, de werkomgeving te verbeteren of op een efficiëntere manier samen te werken.

Concreet zal de afdeling human resources de drijvende kracht zijn die de digitalisering van de interne processen zal begeleiden, onder andere door meer administratieve functies aan te bieden waar de werknemers zich zelf van kunnen bedienen. Er zal ernstig werk gemaakt worden van bewustmaking zodat alle werknemers de nieuwe werkwijzen zo snel mogelijk onder de knie krijgen, om nog doeltreffender en flexibeler te werken.

6 Principles of Action

De Principles of Action helpen de Team Members om de belofte van Orange als werkgever te beleven.

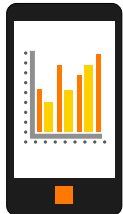
Orange zet zijn positieve dynamiek voort in Luxemburg

Op een lokale markt waar de concurrentie hevig is, won de Luxemburgse dochteronderneming van Orange Belgium marktaandeel bij zowel particulieren als bedrijven.

163

aantal werknemers van Orange Communications Luxembourg

x5

de groeifactor van het gebruik van mobiel internet op het 4G/4G+ netwerk van Orange over een periode van 30 maanden

Uitgebreide, residentiële aanbiedingen

In het residentiële segment bleef Orange Luxembourg de vruchten plukken van de nieuwe commerciële impuls. De doelstelling was om marktaandeel te veroveren op een markt waar de concurrentie scherp is en dat is ook gelukt. Het klantenbestand van abonnees (postpaid) is gegroeid.

In september lanceerde de operator een nieuw aanbod van abonnementen (Light, Plus Elite en Ultimate), die nog altijd aantrekkelijk zijn geprijsd, maar waar nu standaard nog meer diensten bij zijn inbegrepen. De meest veeleisende klanten maken voortaan gebruik van diensten als Orange Tranquillité (reparatie en vervangtoestel in geval van verlies of diefstal), Orange Wednesdays (één cinematicket gratis bij aankoop van een ticket op woensdag) of van de opslagdienst Orange Cloud. Net als in België is de navigatiedienst voor autobestuurders, iCoyote, automatisch en gratis inbegrepen bij bepaalde aanbiedingen. De verzekeringsdiensten zijn ook heel populair bij klanten die een verzekering willen afsluiten voor hun smartphone van de laatste generatie.

Mooie progressie op de convergente markt

Orange Luxembourg vernieuwde zijn partnership met de vaste operator Eltrona om zijn convergente aanbod voor kabel-tv verder te ontwikkelen. Bij de aanbieding zijn ook mobiele telefonie, breedbandinternet en vaste telefonie inbegrepen. Dankzij een tweede partnership met Luxembourg Online is de convergente aanbieding ook beschikbaar via IP. De dekking strekt nu tot 95 % van het land. De operator slaagde er zo in zijn marktaandeel te consolideren. Het conver-

Trouw beloond

Het getrouwheidsprogramma Orange Sponsors You werd in 2016 voortgezet en uitgebreid. De operator, officiële sponsor van Euro 2016, surfte mee op het succes van dit grote sportevenement om zijn commerciële aanbod en marketingplannen een boost te geven en veel klanten uit te nodigen voor exclusieve evenementen.

Orange blijft bovendien de filmpartner in het Groot-hertogdom, waar het onder andere sponsor is van het Luxembourg City Film Festival, het British & Irish Film Season en de openluchtbioscoop met Luxembourg City Open Air Cinema with Orange.

gent aanbod ging er aanzienlijk op vooruit op het gebied van kabel- en internetsnelheid en er kwam ook nieuwe digitale content bij. Net als in België biedt ook Orange Luxembourg zijn abonnees die tevens sportliefhebbers zijn, gratis toegang tot de themazenders Eleven en Eleven Sports.

Trouwe bedrijven

Op de professionele markt liet de operator een mooie groei van het klantenbestand optekenen, vooral in de loop van het tweede semester. Orange trok niet alleen nieuwe klanten aan, maar slaagde er ook in contracten te verlengen met grote bedrijven zoals Arcelor Mittal en Crédit Agricole Indosuez.

Steeds meer kmo's hebben vertrouwen in het convergente aanbod van Orange Luxembourg. Dit jaar werden een aantal nieuwe diensten gelanceerd, zoals Orange Cloud Phone, een virtuele centrale PABX in de cloud, op maat van wat kmo's echt nodig hebben. Orange Luxembourg werkte daarvoor samen met de vaste operator Luxembourg Online.

Officieel: beste mobiele netwerk in Luxemburg

In november 2016 bleek uit de resultaten van een testcampagne, uitgevoerd door het onafhankelijke onderzoeksbureau Systemic PAB, dat van de drie mobiele operatoren die actief zijn in het Groothertogdom, Orange Luxembourg het best scoort wanneer er naar de kwaliteit van mobiele telefonie wordt gekeken. De testen tonen onder meer aan hoe het netwerk van Orange probleemloos overeind bleef terwijl het gebruik van mobiel internet in 30 maanden tijd met factor 5 steeg, tot meer dan 90 Terabit per week op het 4G/4G+ netwerk van Orange.

De dekking van het 4G-netwerk is nu meer dan 90 %, die van 4G+ meer dan 75 %. Orange blijft investeren om leider te blijven in mobiele netwerken.

Grensverleggend werk volgens drie pijlers

Orange Belgium blijft zich inspannen om zijn ecologische, sociale en economische balans te verbeteren ten voordele van zoveel mogelijk belanghebbenden. Zijn acties op het vlak van mvo dragen de stempel van de continuïteit en gaan uit van de volgende pijlers:

Een CO₂-neutraal bedrijf

Sinds 2014 zijn alle operationele activiteiten van Orange Belgium CO₂-neutraal. De overblijvende CO₂-uitstoot wordt gecompenseerd aan de hand van ecologische projecten om de levenskwaliteit van kwetsbare bevolkingsgroepen, voornamelijk in Afrika, te verbeteren.

Welzijn en een luisterend oor

De tevredenheid van de werknemers is één van de strategische prioriteiten van de onderneming. Al jarenlang krijgen teamleden een specifieke opleiding om als vertrouwenspersoon op te treden, naar eventuele problemen van collega's te luisteren en de rol van bemiddelaar te spelen.

Initiatieven op het terrein werpen hun vruchten af in de strijd tegen stress en de preventie van burn-outs.

Met datzelfde doel voor ogen doet de operator er alles aan om een werkomgeving te creëren waarin een goed evenwicht mogelijk is tussen werk en privé. Er worden geregeld initiatieven georganiseerd om zowel op lichamelijk als op mentaal vlak gezond te blijven: het organiseren van sportlessen tijdens de lunchpauze, het uitdelen van gratis fruit, het leveren van een bijdrage aan de kosten voor een behandeling om te stoppen met roken, het aanbieden van griepvaccins, enz.

Bij de overgang naar Orange werden 6 heel concrete 'Principles of Action' geformuleerd, die de 'waarden' vervangen (zie onderdeel HR).

Sociale integratie

Orange is het zichzelf verplicht om al zijn klanten, ook de klanten met een handicap, een onberispelijke ervaring te bezorgen door hen betrouwbare producten en diensten van topkwaliteit aan te bieden. Dat betekent onder andere dat we altijd moeten waken over gegevensbescherming en dat we kinderen moeten beschermen tegen bepaalde inhoud. In dat opzicht is Orange Belgium heel trots op zijn samenwerking met Child Focus.

De onderneming is er ook trots op dat ze al ruim 13 jaar samenwerkt met Close The Gap, een non-gouvernementele organisatie die gebruikte IT-apparatuur ophaalt en schenkt aan humanitaire hulporganisaties en schoolprojecten in ontwikkelingslanden.

En in 2017 ...

Als 'bruggenbouwer' draagt Orange Belgium actief bij tot `BeCode`. Via BeCode ondersteunt Orange concreet personen die willen bijdragen tot de digitale transformatie van onze onderneming door hun digitale kennis uit te breiden. Het project `BeCode` werd begin 2017 voorgesteld.

Sinds 2014 zijn alle operationele activiteiten van Orange Belgium CO₂-neutraal.

De relatie van Orange Belgium met beleggers en analisten

Het Investor Relations-team van Orange Belgium streeft ernaar een duurzame vertrouwensrelatie op te bouwen met de financiële markten en iedereen die actief is binnen deze markten. Daarvoor wil het een betrouwbare en interessante bron zijn van financiële en strategische informatie over de onderneming, de prestaties van het bedrijf en de markt waarop het actief is. Zo kan het IR-team een belangrijke rol spelen in het besluitvormingsproces van zowel de beleggers als het management.

Het aandeel en de evolutie van het aandeel in 2016

De aandelen van Orange Belgium (ISIN: BE0003735496) worden genoteerd in Compartiment A van Euronext Brussels. Compartiment A omvat de beursgenoteerde ondernemingen met een marktkapitalisatie van meer dan 1 miljard euro. Op 9 mei 2016 veranderden de naam en de beurscode van Mobistar/MOBB naar Orange Belgium/OBEL (de ISIN-code bleef ongewijzigd). De eerste notering van Orange Belgium vond plaats tijdens een 'Bell Ceremony' op initiatief van Euronext Brussel bij de opening van de financiële markten.

In een jaar dat gekenmerkt werd door politiek instabiliteit en omwentelingen stegen de wereldwijde aandelen bij de eerste tekenen van een verbeterde economische groei in de VS en de agressieve stimuleringsmaatregelen van centrale banken overal ter wereld.

De Europese aandelen sloten 2016 af op bijna hetzelfde niveau als ze het jaar inzetten. De Stoxx Europe 600, een referentie-index van de grootste ondernemingen van Europa, daalde met 1,2 % jaar op jaar. Het jaar 2016 werd gekenmerkt door een hoge volatiliteit, zowel vanwege de reeks tragische gebeurtenissen in Europa, als door de bezorgdheid over de stabiliteit van de EU en de angst voor een potentiële duik van de economie na de beslissing van de Britse bevolking om de Europese Unie te verlaten. Ondanks deze gebeurtenissen veerden de Europese markten sterk op in de laatste dagen van het jaar, gedeeltelijk dankzij het nieuws dat de Europese Centrale Bank haar stimuleringsprogramma zal voortzetten.

In 2016 was de telecommunicatiesector de slechtst presterende sector in Europa. De Stoxx Europe 600 Telecommunications index daalde met 15,8 % jaar op jaar. Toch bleven de sectorfundamentals verbeteren in de loop van 2016, dankzij het herstel van de inkomsten uit mobiele

Kerncijfers (in euro)	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009
Totaal aantal aandelen in omloop per einde van het jaar	60.014.414	60.014.414	60.014.414	60.014.414	60.014.414	60.014.414	60.014.414	60.014.414
Aantal vrij verhandelbare aandelen in omloop per einde van het jaar	28.261.314	28.261.314	28.261.314	28.261.314	28.261.314	28.261.314	28.261.314	28.261.314
Beurskapitalisatie per einde van het jaar	1.191.586.190	1.340.121.865	1.176.582.586	828.198.913	1.163.679.487	2.385.572.957	2.911.299.223	2.874.390.359

Gegevens van de Beurs van Brussel								
Hoogste koers	22,33	22,54	20,20	21,47	39,71	53,33	49,20	59,00
Laagste koers	18,00	15,50	11,35	10,25	18,70	37,73	39,51	41,19
Koers per einde van het jaar	19,86	22,33	19,61	13,80	19,39	39,75	48,51	47,90
Totaal volume voor de periode*	19.357.147	33.421.814	33.101.429	42.740.595	44.150.505	45.717.610	42.058.634	53.685.388
Gemiddeld verhandeld volume per dag*	75.057	130.090	130.015	166.955	172.463	177.890	163.018	209.709
Circulatie van de vrij verhandelbare aandelen per jaar	0,69	1,18	1,17	1,51	1,56	1,62	1,49	1,90

* aantal aandelen

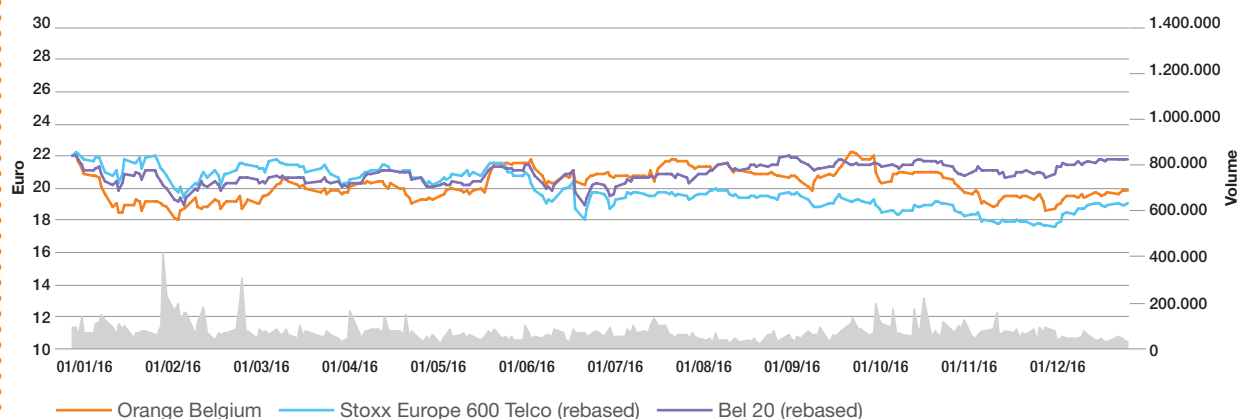
diensten en de stabilisatie van de inkomsten uit vastelijndiensten. Het voor de hand liggende consolidatiethema, dat in de jaren 2013-2015 heel wat nieuwe beleggers had aangetrokken tot de telecommunicatiesector, had echter zijn beste tijd gehad, doordat de regulatoren enkele overeenkomsten blokkeerden of in vraag stelden, en andere overeenkomsten waarop velen hun hoop gevestigd hadden, niet doorgingen.

De aandelenkoers van Orange Belgium daalde in 2016 met 11,1 % jaar op jaar, nadat hij in 2014 en 2015 stijgingen van respectievelijk 42 % en 14 % had neergezet. Nadat de aandelenkoers drie jaar op rij betere resultaten had genoteerd dan de algemene sectorindex, presteerde Orange Belgium in 2016 slechter dan de brede markt. In vergelijking met zijn Europese telecommunicatiecollega's deed de aandelenkoers van Orange Belgium het echter iets beter.

Na een sterk herstel eind 2015 zakte de aandelenkoers van Orange Belgium van 22,0 euro begin 2016 naar 18,0 euro op 9 februari 2016, waarmee die meteen ook zijn laagste niveau van 2016 bereikte. Deze initiële periode werd gekenmerkt door onzekerheid over de kwalitatieve prijszetting van de groothandels kabelregulering. Half februari publiceerde de Belgische regulator BIPT echter zijn eindconclusies, waardoor Orange Belgium van start kon gaan met zijn convergente

'Orange Internet + TV'-aanbod, dat begin maart 2016 onthuld werd. Al gauw daarna werd de beslissing gecommuniceerd dat Mobistar zijn naam naar Orange zou veranderen. In het kielzog van dit commerciële nieuws herstelde de aandelenkoers van Orange Belgium zich vlot in de maanden daarna, en de koers werd verder ondersteund door de bemoedigende resultaten van het eerste kwartaal en door de ondertekening van de overeenkomst over de beëindiging van het mvno-contract met Telenet, waarbij een minimale betaling van 150 miljoen euro vastgelegd werd. Terwijl de rendementen op de Stoxx Europe 600 Telecommunications-index in juni 2016 begonnen te dalen nadat de fusiegesprekken in Frankrijk afgeketst waren, hield de aandelenkoers van Orange Belgium nog tot oktober een zijwaartse beweging aan. Daarna creëerde de progressieve communicatie over de rebranding van Orange Belgium en de nationale lancering van het convergente 'Orange Internet + TV'-aanbod een positieve dynamiek. Op 26 september bereikte de aandelenkoers zijn hoogste niveau van 2016, maar ongerechtvaardigde twijfels over de stabiliteit van de mobiele prijzen in België leidden ertoe dat de aandelenkoers van Orange Belgium in de laatste maanden van 2016 terrein verloor.

Orange Belgium vs. STOXX Europe 600 Telecommunications vs BEL 20

Aandeelhoudersstructuur

De aandeelhoudersstructuur van Orange Belgium wat institutionele beleggers betreft, bleef in 2016 in evenwicht, zowel qua regiospreiding als qua beleggersstijl. De Orange Group bleef, onrechtstreeks via zijn 100 %-dochteronderneming Atlas Services Belgium, de grootste aandeelhouder met 52,91 % van de aandelen. De meerderheid van de resterende Orange Belgium-aandelen waren in handen van beleggers uit het VK, gevolgd door beleggers uit het Europese vasteland (behalve België), Noord-Amerika, België en de rest van de wereld. In 2016 verlaagden de beleggers uit het VK en de rest van de wereld hun positie ten voordele van beleggers uit Noord-Amerika. De aandeelhoudersbasis van Orange Belgium bestaat hoofdzakelijk uit waardebeleggers, gevolgd door groeibeleggers. Rendementbeleggers zijn niet sterk vertegenwoordigd in de aandeelhoudersbasis van Orange Belgium. Beleggers met een lage en middelgrote omzet vormen de grootste groep binnen de institutionele beleggersbasis, wat een positief signaal is voor het Orange Belgium-aandeel aangezien deze beleggers stabiliteit bieden met gemiddelde beleggingsperioden van respectievelijk meer dan 4 jaar en 2 tot 4 jaar. In deze verslagperiode steeg het aantal beleggers met een bijzonder actieve omzet, die hun beleggingen gewoonlijk 1-2 jaar of minder dan een jaar houden.

Volgens de statuten van Orange Belgium is bij een stijging tot boven (of een daling tot onder) de volgende drempels een verklaring aan Orange Belgium vereist op anske.deporre@orange.com en aan de Autoriteit voor Financiële Diensten en Markten (FSMA) op trp.fin@fsma.be:

- statutaire drempel van 3 %, zoals vermeld in de statuten van de Vennootschap;
- 5 % of elk veelvoud van 5 %, zoals vermeld in de Belgische wet.

Orange sa (voorheen 'France Télécom') heeft via zijn 100 %-dochteronderneming Atlas Services Belgium nv 31.753.100 aandelen in handen, wat neerkomt op 52,91 % van het totale aandelenkapitaal van Orange Belgium sa. Het aantal aandelen dat in handen is van Orange (France Télécom) is sinds 2009 niet meer veranderd.

Op 9 mei 2014 ontving Orange Belgium van Boussard & Gavaudan een transparantieverklaring waarin werd gemeld dat Boussard & Gavaudan Asset Management LP per 18 april 2014 1.810.714 aandelen in handen heeft, wat neerkomt op 3,02 % van het totale aandelenkapitaal van de Vennootschap.

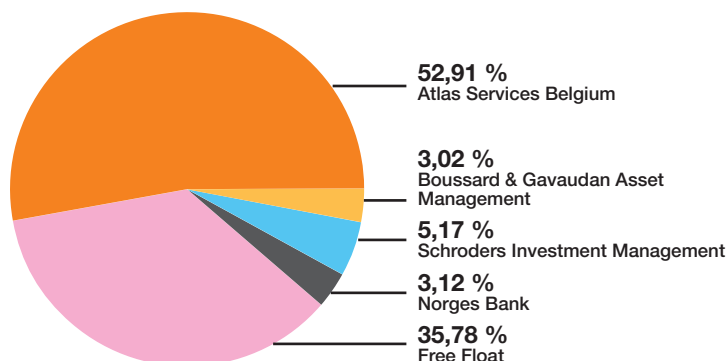
Op 19 januari 2015 ontving Orange Belgium van Schroders Plc een transparantieverklaring waarin werd gemeld dat Schroders Investment Management per 15 januari 2015 3.105.040 aandelen in handen heeft, wat neerkomt op 5,17 % van het totale aandelenkapitaal van de Vennootschap.

Op 26 augustus 2015 ontving Orange Belgium van Prudential Plc een transparantieverklaring waarin werd gemeld dat M&G Investment Management per 21 augustus 2015 1.801.397 aandelen in handen heeft, wat neerkomt op 3 % van het totale aandelenkapitaal van de Vennootschap. Op 9 augustus 2016 ontving Orange Belgium van Prudential Plc een transparantieverklaring waarin werd gemeld dat M&G Investment Management per 5 augustus 2016 1.790.456 aandelen in handen heeft, wat neerkomt op 2,98 % van het totale aandelenkapitaal van de Vennootschap.

Op 3 augustus 2016 ontving Orange Belgium van Norges Bank (de centrale bank van Noorwegen) een transparantieverklaring waarin werd gemeld dat Norges Bank per 2 augustus 2016 1.821.290 aandelen in handen heeft, wat neerkomt op 3,03 % van het totale aandelenkapitaal van de Vennootschap. Op 23 augustus 2016 ontving Orange Belgium van Norges Bank (de centrale bank van Noorwegen) een tweede transparantieverklaring waarin werd gemeld dat Norges Bank per 19 augustus 2016 1.793.762 aandelen in handen heeft, wat neerkomt op 2,99 % van het totale aandelenkapitaal van de Vennootschap. Tot slot ontving Orange Belgium op 23 augustus 2016 van Norges Bank (de centrale bank van Noorwegen) een derde transparantieverklaring waarin werd gemeld dat Norges Bank per 22 augustus 2016 1.872.617 aandelen in handen heeft, wat neerkomt op 3,12 % van het totale aandelenkapitaal van de Vennootschap.

Voor zover Orange Belgium weet, heeft geen enkele andere aandeelhouder per 31 december 2016 3 % of meer van de uitstaande aandelen van Orange Belgium in handen.

Aandeelhoudersstructuur

Vergoeding voor de aandeelhouders

Orange Belgium streeft ernaar om zowel zijn aandeelhouders een gepast contant rendement te bieden, als een evenwichtige en gezonde financiële positie te behouden, en tegelijkertijd ook voldoende speling te houden om te investeren in zijn convergente strategie en om zijn netwerk uit te bouwen.

De raad van bestuur zal dus aan de jaarlijkse algemene vergadering van aandeelhouders van 3 mei 2017 voorstellen om voor het boekjaar 2016 een gewoon brutodividend uit te keren van 0,50 euro per aandeel. Als dat goedgekeurd wordt, zal dit gewone brutodividend van 0,50 euro uitbetaald worden op 17 mei 2017 (datum ex-dividend 15 mei 2017; registratiedatum 16 mei 2017).

Liquiditeitscontract

Op 31 juli 2014 kondigde Orange Belgium aan dat het op 1 augustus 2014 een liquiditeitscontract had afgesloten met een financiële instelling en dat het deze de opdracht had gegeven om het Orange Belgium-aandeel op strikt discretionaire basis in naam en voor rekening van Orange Belgium te verhandelen. Deze transacties worden uitgevoerd op het centrale orderboek van de gereguleerde markt van Euronext Brussel. Dit contract heeft tot doel de regelmatige en liquide verhandeling van het Orange Belgium-aandeel te bevorderen. De handel in eigen aandelen werd goedgekeurd door de gewone Algemene Vergadering van Aandeelhouders van Orange Belgium op 7 mei 2014. In het licht van dit liquiditeitscontract had Orange Belgium op 30 december 2016 14.069 eigen aandelen in handen.

Investor Relations

Het doel van het Investor Relations-team van Orange Belgium bestaat erin een vertrouwensrelatie met de financiële markten tot stand te brengen, door een betrouwbare bron van informatie te zijn en relevante informatie te verstrekken die nuttig is voor de besluitvorming van zowel de beleggers als het management.

Om die doelstelling te verwezenlijken, heeft het 'Investor Relations'-team van Orange Belgium een communicatieprogramma ontwikkeld voor het hele jaar, met onder meer:

- formele presentaties van de kwartaal- en jaarresultaten die live gevolgd kunnen worden via een webcast en/of via teleconferenties;
- regelmatige beleggersvergaderingen in Europa (Brussel, Londen, Parijs, Zürich, Amsterdam, Milaan, Madrid, Dublin, Nice en Luxemburg), het VK, de VS en Canada, tussen institutionele beleggers en analisten enerzijds, en de Chief Executive Officer, de Chief Financial Officer en de Investor Relations Director van Orange Belgium anderzijds, om de resultaten en de vooruitzichten van de operationele prestaties van Orange Belgium te bespreken. Het management en het Investor Relations-team van Orange Belgium ontmoeten meer dan 218 beleggers in persoonlijke gesprekken en groepsvergaderingen, en spendeerden in totaal 27 dagen op roadshows en sectorconferenties in 11 verschillende landen.
- reversed roadshows en bezoeken van analisten, waarbij steeds iemand van het senior management aanwezig is;
- antwoorden op vragen van aandeelhouders en analisten via ons 'Investor Relations'-team, en via <https://corporate.orange.be/nl/financiële-informatie>, een deel van onze website speciaal voor aandeelhouders en analisten. Het Investor Relations-team stelt ook samen met het Corporate Communication-team de jaarverslagen op die op de Jaarlijkse Algemene Vergadering worden gepresenteerd.

Voor het derde jaar op rij werd het Investor Relations-team van Orange Belgium beloond voor zijn inspanningen, want het team won de Extel 2016 IR Awards voor België in de categorie 'Best Corporate on IR' Mid- & Small caps. Sidy Jobe, Director of Investor Relations van Orange Belgium, werd eveneens voor het derde jaar op rij tot winnaar bekroond voor België in de categorie 'Best IR Professional' Mid- & Small caps.

Investor Relations

T. +32 (0)2 745 80 92

E ir@orange.be

Berichtgeving analisten

Het aantal makelaarsbedrijven dat actief analyserapporten over Orange Belgium heeft gepubliceerd, stond op 21 en toont een goede mix van plaatselijke en internationale analisten. Elk kwartaal worden analisten gevraagd naar hun schattingen, wat de onderneming een gedetailleerd overzicht biedt van de verwachtingen op de markt. Deze consensus wordt voor het publiek beschikbaar gemaakt op de website van de onderneming.

Financiële agenda

09-feb-17	Financiële resultaten Q4 2016 (7.00 uur CET) – Persbericht
09-feb-17	Financiële resultaten Q4 2016 (14.00 uur CET) - Teleconferentie/webcast
03-apr-17	Start stille periode
21-apr-17	Financiële resultaten Q1 2017 (7.00 uur CET) – Persbericht
21-apr-17	Financiële resultaten Q1 2017 (10.00 uur CET) - Teleconferentie
03-mei-17	Algemene Vergadering van Aandeelhouders
15-mei-17	Datum ex-dividend
16-mei-17	Registratiedatum
17-mei-17	Uitbetalingsdatum
03-jul-17	Start stille periode
26-jul-17	Financiële resultaten Q2 2017 (7.00 uur CET) – Persbericht
26-jul-17	Financiële resultaten Q2 2017 (14.00 uur CET) - Teleconferentie/webcast
02-okt-17	Start stille periode
23-okt-17	Financiële resultaten Q3 2017 (7.00 uur CET) – Persbericht
23-okt-17	Financiële resultaten Q3 2017 (10.00 uur CET) – Teleconferentie

Beheersverslag

Het beheersverslag voor het boekjaar afgesloten op 31 december 2016, bestaande uit p. 26 tot 34 en 84 tot 101 (deugdelijk bestuur) werd opgesteld in overeenstemming met artikel 96 en 119 van het Wetboek van Vennootschappen en goedgekeurd door de Raad van Bestuur op 23 maart 2017. Het heeft betrekking op de geconsolideerde jaarrekening van de Orange Belgium-groep en de statutaire jaarrekening van Orange Belgium nv.

1. Markante feiten 2016

2016 was voor Orange Belgium een cruciaal jaar, dat werd gekenmerkt door de geslaagde nationale lancering van het Orange Internet + TV-aanbod in België en de verandering van merknaam van Mobistar naar Orange Belgium. Nadat in maart 2016 het Orange Internet + TV-aanbod werd onthuld, heeft Orange Belgium zijn product halverwege mei in het hele land commercieel gelanceerd, en werd het de eerste operator die in België op landelijke schaal toegang heeft tot het kabelnetwerk. Bovendien heeft Orange Belgium al zijn mobiele aanbiedingen in de loop van 2016 vernieuwd, met een duidelijke focus op mobiele data. Eind 2016 heeft Orange Belgium de kaap van 2 miljoen smartphonegebruikers in België gerond, waarvan ruim 1,4 miljoen in het bezit zijn van een 4G-smartphone. In mei werd het merk Mobistar met succes omgedoopt tot Orange Belgium. De missie van de onderneming bestaat erin mensen te verbinden met wat hen dierbaar is, en van ieders leven elke dag opnieuw een unieke ervaring te maken. Door de verandering van merknaam naar Orange Belgium en de lancering van convergente aanbiedingen versterkt Orange Belgium eveneens zijn positie in het zakelijke segment, ondersteund door de solide internationale positie van de Orange-portefeuille. De Orange Belgium-groep is blijven groeien en alle belangrijke financiële (omzet uit mobiele diensten, aangepaste EBITDA en netto financiële schuld) en commerciële (postpaid-ARPU en het aantal postpaid- en kabelklanten) indicatoren laten in 2016 een solide vooruitgang optekenen. Dit zijn de belangrijkste verwezenlijkingen van 2016:

Eerste kwartaal van 2016

- > Orange Belgium voegde Kinopolis toe aan zijn getrouwheidsprogramma 'Orange Thank You'. Trouwe klanten ontvangen gratis bioscooptickets en worden uitgenodigd voor exclusieve avant-premières
- > De Raad van Bestuur heeft de invoering van het Orange-merk in België goedgekeurd
- > De regulering over de openstelling van de kabelnetwerken op groothandelsbasis is in België eindelijk ingevoerd.

- > Het convergente aanbod Orange Internet + TV werd onthuld en werd in zes steden beschikbaar
- > Er werd een communicatiecampagne gelanceerd om de Belgische bevolking te informeren dat Mobistar heel weldra Orange zou worden
- > De leiderspositie van Orange Belgium op het vlak van 4G wordt in België bevestigd, met een dekking buitenshuis en binnenshuis van respectievelijk 99 % en 88 % van de bevolking
- > Voor het eerst verbruiken smartphonegebruikers van Orange Belgium gemiddeld meer dan 1 GB per maand
- > Orange Belgium versterkte zijn aanbod voor soho-klanten door de introductie van drie specifieke Pro Pack-aanbiedingen
- > Het kabelteam van Orange Belgium mocht voor zijn innovatieve tv-decoderoplossing een Europese 'Innovation Award' in ontvangst nemen

Tweede kwartaal van 2016

- > Het merk Orange Belgium werd in België onthuld. Dat werd een week lang feestelijk gevierd
- > De naamswijziging van Mobistar naar Orange Belgium op de beurs van Brussel werd gevierd met een belceremonie bij Euronext Brussels
- > Orange Belgium en Cropland brachten mensenmassa's in kaart tijdens grote evenementen in Antwerpen
- > Het Orange Internet + TV-aanbod werd beschikbaar in de hele provincie Oost-Vlaanderen en Henegouwen
- > Orange was een officiële partner van UEFA EURO 2016™ in Frankrijk, en Orange Belgium nodigde meer dan 1000 klanten uit om tijdens het kampioenschap verschillende wedstrijden bij te wonen. Daarnaast sloot Orange Belgium een exclusieve partnershipdeal met Kevin De Bruyne
- > In België werd de eerste Orange Smart Store geopend, waar alles draait om interactie met de klant zodra hij de winkel betreedt
- > Orange Belgium, iMinds en Rombit startten in het kader van het Europese HORIZON 2020-initiatief een drone-project in de Antwerpse haven

- Orange Belgium en Telenet bereikten een akkoord over de algemene voorwaarden voor de toekomstige beëindiging van het full-mvno-contract. Telenet verbond zich tot een minimumbetaling van 150,0 miljoen euro over de periode van drie jaar van 2016 tot 2018
- De Europese roaming IV-verordening werd op 30 april 2016 van kracht. Daardoor kunnen klanten de eenheden die zijn opgenomen in hun nationale abonnementen ook in Europa gebruiken, met een kleine toeslag op de nationale prijzen
- Orange Belgium maakte zijn Go-Europe-promotie bekend, waardoor klanten de hele zomer lang zonder extra kosten in de Europese Unie konden bellen, surfen en sms-berichten verzenden
- Orange Luxembourg lanceerde een nieuwe mobiele portefeuille voor residentiële klanten en een nieuw premium-aanbod
- Orange Belgium breidde de lijst van kanalen van zijn Orange Internet + TV-aanbod uit met Eleven en Eleven Sports. Zo krijgen klanten toegang tot het beste van de internationale sport en het internationale voetbal
- Orange Belgium bereikte een 4G+-dekking voor de nationale bevolking van 47 % en maakte 4G+ beschikbaar op meer dan 25 zomerevenementen en festivals

Derde kwartaal van 2016

- De kwaliteitsbarometer voor telecommunicatiediensten van de Belgische telecomregulator BIPT bevestigde de uitstekende kwaliteit van de klantenservice en het 4G-netwerk van Orange Belgium
- Orange Belgium lanceerde zijn belofte om een digitale en zorgzame werkgever te zijn
- Orange Belgium maakte bekend dat Jean Marc Harion, CEO van Orange Belgium, zijn functie in België vanaf september 2016 inruilt voor die van CEO van Orange Egypt
- Michaël Trabbia werd aangesteld als de nieuwe CEO van Orange Belgium
- Orange Belgium lanceerde zijn nieuwe prepaidportefeuille. Deze nieuwe portefeuille voldoet duidelijk aan de connectiviteitsnoden van elke prepaidklant: de uber-digitals, de occasionele gebruikers en de klanten die alleen bellen
- Het internationale prepaidtariefplan '1617' werd herzien en omgedoopt tot Maghreb Mobile
- Orange Belgium werd de belangrijkste sponsor van de Belgian Lions, de Belgian Cats en de Pro-league, de profliga van het Belgische basketbal
- Aan de top van Orange Belgium werd een volledig nieuw uitvoerend team aangesteld. De nieuwe structuur moet de strategie van de onderneming ondersteunen: klantenervaring en convergentie van vast naar mobiel zijn de topprioriteit
- Orange Belgium verlengde zijn distributiecontract met Carrefour tot 2019

Vierde kwartaal van 2016

- Orange Belgium lanceerde zijn nieuwe vereenvoudigde 'Dieren'-postpaidportefeuille, om een antwoord te bieden op de aanzienlijke vraag van klanten naar mobiele data en zodat klanten geen lastige keuzes hoeven te maken om over te schakelen naar een tariefplan uit een duurdere categorie
- Klanten van Orange Belgium rijden voorzichtiger dankzij de iCoyote-app en kunnen nu gebruikmaken van de nieuwe 'My Stats'-functie
- Orange Belgium kondigde aan dat zijn mobiele 4G-netwerk ondersteuning biedt voor het Internet of Things, dankzij de nationale invoering van nieuwe, speciale LPWA-lagen op basis van NB-IoT- en LTE-M-technologie
- Orange Belgium lanceerde een Virtual Reality-headset en een app om hoogwaardige VR voor iedereen toegankelijk te maken
- Orange Belgium heeft zijn identificatieproces voor prepaidklanten uitgerold in alle Orange-winkels en op de website
- Orange Belgium en zijn Director of Investor Relations Siddy Jobe mochten voor het derde opeenvolgende jaar de prijs in de categorieën Corporate best for Investor Relations en Best IR Professionals (Belgische mid- en smallcaps) in ontvangst nemen
- Orange Belgium breidde zijn Orange Internet + TV-aanbod uit met een mobiele app waarmee klanten hun tv-decoder op afstand kunnen bedienen en hun opnames kunnen beheren, ook als ze niet thuis zijn
- Orange Luxembourg werd gecertificeerd als de telecom-operator met de beste kwaliteit voor mobiele diensten van het land
- Orange Belgium opende extra Smart Stores in het shoppingcenter Docks in Brussel en in Oostende
- Orange Belgium bereikte een principeakkoord met de Waalse regering over de belasting op mobiele infrastructuur in Wallonië

2. Toelichting bij de geconsolideerde financiële staten opgesteld overeenkomstig de internationale IFRS-normen

De consolidatiekring omvat Orange Belgium nv (100 %), de Luxemburgse vennootschap Orange Communications Luxembourg sa (100 %), IRISnet cvba (28,16 %), Smart Services Network nv (100 %), Walcom nv (100 %) en Co.Station Brussels (20 %).

Orange Communications Luxembourg sa, een vennootschap opgericht en actief onder Luxemburgs recht, werd op 2 juli 2007 door Orange Belgium nv overgenomen. De overname had betrekking op 90 % van de aandelen van Orange Com-

munications Luxembourg sa. De resterende 10 % van de aandelen zijn verworven op 12 november 2008. De onderneming consolideert de resultaten van Orange Communications Luxembourg sa voor 100 % sinds 2 juli 2007.

IRISnet cvba is een vennootschap die in juli 2012 werd opgericht in samenwerking met de Brusselse overheden om de activiteiten van de tijdelijke vereniging Irisnet uit te voeren. De overname van de activiteiten vond plaats op 1 november 2012. In deze nieuwe wettelijke structuur heeft Orange Belgium een inbreng in contanten verricht van 3.450.000 euro, wat overeenstemt met 345.000 aandelen van de 1.225.000 aandelen die door de vennootschap zijn uitgegeven. Door de structuur van de deal wordt IRISnet cvba in de rekeningen administratief verwerkt door toepassing van de vermogensmutatiemethode.

Smart Services Network nv, een vennootschap actief onder Belgisch recht, werd opgericht op 30 september 2014. Orange Belgium nv heeft een inbreng in contanten verricht van 999.900 euro, wat overeenstemt met 9.999 aandelen van de

10.000 aandelen die door de vennootschap zijn uitgegeven. Atlas Services Belgium nv heeft een inbreng in contanten verricht van 100 euro overeenstemmend met 1 aandeel.

Walcom nv, een vennootschap opgericht en actief onder Belgisch recht, werd op 3 april 2015 door Orange Belgium nv overgenomen. De overname had betrekking op 100 % van de 1.250 aandelen van Walcom nv. De onderneming consolideert de resultaten van Walcom nv voor 100 % sinds 3 april 2015.

Co.Station Brussels nv is een vennootschap opgericht en actief onder Belgisch recht. Orange Belgium heeft een inbreng in contanten verricht van 100.000 euro, wat overeenstemt met 2.000 aandelen van de 8.000 aandelen die door de vennootschap zijn uitgegeven (29 oktober 2015). In 2016 heeft ook SD Patrimonium ingeschreven op het kapitaal. Daardoor bereikte het totale aantal uitgegeven aandelen 10.000. Door de structuur van de deal zal Co.Station Brussels nv in de rekeningen administratief worden verwerkt door toepassing van de vermogensmutatiemethode.

2.1 Geconsolideerd overzicht van het totaalresultaat

Geconsolideerde kerncijfers van de Orange Belgium-groep	2016	2015	Variatie
Totaal aantal aangesloten simkaarten (Orange Belgium nv, Orange Communications Luxembourg sa en mvno's)	5.998,7	5.819,6	+3,1 %
Geconsolideerde omzet (mio €)	1.241,6	1.235,4	+0,5 %
Totale omzet uit diensten (mio €)	1.093,3	1.085,9	+0,7 %
Omzet uit de verkoop van mobiele apparatuur (mio €)	121,6	128,0	-5,0 %
Aangepaste EBITDA (mio €) ⁽¹⁾	315,7	276,0	+14,4 %
Aangepaste EBITDA-marge in % van de omzet uit diensten	28,9 %	25,4 %	
Gerapporteerde EBITDA (mio €)	317,1	321,3	-1,3 %
Gerapporteerde EBITDA-marge in % van de omzet uit diensten	29,0 %	29,6 %	
Geconsolideerde nettowinst (mio €)	76,6	76,6	+0,0 %
Nettowinst per gewoon aandeel (€)	1,28	1,28	+0,0 %
Netto-investeringen (mio €)	167,6	193,1	-13,2 %
Netto-investeringen / Totale omzet uit diensten	15,3 %	17,8 %	
Operationele kasstroom (mio €)	149,4	128,2	+16,5 %
Organische kasstroom (mio €)	71,2	130,5	-45,4 %
Netto financiële schuld (mio €)	338,0	407,5	-17,1 %

1. De termen EBITDA en geherformuleerde EBITDA zijn vanaf het vierde kwartaal van 2016 gewijzigd om onze informatieverzameling te verduidelijken (geen verwarring met normatieve veranderingen) en om ze in overeenstemming te brengen met andere groepen. De aard en de componenten van deze totaalbegrippen worden niet gewijzigd. Het betreft louter een naamsverandering. Dat betekent dat:

- geherformuleerde EBITDA aangepaste EBITDA wordt, en
- EBITDA gerapporteerde EBITDA wordt, en
- herformuleringen van EBITDA nu aanpassingen van EBITDA wordt.

Bedrijfsopbrengsten

De Orange Belgium-groep heeft een solide financiële prestatie neergezet met een geconsolideerde omzet voor het volledige jaar 2016 van 1.241,6 miljoen euro, tegenover 1.235,4 miljoen euro in het volledige jaar 2015, kortom een groei van 0,5 % jaar-op-jaar. De impact van de EU-roamingverordening bedroeg in 2016 28,4 miljoen euro. Op vergelijkbare basis zou de totale geconsolideerde omzet in het volledige jaar 2016 met 2,9 % zijn gestegen, wel gecorrigeerd om rekening te houden met de impact van de EU-roamingverordening.

Het tempo van de groei van de totale omzet uit diensten van de Orange Belgium-groep is in het vierde kwartaal van 2016 toegenomen dankzij een positieve ontwikkeling in de omzet

uit zowel mobiele als vaste diensten, waardoor de totale omzet uit diensten voor het volledige jaar 2016 stabiliseerde. De totale omzet uit diensten bedroeg voor het volledige jaar 2016 1.093,3 miljoen euro, in vergelijking met 1.085,9 miljoen euro in het volledige jaar 2015, een stijging van 0,7 % jaar-op-jaar. Zonder de bovenvermelde impact van de verordening zou de totale omzet uit diensten van de Orange Belgium-groep in 2016 met 3,4 % jaar-op-jaar zijn gestegen, als gevolg van de steeds hogere ARPU en omdat de totale klantenmix nu meer postpaidklanten omvat.

De geconsolideerde verkoop van mobiele apparatuur van de Orange Belgium-groep bedroeg in 2016 121,6 miljoen euro, tegenover 128,0 miljoen euro vorig jaar, een daling van 5,0 % jaar-op-jaar.

Resultaat van bedrijfsactiviteiten vóór afschrijvingen en andere kosten

In 2016 bedroeg de aangepaste EBITDA van de Orange Belgium-groep 315,7 miljoen euro, tegenover 276,0 miljoen euro in 2015. De aangepaste EBITDA-marge bedroeg in 2016 28,9 % van de omzet uit diensten, in vergelijking met 25,4 % in dezelfde periode vorig jaar.

De vergelijking op jaarbasis in het vierde kwartaal van 2016 werd in sterke mate beïnvloed door 1/ de voorziening voor Waalse belastingen op pylonen van 10,0 miljoen euro die in het vierde kwartaal van 2015 werd geboekt na de rectificatie die eind december 2015 van de Waalse belastingadministratie werd ontvangen; en 2/ het principeakkoord over de belasting van mobiele infrastructuur met de huidige Waalse regering dat in december 2016 werd ondertekend. Door dit akkoord heeft de Orange Belgium-groep de voorziening voor Waalse belastingen op pylonen voor het jaar 2014 en 2016 voor een totaalbedrag van 31,6 miljoen euro in het vierde kwartaal van 2016 teruggeboekt, en is er tegelijkertijd een schikkingsvergoeding van 16,1 miljoen euro geboekt. Het nettosaldo resulteerde in het vierde kwartaal van 2016 in een positieve eenmalige bijdrage aan de aangepaste EBITDA van 15,5 miljoen euro. Als we alle schommelingen in verband met de Waalse belastingen op pylonen in 2015 en 2016, de aangelegde teruggeboekte voorzieningen en de schikkingsvergoeding, uit de berekening van de aangepaste EBITDA zouden wegnemen, dan zou de aangepaste EBITDA in 2016 met 1,1 % zijn gestegen tot 300,2 miljoen euro, ondanks de impact van de EU-roamingverordening van 28,4 miljoen euro.

De bruto-impact van de EU-roamingverordening op de aangepaste EBITDA bedroeg 28,4 miljoen euro in 2016. De netto-impact van de EU-roamingverordening kwam aanzienlijk lager uit. De grootste negatieve impact kwam vooral voort uit de lagere roaminginkomsten uit spraak- en sms-verkeer en in veel mindere mate uit dataverkeer. De inkomsten uit roamingdiensten van bezoekers evolueerden positief als gevolg van de positieve vraagelasticiteit van bezoekers in België.

In 2016 is de Orange Belgium-groep erin geslaagd om alle grote kostenposten af te bouwen. De totale operationele kosten bedroegen voor het volledige jaar 2016 926,0 miljoen euro, in vergelijking met 959,4 miljoen euro in het volledige jaar 2015, een daling van 3,5 % jaar-op-jaar. De vergelijking wordt uiteraard beïnvloed door de timing van de aanlegging en de daaropvolgende terugboeking van de verschillende voorzieningen in verband met de Waalse belastingen op pylonen in 2015 en 2016. Maar ook als het gevolg van de Waalse belastingen op pylonen wordt geneutraliseerd, zijn de prestaties op het gebied van kostenbeheersing in 2016 solide gebleven. De operationele kosten in verband met het Orange Internet + TV-aanbod van 2016, inclusief de maandelijks groothandelsvergoeding die aan de kabelexploitanten wordt betaald, bedroegen 20,4 miljoen euro in 2016, in vergelijking met 6,8 miljoen euro in 2015.

De directe kosten bedroegen 530,4 miljoen euro in 2016, in vergelijking met 544,4 miljoen euro in 2015, een daling van 2,6 % jaar-op-jaar.

In 2016 bereikten de personeelskosten 130,6 miljoen euro, in vergelijking met 133,9 miljoen euro in 2015, een daling van 2,4 % jaar-op-jaar en het gevolg van lagere lonen en andere voordelen en sociale bijdragen.

De indirecte kosten bedroegen voor het volledige jaar 2016 264,9 miljoen euro, in vergelijking met 281,1 miljoen euro in het volledige jaar 2015, een sterke daling van 5,7 % jaar-op-jaar. Zonder het effect van de Waalse belastingen op pylonen in 2015 en 2016 zouden de indirecte kosten met 7,7 % zijn gestegen in 2016, als gevolg van de hogere commerciële kosten in verband met de nieuwe merknaam en de introductie van het convergente aanbod, die niet volledig worden gecompenseerd door lagere IT- en netwerkkosten.

EBITDA-aanpassingen (mio €)	2016	2015	Variatie
Aangepaste EBITDA	315,7	276,0	+14,4 %
Aanpassingen	+1,4	45,3	Nvt
waarvan herstructureringskosten	-15,7	-8,7	Nvt
waarvan overige operationele inkomsten	+17,1	+54,0	Nvt
Gerapporteerde EBITDA	317,1	321,3	-1,3 %

De EBITDA-aanpassingen bedroegen 1,4 miljoen euro in 2016, tegenover 45,3 miljoen euro in 2015.

De aanpassingen hielden in 2015 voornamelijk verband met de schikkingsvergoeding van 54,0 miljoen euro die van Proximus nv werd ontvangen nadat er een schikking werd getroffen voor alle lopende geschillen in verband met voormalige praktijken om tarieven te hanteren voor mobiele telecommunicatiediensten waarbij een onderscheid werd gemaakt tussen on-net- en off-net-spraakcommunicatie.

Bijgevolg bedroeg de gerapporteerde EBITDA van de Orange Belgium-groep voor 2016 317,1 miljoen euro, in vergelijking met 321,3 miljoen euro een jaar eerder, een daling van 1,3 % jaar-op-jaar. De gerapporteerde EBITDA-marge bedroeg 29,0 % in 2016, vergeleken met 29,6 % in 2015.

Afschrijvingen en andere kosten

De afschrijvingen en andere kosten van de Orange Belgium-groep bedroegen in het volledige jaar 2016 210,3 miljoen euro, tegenover 202,2 miljoen euro in 2015. Parallel aan de toename van het aantal Orange Internet + TV-klienten stijgen ook de investeringen in de installatie van nieuwe apparatuur bij de klant (decoders, modems en afstandsbedieningen die door klanten worden gebruikt, en de daarmee gepaard gaande activerings- en installatiekosten van het Orange Internet +TV-aanbod). Bijgevolg is Orange Belgium begonnen om de betreffende apparatuur bij de klant af te schrijven over de gebruiksduur van het actief.

EBIT

De geconsolideerde EBIT van de Orange Belgium-groep bedroeg in 2016 107,2 miljoen euro, tegenover 119,1 miljoen euro in 2015. Deze daling is het gevolg van de hogere gerapporteerde EBITDA in het vierde kwartaal van 2015, rekening houdend met de positieve bijdrage van de schikkingsvergoeding van 54,0 miljoen euro in oktober 2015. Ten tweede werd de EBIT in 2016 beïnvloed door de hogere afschrijvingskosten. De EBIT-marge bedroeg in 2016 9,8 % van de omzet uit diensten, tegenover 11,0 % in dezelfde periode vorig jaar.

Financieel resultaat

Het financieel resultaat in 2016 bedroeg -6,5 miljoen euro, relatief stabiel in vergelijking met vorig jaar. Dit resultaat kan worden verklaard door lagere rentelasten in lijn met de lagere uitstaande schuld, volledig gecompenseerd door hogere rentelasten in verband met de renteswap.

Belastingen

De belastinguitgaven voor het volledige jaar 2016 bedroegen 24,1 miljoen euro, in vergelijking met 35,8 miljoen euro in 2015. Het effectieve belastingtarief van Orange Belgium kwam in 2016 uit op 23,9 %, in vergelijking met een effectief belastingtarief van 31,9 % in 2015. Regionale belastingen en heffingen zijn niet fiscaal aftrekbaar in België. In het volledige jaar 2015 was het nettoresultaat van de voorzieningen voor de Waalse belastingen op pylonen hoger dan in 2016, waardoor de belastbare basis in 2015 hoger uitkwam dan in 2016. Dit verklaart grotendeels de variatie in zowel de inkomstenbelasting als de effectieve belastingdruk tussen 2015 en 2016.

Nettowinst

Als gevolg van de bovenvermelde posten is de geconsolideerde nettowinst van de Orange Belgium-groep relatief stabiel gebleven. Ze bedroeg voor het volledige jaar 2016 76,6 miljoen euro. De nettowinst per aandeel bedroeg 1,28 euro in 2016, precies hetzelfde bedrag als vorig jaar.

2.2. Geconsolideerde staat van financiële positie

De geconsolideerde staat van financiële positie bedroeg 1.524,2 miljoen euro op 31 december 2016 tegenover 1.517,4 miljoen euro aan het einde van het vorige boekjaar.

De vaste activa bedroegen 1.249,1 miljoen euro eind 2016 tegenover 1.280,5 miljoen euro eind 2015 en bestaan uit volgende elementen:

- De goodwill van 80,1 miljoen euro als gevolg van:
 - de overname van Mobistar Affiliate nv (10,6 miljoen euro) in 2001;
 - de overname van Orange Communications Luxembourg sa (70,9 miljoen euro) in 2007, aangepast met 2,2 miljoen euro (daling) na de verwerving van de resterende aandelen van Orange Communications Luxembourg in 2008;
 - de overname van Mobistar Enterprise Services nv (MES) in 2010 (0,8 miljoen euro).

De goodwill is tijdens het jaar gecontroleerd op bijzondere waardeverminderingen. Gezien de realiseerbare waarde aan het einde van het boekjaar de boekwaarde overschrijft, werd er geen bijzonder waardeverminderingverlies opgenomen.

- De immateriële vaste activa vertegenwoordigen een nettowaarde van 320,8 miljoen euro eind 2016 tegenover 347,4 miljoen euro eind 2015. De waarden in verband met de licenties zijn als volgt (respectievelijke aanschaffingswaarde, nettoboekwaarde aan het einde van de periode en resterende afschrijvingsduur):
 - 2G (verlenging 900 & 1800 MHz): 76,8 miljoen euro, 60,4 miljoen euro, 50 maanden;
 - 3G (2.1 GHz): 149,0 miljoen euro, 39,8 miljoen euro, 51 maanden;
 - 4G (2.6 GHz): 20,0 miljoen euro, 19,0 miljoen euro, 125 maanden;
 - 4G (800 MHz): 120,0 miljoen euro, 102,4 miljoen euro, 203 maanden.
- De materiële vaste activa, voornamelijk netwerkfaciliteiten en apparatuur, bedragen 830,0 miljoen euro aan het einde van het boekjaar 2016 tegenover 840,4 miljoen euro aan het einde van 2015.
- In 2012 heeft de Orange Belgium-groep in een nieuwe Belgische vennootschap (IRISnet cvba) geïnvesteerd voor een bedrag van 3,5 miljoen euro, wat overeenkomt met 28,16 % van het eigen vermogen. Deze vennootschap wordt beschouwd als een geassocieerde deelneming. De activiteiten van IRISnet cvba zijn op 1 november 2012 gestart. Het afwijkende cijfer per einde 2016 omvat het aandeel van Orange Belgium in het resultaat van IRISnet cvba voor het boekjaar 2016.
- In 2015 heeft de Orange Belgium-groep een Belgische vennootschap (Walcom nv) overgenomen voor een bedrag van 5 miljoen euro. De overname stemt overeen met 100 % van de 1.250 aandelen van Walcom nv. Het afwijkende cijfer per einde 2016 omvat het resultaat van Walcom nv.

- In 2015 heeft de Orange Belgium-groep in een Belgische vennootschap (Co.Station Brussels) geïnvesteerd voor een bedrag van 100 duizend euro, wat overeenkomt met 20 % van het eigen vermogen. Deze vennootschap wordt beschouwd als een geassocieerde deelneming. Het afwijkende cijfer per einde 2016 omvat het resultaat van Co.Station Brussels nv.
- In 2016 heeft de Orange Belgium-groep in een Belgische vennootschap (Belgian Mobile Wallet nv) geïnvesteerd voor een bedrag van 1,7 miljoen euro. Orange Belgium nv heeft direct of indirect minder dan 20 procent van de stemrechten van Belgian Mobile Wallet nv, en kan als dusdanig geen invloed van betekenis uitoefenen. Belgian Mobile Wallet nv zal dan ook geen deel uitmaken van de consolidatiekring van Orange Belgium nv.
- De uitgestelde belastingen hebben voornamelijk betrekking op de tijdelijke verschillen als gevolg van de tenlasteneming van de kosten voor de ontwikkeling van websites, op de afschrijving van ontmantelingsactiva en simkaarten, alsook op de integratie van de overgedragen verliezen van Orange Communications Luxembourg. Ze bedragen 12,3 miljoen euro aan het einde van 2016.

De vlottende activa stegen ten opzichte van vorig boekjaar, van 236,9 miljoen euro eind 2015 naar 275,1 miljoen euro eind 2016. Ze bestaan uit volgende elementen:

- De goederenvoorraden voor een bedrag van 30,6 miljoen euro, een jaar-op-jaarstijging van 9,1 miljoen euro. Deze stijging houdt verband met de eindejaarscampagne voor mobiele apparatuur, die dit jaar werd verlengd tot eind januari 2017. De hogere voorraden weerspiegelen ook de extra voorraad aan apparatuur voor het convergente Orange Internet + TV-aanbod.
- De handelsvorderingen voor een bedrag van 175,7 miljoen euro eind 2016 tegenover 184,4 miljoen euro eind 2015. Deze daling houdt voornamelijk verband met de inning van oude uitstaande vorderingen op de Belgische Staat (in verband met geleverde diensten aan het parket, de rechtbanken, enz.). Dankzij voortdurende invorderingsinspanningen vond er in uitstaande vorderingen van minder dan 360 dagen een aanzienlijke daling plaats.
- De overige vlottende activa en vooruitbetaalde kosten daalden van 17,2 miljoen euro eind 2015 naar 13,1 miljoen euro eind 2016. Deze daling wordt verklaard door de lagere vooruitbetaalde kosten, voornamelijk door lagere vooruitbetalingen voor de huur van gebouwen en winkels.
- De geldmiddelen en kasequivalenten bedroegen 51,4 miljoen euro eind 2016, ofwel een stijging van 41,8 miljoen euro sinds de afsluiting van het boekjaar 2015. Het kasstroomoverzicht detailleert de bewegingen die aanleiding gaven tot deze evolutie.

Het eigen vermogen steeg in de loop van het boekjaar 2016 met 75,9 miljoen euro, van 457,1 miljoen euro naar 532,4 miljoen euro:

- In totaal is het geplaatst kapitaal stabiel gebleven op 131,7 miljoen euro.
- De wettelijke reserve stemt overeen met 10 % van het maatschappelijk kapitaal.
- De evolutie van de overgedragen winst (75,9 miljoen euro) is grotendeels het gevolg van de resultaatsbestemming van de nettowinst van de periode (75,3 miljoen euro).

De langlopende verplichtingen daalden van 484,1 miljoen euro eind 2015 naar 465,4 miljoen euro eind december 2016, voornamelijk als gevolg van de daling van de langlopende financiële schulden met 20,0 miljoen euro.

De kortlopende verplichtingen daalden van 576,2 miljoen euro eind 2015 tot 526,4 miljoen euro eind 2016. Dankzij de solide gegenereerde kasstromen tijdens het hele jaar 2016 kon de licentie voor de 900MHz/1800MHz-spectrumband van 52 miljoen euro in december 2016 worden vooruitbetaald. De verhouding tussen de netto financiële schuld en de gerapporteerde EBITDA bedroeg eind december 2016 1,1x, in vergelijking met 1,3x eind december 2015.

3. Gebeurtenissen na de verslagperiode en tendensen

Gebeurtenissen na de verslagperiode

Er deden zich geen belangrijke gebeurtenissen voor na de verslagperiode.

Tendensen

De Orange Belgium-groep heeft voor 2017 duidelijke ambities. De onderneming streeft naar de uitbreiding van het aantal postpaid- en convergente klanten, met een duidelijke nadruk op value management. Orange beschikt in België en Luxemburg over alle troeven: een ultramodern 4G-netwerk, een sterk nationaal en internationaal merk en een interessant geprijsde portefeuille van aantrekkelijke mobiele en convergente oplossingen.

Wat de merkbekendheid betreft, in het bijzonder de mate waarin Belgische consumenten Orange herkennen als een leverancier van mobiele en vaste diensten, heeft de onderneming in 2016 al uitstekende vooruitgang geboekt. Er is echter nog steeds veel ruimte voor verbetering en de merkbekendheid vormt dan ook een factor die de groei-ambities van de onderneming globaal kan helpen verwezenlijken. Het Orange Internet + TV-aanbod krijgt geleidelijk aan vastere voet aan de grond dankzij extra functies en meer inhoud. Dat zal mede bepalend zijn voor de toekomstige groei, waardoor Orange zijn aandeel van de convergente markt voor particulieren in België en Luxemburg verder kan uitbreiden.

De Orange Belgium-groep schat dat de impact van de EU-roamingverordening een negatieve bruto-impact van 36,4 miljoen euro zal hebben op de omzet uit diensten van de groep en van 31,9 miljoen euro op de aangepaste EBITDA van de groep in 2017.

De Orange Belgium-groep verwacht dat de totale omzet uit diensten in 2017 zal groeien en streeft in 2017 naar een aangepaste EBITDA tussen 290 en 310 miljoen euro. Dit vooruitzicht is te vergelijken met de 300,2 miljoen euro gerealiseerd in 2016 en onderlijnt de sterke ambitie van Orange Belgium, vooral als men rekening houdt met de 31,9 miljoen euro negatieve impact van de EU-roamingverordening in 2017. Voorts verwacht Orange Belgium dat zijn totale investeringsuitgaven, exclusief de investeringen in verband met de ontwikkeling van de klantenbasis van het Orange Internet + TV-aanbod, relatief stabiel zullen blijven in vergelijking met 2016. De vooruitzichten voor de investeringsuitgaven houden rekening met de bijkomende investeringen die zijn voorzien in het kader van de schikkings-overeenkomst met de Waalse regering.

4. Geschillen

Antennes:

Sinds 1997 voerden een aantal Belgische gemeenten en vier provincies lokale belastingen in, waardoor ze jaarlijks heffingen kunnen opleggen voor pylonen, masten of antennes op hun grondgebied. Deze belastingen worden momenteel betwist voor de burgerlijke rechtbanken (rechtbank van eerste aanleg - fiscale kamer en hoven van beroep).

De Raad van State heeft sinds 20 november 2007 in verschillende arresten beslist dat een belastingreglement het gelijkheidsbeginsel schendt wanneer de motivatie in de preambule van het belastingreglement verwijst naar de financiële situatie van de gemeente. Een dergelijke motivatie verduidelijkt immers geenszins het onderscheid dat wordt gemaakt tussen operatoren van mobiele telecommunicatie (die belast worden op grond van dat reglement) en uitbaters van andere vergelijkbare netwerken (die niet worden belast). Het staat in dat geval niet vast dat het verschil in behandeling berust op een objectief criterium en redelijk verantwoord is.

Het Grondwettelijk Hof heeft in zijn arrest van 15 december 2011 beslist dat artikel 98 §2 van de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven de gemeenten niet verbiedt de economische activiteit van de telecomoperatoren die op het grondgebied van de gemeente verwezenlijkt wordt door de aanwezigheid op publiek of privaat domein van gsm-masten, -pylonen of -antennes die voor die activiteit worden aangewend, te belasten om budgettaire of andere redenen. In die interpretatie is de in het geding zijnde bepaling, volgens het Grondwettelijk Hof, niet onbestaanbaar met artikel 170, § 4 van de Grondwet.

Het Hof van Cassatie heeft in zijn arresten van 30 maart 2012 de interpretatie door het Grondwettelijk Hof aangaande artikel 98 van de wet van 21 maart 1991 bevestigd.

Op 4 september 2014 heeft het Europees Hof van Justitie geoordeeld dat de richtlijn betreffende de machtiging voor elektronische communicatienetwerken en -diensten aldus moet worden uitgelegd dat zij niet eraan in de weg staat dat operatoren die elektronische communicatienetwerken of -diensten leveren, aan een algemene belasting op vestigingen worden onderworpen wegens de aanwezigheid op publiek of privaat domein van gsm-masten, -pylonen of -antennes die nodig zijn voor hun activiteit.

Op 6 oktober 2015 heeft het Europees Hof van Justitie geoordeeld dat artikel 13 van de richtlijn betreffende de machtiging voor elektronische communicatienetwerken en -diensten niet van toepassing is en zich niet verzet tegen een belasting die wordt opgelegd aan de eigenaar van structuren zoals zendpylonen of zendmasten die verankerd zijn op een specifiek daartoe bestemde locatie en bestemd zijn om de antennes te dragen die nodig zijn om de goede werking van het mobiele telecommunicatienetwerk te verzekeren en die niet op een bestaande constructie konden worden geïnstalleerd.

Het Europees Hof van Justitie heeft een vergelijkbaar standpunt ingenomen in twee arresten van 17 december 2015.

De lasten van de op de rol geplaatste heffingen, verhoogd met de wettelijke moratoire interesten, bedragen 103,0 miljoen euro. Het overgrote deel van dit bedrag wordt betwist voor de rechtbank.

Waalse belasting op masten, pylonen of antennes:

2014

Het Waals gewest heeft bij decreet van 11 december 2013 een jaarlijkse belasting ingevoerd op masten, pylonen of antennes voor mobiele telecommunicatie. De belasting is van toepassing vanaf 1 januari 2014 en bedraagt 8.000 euro per site (jaarlijks geïndexeerd vanaf 2015). Bovendien kunnen de Waalse gemeenten bijkomende opcentiemen vestigen ten bedrage van maximum 100 % van de hierboven beschreven belasting. Orange Belgium heeft op 20 juni 2014 bij het Grondwettelijk Hof tegen dit decreet een verzoek tot vernietiging ingediend. Het Grondwettelijk Hof heeft in zijn arrest van 16 juli 2015 de bepalingen betreffende de belasting op masten, pylonen of antennes voor mobiele telecommunicatie in het decreet van 11 december 2013 vernietigd, maar handhaaft definitief de gevolgen van de vernietigde bepalingen.

In december 2015 heeft Orange Belgium van de Waalse administratie een aanslagbiljet gekregen voor een bedrag van 16.000 euro en een kennisgeving van een rectificatie waarbij de heffing van een belasting van 15,9 miljoen euro wordt aangekondigd voor het jaar 2014. Orange Belgium heeft de rectificatie betwist per brief op 29 januari 2016. Orange Belgium heeft ook een fiscaal bezwaar ingediend tegen de belastingaanslag op 10 juni 2016. Dezelfde argumenten, al gebruikt in het verzoek tot nietigverklaring, zijn opgenomen in de betwisting van Orange Belgium en Orange Belgium betwist bovendien de belasting van niet-bestaande of niet-uitgebase sites.

2015

Het decreet van 12 december 2014, dat de hierboven beschreven Waalse belasting verderzet voor de aanslagjaren 2015 en volgende, werd gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 29 december 2014. Orange Belgium heeft op 26 juni 2015 bij het Grondwettelijk Hof tegen dit decreet een verzoek tot vernietiging ingediend. Het Grondwettelijk Hof heeft in het arrest van 25 mei 2016 de bepalingen betreffende de belastingen op masten, pylonen of antennes voor mobiele telecommunicatie van dit decreet vernietigd, zonder definitieve handhaving van de gevolgen van de vernietigde bepalingen.

2016

Het decreet van 17 december 2015 werd gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 30 december 2015. Het decreet voorziet dat de gemeenten een aanvullende belasting kunnen vestigen op de gewestelijke belasting op de masten, pylonen of antennes die voornamelijk op hun grondgebied worden opgesteld. Het decreet is in voege vanaf 1 januari 2016. Deze bepalingen zijn echter niet meer van toepassing sinds het arrest van het Grondwettelijk Hof van 25 mei 2016. Het Grondwettelijk Hof heeft dit nog bevestigd bij arrest van 17 november 2016.

Protocol Akkoord Waalse taken

Op 22 december 2016 hebben de 3 operatoren en de Waalse regering een principeakkoord bereikt om de kwestie rond belastingen op mobiele infrastructuur te regelen en een dading te sluiten betreffende het geschil omtrent de Waalse regionale taken van 2014.

Orange Belgium verbindt zich ertoe een bedrag van 16,1 miljoen euro te betalen over 4 jaar (i.e. 2016-2019) en om een bijkomend bedrag van 20 miljoen euro te investeren in telecominfrastructuur in het Waalse gewest gedurende 2016-2019.

Het Waalse Gewest verbindt zich ertoe niet langer belasting te heffen op telecominfrastructuren en een wettelijk, reglementair en administratief kader te creëren voor een vlotte aanwending ervan. Ook zal het Waalse Gewest de belasting van telecominfrastructuren door gemeenten en provincies ontmoedigen. De operatoren zullen het recht hebben om dergelijke lokale belastingen, ingevoerd in 2016-2019 door Waalse gemeenten en provincies, af te trekken van het bedrag van de dading en van de investeringen voor 2019.

Misbruik van dominante positie door de Belgacom-groep:

Orange Belgium heeft samen met Base in april 2009 een klacht ingediend bij de Europese Commissie tegen Proximus wegens misbruik van machtspositie op de breedbandmarkt. In de loop van 2010 werd deze klacht ingetrokken en in plaats daarvan ingediend bij de Belgische Raad voor de Mededinging. Begin 2014 heeft Base beslist zijn klacht in te trekken. Het onderzoek loopt nog steeds.

Sociale tarieven:

De wet ter omzetting van de Europese Telecomrichtlijnen werd op 26 januari 2013 door Orange Belgium en Base aangevochten voor het Grondwettelijk Hof en dit voor wat betreft de compensatieregeling en het retroactieve effect met betrekking tot de sociale tarieven. Proximus besloot in deze procedure tussenbeide te komen. Het Grondwettelijk Hof beschouwde begin februari 2016 op basis van het arrest van het Europese Hof van juni 2015 dat de mobiele diensten niet aan de voorwaarden van het stelsel van de sociale tarieven en hun specifieke financiering door de sector voldeden. De regering bekijkt nu hoe het sociaal tariefstelsel kan worden hervormd, rekening houdend met het arrest van het Hof.

Regulering van breedband en kabel:

Midden 2011 besloten de 4 mediaregulatoren (BIPT, CSA, Medienrat en VRM) om de kabeloperatoren toegangs- en wederkoopverplichtingen op te leggen, in het bijzonder de doorverkoop van analoge tv, de toegang tot het digitale tv-platform en de doorverkoop van breedbanddiensten in combinatie met tv. De kabeloperatoren vroegen de schorsing en annulering van de beslissingen. In beide gevallen werd de aanvechting verworpen door het Hof, dat de beslissingen ten gronde heeft bevestigd in november 2014 en mei 2015 en tevens de toegangsverplichtingen i.v.m. digitale televisie en internet ten gunste van Proximus verruimde. In december 2015 startten Telenet en Coditel/AIESH een procedure tegen deze arresten in hoger beroep voor het Hof van Cassatie. De procedure voor het Hof van Cassatie loopt nog.

In december 2013 hebben de mediaregulatoren de eerste beslissingen over de prijs van de groothandelskabeldiensten aangenomen. Deze beslissingen werden aangevochten ten gronde door de kabeloperatoren en Orange Belgium in 2014. De procedures werden in 2014 tijdelijk geschorst omwille van het verwachte arrest over de marktanalyse en werden voortgezet in 2015 en 2016. Pleidooien moeten nog worden vastgelegd, maar het finale procedurele resultaat is nauw verbonden aan de aanvechting van de tweede prijsbeslissingen aangenomen in februari 2016 (zie hierna).

In februari 2016 hebben de mediaregulatoren de tweede prijsbeslissingen aangenomen die de eerste prijsbeslissingen

van december 2013 aanvullen en verbeteren. Orange Belgium, Nethys, Brutélé en Coditel vechten de prijsbeslissingen aan voor de Franstalige kamer van het Hof van beroep, terwijl Telenet de prijsbeslissingen aanvecht voor de Nederlandstalige kamer van het Hof van beroep. Door de wijzigingen in de werking van het Hof sinds eind 2015 is het niet langer mogelijk dat dezelfde rechter alle aanvechtingen parallel behandelt. Rekening houdend met het risico van tegenstrijdige arresten en de verbanden tussen de Franstalige en Nederlandstalige aanvechting van beide beslissingen (2013 & 2016), werd een ad hoc tweetalige kamer opgericht die aan alle partijen verzoekt zich over de taal van de procedure en de fusie van de zaken uit te spreken. Een arrest over deze procedurele aspecten is voorzien op 8 februari 2017. Op basis van dit arrest zullen de procedures tegen de beslissingen van 2013 en 2016 worden voortgezet.

Weigering van Proximus om over een commerciële overeenkomst te onderhandelen:

In 2012 hebben Orange Belgium en Proximus commerciële onderhandelingen opgestart die Orange Belgium zouden toelaten om vaste diensten (internet, telefonie en televisie) aan particuliere gebruikers aan te bieden. Ondanks de voortgang van de onderhandelingen heeft Proximus het overleg abrupt verbroken. Orange Belgium heeft een procedure tegen Proximus ingesteld wegens het niet-respecteren van het niet-discriminatieprincipe en wegens het verbreken van de onderhandelingen. Op 15 september 2016 heeft de rechtbank de vraag van Orange Belgium verworpen onder andere overwegend dat Proximus gerechtigd was om bezorgd te zijn over de onderhandelingen van Orange Belgium met de kabeloperatoren en omdat de dominante positie van Proximus op de markt voor commerciële groothandelsaanbiedingen niet werd bewezen.

Tarieven voor vaste gespreksafgiftediensten (FTR):

Op 25 augustus 2016 heeft het BIPT zijn besluit betreffende 'de groothandelstarieven voor gespreksafgiftediensten op het openbaar telefoonnetwerk verzorgd op een vaste locatie' (het 'FTR-besluit') gepubliceerd dat de nieuwe toepasselijke tarieven bepaalt. In oktober 2016 heeft 3StarsNet het besluit aangevochten om de schorsing en vernietiging ervan te verkrijgen, onder meer vanwege de verouderde marktanalyse (2012) en het risico op hun bedrijfsmodel. Ook Proximus vecht het besluit aan op grond van procedurele gebreken en fouten in het kostenmodel. Orange Belgium komt in beide procedures tussenbeide om het besluit te ondersteunen. Op 30 november 2016 heeft het Hof van Beroep het schorsingsverzoek verworpen. Conclusies moeten nu worden uitgewisseld. Een arrest ten gronde wordt verwacht in het eerste kwartaal van 2017.

Toegang tot het kabelnetwerk van Coditel Brabant (SFR):

Nadat Orange Belgium de gedeeltelijke voorafbetaling voor de set-upkosten van groothandelstoegang tot het kabelnetwerk van Coditel Brabant uitvoerde, faalde Coditel Brabant deze toegang te verlenen binnen de reglementaire periode van 6 maanden. Daardoor, en omdat er onvoldoende vooruitgang werd geboekt in de ontwikkeling van een effectieve groothandelsdienst van Coditel, zag Orange Belgium zich eind december 2016 genoodzaakt om een gerechtelijke procedure te starten tegen Coditel wegens niet-naleving van zijn reglementaire verplichtingen. Conclusies zullen worden uitgewisseld in 2017 en pleidooien zijn gepland voor begin 2018.

Telenet Full MVNO (Mobile Virtual Network Operator) overeenkomst:

Orange Belgium heeft een procedure gestart tegen Telenet voor de Rechtbank van Koophandel te Brussel voor de gerechtelijke invordering van facturen verschuldigd onder het Full MVNO (Mobile Virtual Network Operator) contract afgesloten tussen Orange Belgium en Telenet op 27 april 2012. Telenet claimt ten onrechte een prijsvermindering op facturen voor diensten door Orange Belgium geleverd in 2013 en 2014. Telenet maakte tevens foutief gebruik van de afspraken in verband met wholesaletarieven op grond waarvan Orange Belgium de betaling van een bijkomend bedrag vordert en dit voor de periode 2012-2015. Aangezien Telenet weigert om deze bedragen vrijwillig te betalen, had Orange Belgium geen andere optie dan het opstarten van een gerechtelijke procedure tegen Telenet voor het openstaande bedrag. Na inleiding van deze zaak, hebben partijen besprekingen gevoerd die uiteindelijk geleid hebben tot een minnelijke regeling. Bijgevolg werd deze procedure ook formeel beëindigd door de rechtbank.

Lycamobile:

Op 19 februari 2016 startten Lycamobile Belgium Limited en Lycamobile bvba een procedure tegen Orange Belgium (destijds Mobistar) voor de Rechtbank van Koophandel te Brussel met een schadeclaim wegens de vermeende laattijdige lancering van de 4G-diensten van Lycamobile. Orange Belgium is van oordeel dat deze claim volledig ongegrond is.

Agentuurovereenkomst:

Een voormalige handelsagent heeft voor de Brusselse Rechtbank van Koophandel een procedure gestart om een schadevergoeding te verkrijgen voor de beëindiging van zijn agentuurovereenkomst. De agent eist een schadevergoeding voor een bedrag van circa 16,9 miljoen euro. Orange Belgium is ervan overtuigd dat de claim althans voor het grootste deel ongegrond is. Orange Belgium heeft een tegenclaim ingediend voor een waarde van ongeveer 14,6 miljoen euro. De procedure is gestart in juli 2011. De zaak werd gepleit op de zitting van 14 januari 2013. Bij vonnis van 22 april 2013 oordeelde de Rechtbank van Koophandel te Brussel samengevat dat zowel de claim van de voormalige agent als de claim van Orange Belgium gedeeltelijk gegrond was. Teneinde de omvang van de wederzijds te betalen schadevergoedingen te berekenen, werd een gerechtsdeskundige aangesteld. De gerechtelijke expertise heeft verschillende jaren in beslag genomen. Partijen hebben uiteindelijk een minnelijke regeling bereikt in dit dossier. We wachten thans op de formele stopzetting van de aanhangige procedures door de rechtbank.

Onbetaalde facturen - Wettelijke samenwerkingsplicht:

In het kader van het Koninklijk Besluit van 9 januari 2003 houdende modaliteiten voor de wettelijke medewerkingsplicht bij gerechtelijke vorderingen met betrekking tot elektronische communicatie levert Orange Belgium diensten aan onderzoekers, rechtbanken enz. De vergoedingen die Orange Belgium voor de geleverde prestaties kan aanrekenen, worden vastgelegd in bovengenoemd KB. De Belgische Staat, vertegenwoordigd door zijn Minister van Justitie, is schuldenaar van deze bedragen. Op 19 juni 2014 heeft Orange Belgium de Belgische Staat gedagvaard tot betaling van de achterstallige bedragen. Tijdens de inleidingszitting van 19 september 2014 werden er tussen de partijen conclusietermijnen overeengekomen. De zaak werd gepleit voor de Rechtbank van Eerste Aanleg te Brussel op de zitting van 9 september 2015. Bij tussenvonnis van 14 oktober 2015 werd door de Rechtbank de heropening der debatten bevolen en werd de zaak opnieuw vastgesteld op de zitting van 17 februari 2016. De partijen hebben in parallel onderhandelingen gevoerd met het oog op een minnelijke regeling die reeds aanleiding hebben gegeven tot een gedeeltelijke betaling in 2015. Ten slotte hebben de partijen tevens een minnelijke regeling bereikt voor het globale bedrag. Bijgevolg werd deze procedure ook formeel beëindigd door de rechtbank.

Geconsolideerde financiële staten 2016

35 Geconsolideerde financiële staten

36 Geconsolideerd overzicht van het totaalresultaat

37 Geconsolideerde staat van financiële positie

38 Geconsolideerd kasstroomoverzicht

39 Geconsolideerd overzicht van vermogensmutaties

40 Gesegmenteerde informatie

43 Toelichting bij de geconsolideerde financiële staten

43 Toelichting 1: Beschrijving van de activiteiten en grondslagen

51 Toelichting 2: Omzet en (handels) vorderingen

52 Toelichting 3: Kosten, vooruitbetaalde kosten en voorraden

55 Toelichting 4: Goodwill

56 Toelichting 5: Overige immateriële vaste activa en materiële vaste activa

59 Toelichting 6: Belastingen en heffingen

61 Toelichting 7: Investerings in geassocieerde deelnemingen en joint ventures

61 Toelichting 8: Financiële activa, verplichtingen en financieel resultaat

65 Toelichting 9: Eigen vermogen

66 Toelichting 10: Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

66 Toelichting 11: (Niet)-courante voorzieningen

67 Toelichting 12: Verbonden partijen

68 Toelichting 13: Belangrijke grondslagen voor financiële verslaggeving

77 Toelichting 14: Gebeurtenissen na balansdatum

Tenzij anders aangegeven verwijzen de begrippen “de onderneming” en “Orange Belgium nv” naar Orange, naamloze vennootschap (voorheen Mobistar), en verwijzen de begrippen “Orange Belgium”, “de Groep” en “de Orange Belgium-groep” naar het geheel van Orange Belgium en zijn geconsolideerde dochterondernemingen.

1. Geconsolideerde financiële staten

1.1 Geconsolideerd overzicht van het totaalresultaat

		in duizend EUR	
Ref.		31.12.2016	31.12.2015
2	Omzet uit mobiele diensten	1 020 519	1 006 224
2	Omzet uit vastelijdndiensten	72 784	79 629
2	Overige opbrengsten	26 783	21 543
2	Verkoop van mobiele apparatuur	121 558	127 978
2	Totale omzet	1 241 644	1 235 374
3	Aankoop van apparatuur	-190 730	-185 601
3	Overige directe bedrijfskosten	-339 671	-358 824
3	Directe bedrijfskosten	-530 401	-544 425
3	Personeelskosten	-130 644	-133 852
3	Handelskosten	-52 810	-41 262
3	Overige IT- en netwerkuitgaven	-93 453	-100 681
3	Kosten m.b.t. terreinen en gebouwen	-55 295	-53 696
3	Algemene kosten	-58 676	-57 547
3	Overige indirecte inkomsten	24 308	21 644
3	Overige indirecte bedrijfskosten	-29 013	-49 533
3	Indirecte bedrijfskosten	-264 939	-281 075
	Aangepaste EBITDA	315 660	276 022
3	Aanpassingen	1 394	45 327
	waarvan herstructureringskosten*	-15 695	-8 673
	waarvan overige operationele inkomsten	17 089	54 000
	Gerapporteerde EBITDA	317 054	321 349
5	Afschrijvingen	-210 270	-202 224
	Aandeel in winst (verlies) in geassocieerde deelnemingen	410	-51
	EBIT	107 194	119 074
8	Financieel resultaat	-6 457	-6 686
8	Financiële kosten	-6 457	-6 687
8	Financiële inkomsten		1
6	Belastingen	-24 126	-35 797
	Nettowinst van de periode**	76 611	76 591
	Aandeel van de groep in de winst van de periode	76 611	76 591
	GECONSOLIDEERD OVERZICHT VAN HET TOTAALRESULTAAT		
	Nettowinst van de periode	76 611	76 591
	Overige baten en lasten (kasstroomafdekking)	-1 286	-1 984
	Totaalresultaat van de periode	75 325	74 607
	Aandeel van de groep in het totaalresultaat	75 325	74 607
	Gewone winst of gewoon verlies per aandeel (in EUR)	1,28	1,28
	Gewogen gemiddeld aantal gewone aandelen	60 014 414	60 014 414
	Verwaterde nettowinst per aandeel (in EUR)	1,28	1,28
	Verwaterd gewogen gemiddeld aantal gewone aandelen	60 014 414	60 014 414

* Herstructureringskosten bestaan uit kosten in verband met de beëindiging van contracten en ontslagvergoedingen (zie toelichting 3 - Kosten).

** Nettowinst van de periode stemt overeen met nettowinst uit voortgezette activiteiten.

1.2 Geconsolideerde staat van financiële positie

		in duizend EUR	
Ref.		31.12.2016	31.12.2015
	ACTIVA		
4	Goodwill	80 080	80 080
5	Overige immateriële vaste activa	320 789	347 391
5	Materiële vaste activa	829 971	840 389
7	Investerings in geassocieerde deelnemingen en joint ventures	3 722	3 237
8	Financiële vaste activa	2 024	741
2	Overige vaste activa	255	254
6	Uitgestelde belastingen	12 263	8 389
	Totaal vaste activa	1 249 104	1 280 481
3	Voorraden	30 632	21 473
2	Handelsvorderingen	175 677	184 366
8	Vlottende financiële activa	452	1 113
8	Kortlopende derivaten (vorderingen)	3 131	2 160
2	Andere vlottende activa	994	575
6	Terug te vorderen operationele belastingen en heffingen	652	842
3	Vooruitbetaalde kosten	12 131	16 633
8	Geldmiddelen en kasequivalenten	51 444	9 709
	Totaal vlottende activa	275 113	236 871
	Totaal activa	1 524 217	1 517 352
	EIGEN VERMOGEN EN VERPLICHTINGEN		
9	Kapitaal	131 721	131 721
	Wettelijke reserve	13 172	13 172
	Overgedragen winst (excl. wettelijke reserve)	387 804	312 214
	Ingekochte eigen aandelen	-279	
	Aandeel van de groep in het eigen vermogen	532 418	457 107
	Totaal eigen vermogen	532 418	457 107
8	Langlopende financiële schulden	389 043	409 007
8	Langlopende derivaten (verplichtingen)	4 659	1
	Langlopende personeelsbeloningen	638	
5/11	Langlopende voorzieningen voor ontmanteling	65 596	60 125
	Langlopende voorzieningen voor herstructurering		2 099
11	Andere langlopende verplichtingen	3 759	10 823
6	Uitgestelde belastingen	1 687	2 008
	Totaal langlopende verplichtingen	465 382	484 063
8	Kortlopende financiële schulden	236	8 165
8	Kortlopende derivaten (verplichtingen)	3 131	4 172
8	Te betalen kortlopende vaste activa	68 757	128 819
3/8	Handelsschulden	167 695	169 815
3	Kortlopende personeelsbeloningen	31 788	36 462
5	Kortlopende voorzieningen voor ontmanteling	1 023	924
	Kortlopende voorzieningen voor herstructurering	16 772	
3/11	Andere kortlopende verplichtingen	11 409	10 176
8	Te betalen operationele belastingen en heffingen	110 000	114 230
6/8	Belastingen	56 923	42 870
3	Uitgestelde opbrengsten	58 683	60 549
	Totaal kortlopende verplichtingen	526 417	576 182
	Totaal eigen vermogen en verplichtingen	1 524 217	1 517 352

1.3 Geconsolideerd kasstroomoverzicht

		in duizend EUR	
Ref.		31.12.2016	31.12.2015
	Kasstroomen uit bedrijfsactiviteiten		
	Geconsolideerde netto-inkomsten	76 611	76 591
	Aanpassingen om een aansluiting te verschaffen tussen het nettoresultaat en de kasstromen uit bedrijfsactiviteiten		
6	Operationele belastingen en heffingen	18 203	38 809
5	Afschrijvingen, waardeverminderingen en bijzondere waardeverminderingen	210 270	202 224
	Wijziging in voorzieningen	-7 842	-671
7	Aandeel in winst (verlies) in geassocieerde deelnemingen en joint ventures	-410	51
	Operationele nettovalutatransacties en –derivaten	-269	865
8	Nettofinancieringskosten	6 457	6 686
6	Inkomstenbelasting	24 126	35 797
	Op aandelen gebaseerde vergoedingen	314	
	Wijzigingen in werkkapitaalvereisten		
3	Daling (stijging) in voorraden, bruto	-8 440	-2 026
2	Daling (stijging) in handelsvorderingen, bruto	32 658	9 167
3	Stijging (daling) in handelsschulden	470	13 190
2	Wijzigingen in andere activa en verplichtingen	-12 852	-5 540
	Overige kasuitstromen van nettogeldmiddelen		
	Betaalde operationele belastingen en heffingen	-22 243	-16 552
	Betaalde rente en rentegevolgen voor derivaten, netto	-5 405	-6 470
6	Betaalde inkomstenbelasting	-12 760	-10 301
	Nettokasstroomen uit bedrijfsactiviteiten	298 888	341 820
	Kasstroomen uit investeringsactiviteiten		
	Aankopen (verkoop) van materiële vaste activa en immateriële activa		
5	Aankoop van materiële vaste activa en immateriële activa	-167 643	-269 273
	Stijging (daling) in te betalen vaste activa	-60 062	57 936
	Organische kasstroom*	71 183	130 483
	Betaalde geldmiddelen voor beleggingen, na aftrek van verworven geldmiddelen	-2 067	-3 618
	Investerings in geassocieerde deelnemingen en joint ventures, na aftrek van verworven geldmiddelen	-20	
	Overige opbrengsten uit de verkoop van beleggingen in effecten, na aftrek van overgedragen geldmiddelen	1	
	Daling (stijging) in effecten en andere financiële activa	1 062	9 375
	Nettokasstroomen gebruikt voor investeringsactiviteiten	-228 729	-205 580
	Kasstroomen uit financieringsactiviteiten		
8	Uitgiften van langlopende schuld		540 000
	Aflossingen en terugbetalingen van langlopende schuld	-19 940	-675 000
	Stijging (daling) van banktegoeden en kortlopende leningen	-8 210	2 344
	Inkoop van eigen aandelen	-279	39
	Kapitaalverhoging (-verlaging) – eigenaars van de moedermaatschappij	20	
	Dividenden uitgekeerd aan de eigenaars van de moedermaatschappij	-15	-28
	Nettokasstroomen gebruikt voor financieringsactiviteiten	-28 424	-132 645
	Nettowijziging in geldmiddelen en kasequivalenten	41 735	3 595
8	Geldmiddelen en kasequivalenten – saldo in het begin van de periode	9 709	6 124
	waarvan geldmiddelen	3 163	2 998
	waarvan kasequivalenten	6 546	3 126
	Wijziging in geldmiddelen en kasequivalenten	41 735	3 595
	Effect van wisselkoersschommelingen op geldmiddelen en kasequivalenten en andere niet-monetaire effecten		-10
8	Geldmiddelen en kasequivalenten – saldo aan het einde van de periode	51 444	9 709
	waarvan geldmiddelen	4 125	3 163
	waarvan kasequivalenten	47 319	6 546

* Nettokasstroom gegenereerd door operationele activiteiten verminderd met de aankoop van materiële en immateriële vaste activa en verhoogd met de verkoop van materiële en immateriële vaste activa.

1.4 Geconsolideerd overzicht van vermogensmutaties

	in duizend EUR				
	Kapitaal	Wettelijke reserve	Overgedragen winst	Eigen aandelen	Totaal eigen vermogen
Saldo per 1 januari 2016	131 721	13 172	312 214		457 107
Nettowinst van de periode			76 611		76 611
Overige baten en lasten			-1 286		-1 286
Totaalresultaat			75 325		75 325
Overige			265		265
Eigen aandelen				-279	-279
Saldo per 31 december 2016	131 721	13 172	387 804	-279	532 418

	in duizend EUR				
	Kapitaal	Wettelijke reserve	Overgedragen winst	Eigen aandelen	Totaal eigen vermogen
Saldo per 1 januari 2015	131 721	13 172	238 721	39	383 653
Impact IAS 8 op simkaarten			-1 114		-1 114
Correctie eigen aandelen				-39	-39
Nettowinst van de periode			76 591		76 591
Overige baten en lasten			-1 984		-1 984
Totaalresultaat			74 607		74 607
Saldo per 31 december 2015	131 721	13 172	312 214	0	457 107

1.5 Gesegmenteerde informatie

Geconsolideerd overzicht van het totaalresultaat voor het jaar afgesloten op 31 december 2016

31.12.2016	in duizend EUR			
	België	Luxemburg	Interco eliminaties	Orange Belgium groep
Omzet uit mobiele diensten	980 270	44 319	-4 070	1 020 519
Omzet uit vastelijndiensten	68 400	4 384		72 784
Overige opbrengsten	25 455	1 361	-33	26 783
Verkoop van mobiele apparatuur	121 936	11 574	-11 952	121 558
Totale omzet	1 196 061	61 638	-16 055	1 241 644
Directe bedrijfskosten	-513 098	-32 988	15 685	-530 401
Personeelskosten	-121 055	-9 589	0	-130 644
Indirecte bedrijfskosten	-251 200	-14 109	370	-264 939
Aangepaste EBITDA	310 708	4 952	0	315 660
Gerapporteerde EBITDA	312 102	4 952	0	317 054

Geconsolideerd overzicht van het totaalresultaat voor het jaar afgesloten op 31 december 2015

31.12.2015	in duizend EUR			
	België	Luxemburg	Interco eliminaties	Orange Belgium groep
Omzet uit mobiele diensten	963 606	44 798	-2 180	1 006 224
Omzet uit vastelijndiensten	76 490	3 139		79 629
Overige opbrengsten	21 417	198	-72	21 543
Verkoop van mobiele apparatuur	126 595	16 624	-15 241	127 978
Totale omzet	1 188 108	64 759	-17 493	1 235 374
Directe bedrijfskosten	-525 667	-36 359	17 601	-544 425
Personeelskosten	-124 176	-9 676	0	-133 852
Indirecte bedrijfskosten	-266 488	-14 479	-108	-281 075
Aangepaste EBITDA	271 777	4 245	0	276 022
Gerapporteerde EBITDA	317 104	4 245	0	321 349

Geconsolideerde staat van financiële positie voor het jaar afgesloten op 31 december 2016

31.12.2016	in duizend EUR			
	België	Luxemburg	Eliminaties en niet-toegerekende posten	Orange Belgium groep
Goodwill	11 351	68 729		80 080
Overige immateriële vaste activa	317 151	3 638		320 789
Materiële vaste activa	808 724	21 247		829 971
Investerings in geassocieerde deelnemingen en joint ventures	3 722			3 722
Vaste activa opgenomen in de berekening van de netto financiële schuld	2 024			2 024
Overige	7 194	5 324		12 518
Totaal vaste activa	1 150 166	98 938	0	1 249 104
Vorraden	27 813	2 819		30 632
Handelsvorderingen	174 270	3 901	-2 494	175 677
Vooruitbetaalde kosten	8 115	4 016		12 131
Vlottende activa opgenomen in de berekening van de netto financiële schuld	52 744	1 831		54 575
Overige	13 591	380	-11 873	2 098
Totaal vlottende activa	276 533	12 947	-14 367	275 113
Totaal activa	1 426 699	111 885	-14 367	1 524 217
Totaal eigen vermogen	0	0	532 418	532 418
Langlopende personeelsbeloningen	638			638
Langlopende verplichtingen opgenomen in de berekening van de netto financiële schuld	393 702			393 702
Overige	66 613	4 429		71 042
Totaal langlopende verplichtingen	460 953	4 429		465 382
Te betalen kortlopende vaste activa	66 714	2 043		68 757
Handelsschulden	165 000	5 189	-2 494	167 695
Kortlopende personeelsbeloningen	30 993	795		31 788
Uitgestelde opbrengsten	58 341	342		58 683
Kortlopende verplichtingen opgenomen in de berekening van de netto financiële schuld	3 371	11 869	-11 873	3 367
Overige	194 951	1 176		196 127
Totaal kortlopende verplichtingen	519 370	21 414	-14 367	526 417
Totaal eigen vermogen en verplichtingen	980 323	25 843	518 050	1 524 217

Geconsolideerde staat van financiële positie voor het jaar afgesloten op 31 december 2015

	in duizend EUR			
31.12.2015	België	Luxemburg	Eliminaties en niet-toegerekende posten	Orange Belgium groep
Goodwill	11 351	68 729		80 080
Overige immateriële vaste activa	344 149	3 242		347 391
Materiële vaste activa	818 247	22 142		840 389
Investerings in geassocieerde deelnemingen en joint ventures	3 237			3 237
Vaste activa opgenomen in de berekening van de netto financiële schuld	741			741
Overige	4 048	4 595		8 643
Totaal vaste activa	1 181 773	98 708	0	1 280 481
Vorraden	18 753	2 720		21 473
Handelsvorderingen	184 472	3 598	-3 704	184 366
Vooruitbetaalde kosten	12 306	4 327		16 633
Vlottende activa opgenomen in de berekening van de netto financiële schuld	10 720	1 149		11 869
Overige	2 149	381		2 530
Totaal vlottende activa	228 400	12 175	-3 704	236 871
Totaal activa	1 410 173	110 883	-3 704	1 517 352
Totaal eigen vermogen	0	0	457 107	457 107
Langlopende verplichtingen opgenomen in de berekening van de netto financiële schuld	410 001		-993	409 008
Overige	71 048	4 007		75 055
Totaal langlopende verplichtingen	481 049	4 007	-993	484 063
Te betalen kortlopende vaste activa	127 236	1 583		128 819
Handelsschulden	166 486	7 033	-3 704	169 815
Kortlopende personeelsbeloningen	35 580	882		36 462
Uitgestelde opbrengsten	59 996	553		60 549
Kortlopende verplichtingen opgenomen in de berekening van de netto financiële schuld	12 342	7 732	-7 737	12 337
Overige	167 002	1 198		168 200
Totaal kortlopende verplichtingen	568 642	18 981	-11 441	576 182
Totaal eigen vermogen en verplichtingen	1 049 691	22 988	444 672	1 517 352

2. Toelichting bij de geconsolideerde financiële staten

Toelichting 1: Beschrijving van de activiteiten en grondslagen voor het opstellen van de geconsolideerde financiële staten

1. Beschrijving van de activiteiten

Orange Belgium nv (de uiteindelijke meerderheidsaandeelhouder is Orange sa) is een van de belangrijkste spelers op de telecommarkt in België en Luxemburg. Orange Belgium is genoteerd op de beurs van Brussel (OBEL). Als een convergente speler op de markt levert de onderneming diensten op het gebied van mobiele telecommunicatie, internet en tv aan residentiële klanten, en innovatieve mobiele en vastelijndiensten aan zakelijke klanten en grote ondernemingen. Orange Belgium is als provider ook actief in de groothandel van telecomdiensten en verstrekt zijn partners toegang tot zijn infrastructuur en diensten. Het hoogperformante netwerk van Orange Belgium, waarin permanent wordt geïnvesteerd, ondersteunt 2G-, 3G-, 4G- en 4G+-technologie.

Orange Communications Luxembourg sa is een onderneming opgericht en actief onder Luxemburgs recht die per 2 juli 2007 door Orange Belgium nv werd overgenomen. Daarbij kocht het 90 % van de aandelen van Orange Communications Luxembourg sa aan. De resterende 10 % werd op 12 november 2008 overgenomen. De onderneming heeft de resultaten van Orange Communications Luxembourg sa per 2 juli 2007 100 % geconsolideerd.

Smart Services Network S.A. (SSN) is een Belgische vennootschap die telecommunicatie- en energiediensten verkoopt, waaronder die van Orange Belgium en Luminus. Het verkoopmodel van SSN is gebaseerd op het principe van netwerkmarketing. SSN beschikt over een netwerk van meer dan 1.000 onafhankelijke consultants. Smart Services Network nv, een vennootschap actief onder Belgisch recht, werd opgericht op 30 september 2014. Orange Belgium nv heeft een inbreng in contanten verricht van 999.900 euro, wat overeenstemt met 9.999 aandelen van de 10.000 aandelen die door de vennootschap zijn uitgegeven. Atlas Services Belgium nv heeft een inbreng in contanten verricht van 100 euro overeenstemmend met 1 aandeel.

IRISnet cvba is een vennootschap die in juli 2012 werd opgericht in samenwerking met de Brusselse overheden om de activiteiten van de tijdelijke vereniging Irisnet uit te voeren. De vennootschap is verantwoordelijk voor de exploitatie van het glasvezelnetwerk Irisnet 2 en voor de levering van diensten op het gebied van vaste telefonie, gegevensoverdracht (internet, e-mail) en andere netwerkgerelateerde diensten (videoconferenties, videobewaking, enz.). De overname van de activiteiten vond plaats op 1 november 2012. In deze nieuwe wettelijke structuur heeft Orange Belgium een inbreng in contanten verricht van 3.450.000 euro, wat overeenstemt met 345.000 aandelen van de 1.225.000 aandelen die door de vennootschap zijn uitgegeven.

Walcom nv is een residentieel en professioneel distributienetwerk gevestigd in Wallonië. Walcom is gespecialiseerd in de verkoop van telecommunicatieproducten en -diensten aan particulieren via een netwerk van 20 winkels en een speciaal verkoopteam voor de professionele markt. Het bedrijf is al bijna 20 jaar een exclusieve agent van Orange Belgium. Walcom nv, een vennootschap opgericht en actief onder Belgisch recht, werd op 3 april 2015 door Orange Belgium nv overgenomen. De aankoop had betrekking op 100 % van de 1.250 aandelen van Walcom nv. De onderneming consolideert de resultaten van Walcom nv voor 100 % sinds 3 april 2015.

Co.Station Brussels is een accelerator met een ruime infrastructuur voor digitale start-ups en scale-ups. Er worden drie formules aangeboden, die kunnen worden gecombineerd: Co.Station Village, een succesvolle co-workingruimte die een heterogene gemeenschap voor ondernemers wil uitbouwen; Co.Station Virtuology Academy, een gespecialiseerd opleidingscentrum; en Co.Station Accelerator, een specifiek acceleratieprogramma voor scale-ups en snelgroeiende bedrijven die internationaal willen uitbreiden en groeien. Co.Station Brussels nv is een vennootschap opgericht en actief onder Belgisch recht. Orange Belgium heeft een inbreng in contanten verricht van 100.000 euro, wat overeenstemt met 2.000 aandelen van de 8.000 aandelen die door de vennootschap zijn uitgegeven (29 oktober 2015). In 2016 heeft ook SD Patrimonium ingeschreven op het kapitaal. Daardoor bereikte het totale aantal uitgegeven aandelen 10.000.

Op 29 juni 2016 heeft Orange Belgium nv ingetekend op het kapitaal van **Belgian Mobile Wallet nv** (voor 16,67 % of 1.745.853,92 euro), samen met vier banken en twee andere mobiele-telecomoperatoren, om samen een systeem voor mobiele identificatie tot stand te brengen voor zowel particuliere als professionele gebruikers. Met deze mobiele oplossing wil Belgian Mobile Wallet nv het voor iedereen met een mobiele telefoon en een bankrekening van een eID eenvoudiger maken om digitaal in te loggen, transacties te verrichten en zelfs documenten te ondertekenen.

Orange Belgium nv houdt, direct of indirect (bijvoorbeeld via andere dochterondernemingen), minder dan 20 procent van de stemrechten van Belgian Mobile Wallet nv. Als dusdanig wordt verondersteld dat Orange Belgium nv geen invloed van betekenis uitoefent. Bovendien is het genereren van meerwaarde niet het belangrijkste doel van de investering in Belgian Mobile Wallet nv. Belgian Mobile Wallet nv zal dan ook geen deel uitmaken van de consolidatiekring. Deze participatie wordt beschouwd als een voor verkoop beschikbaar financieel actief en wordt opgenomen tegen reële waarde.

2. Consolidatiekring

De consolidatiekring omvat per 31.12.2016 de hieronder vermelde moedervenootschap, dochterondernemingen en joint venture:

Orange Belgium nv

Moedervenootschap, opgericht naar Belgisch recht
Naamloze vennootschap met publiek verhandelde aandelen
Bourgetlaan 3
B – 1140 Brussel
België
Ondernemingsnummer: BE 0456 810 810

Orange Communications Luxembourg sa

100 % van de aandelen is in handen van Orange Belgium nv
8, rue des Mérovingiens
L – 8070 Bertrange
Luxemburg
Ondernemingsnummer: LU 19749504

IRISnet cvba

28,16 % van de aandelen is in handen van Orange Belgium nv
Geboekt volgens de vermogensmutatiemethode
Kunstlaan 21
B – 1000 Brussel
België
Ondernemingsnummer: BE 0847 220 467

Smart Services Network nv

100 % van de aandelen is in handen van Orange Belgium nv
Bourgetlaan 3
B – 1140 Brussel
België
Ondernemingsnummer: BE 0563 470 723

Walcom nv

100 % van de aandelen is in handen van Orange Belgium nv
Friddericht 10
B – 6700 Arlon
België
Ondernemingsnummer: BE 0424 071 231

Co.Station Brussels

20 % van de aandelen is in handen van Orange Belgium nv
Geboekt volgens de vermogensmutatiemethode
Sint-Goedelevoorplein 5
B – 1000 Brussel
België
Ondernemingsnummer: BE 0599 786 434

Er zijn geen aanzienlijke beperkingen op de activa en verplichtingen van de dochterondernemingen en joint venture die deel uitmaken van de consolidatiekring.

Toestemming voor publicatie van de financiële staten

Op 23 maart 2017 heeft de Raad van Bestuur van Orange Belgium nv de geconsolideerde financiële staten van 2016 nagezien en ze vrijgegeven voor publicatie.

De geconsolideerde financiële staten van 2016 zullen op 3 mei 2017 worden voorgelegd aan de Algemene Vergadering van aandeelhouders, die de financiële staten na publicatie nog kan wijzigen.

3. Grondslagen voor het opstellen van de financiële staten

De geconsolideerde financiële staten zijn opgemaakt in duizend euro tenzij anders vermeld. De functionele en rapporteringsvaluta van de Groep is de euro. Iedere entiteit binnen de Groep stelt haar financiële staten in deze functionele valuta op.

Overeenstemmingsverklaring

De geconsolideerde financiële staten van Orange Belgium nv en al zijn dochterondernemingen zijn opgesteld in overeenstemming met de *International Financial Reporting Standards* (IFRS), zoals aangenomen door de Europese Unie, en met de wettelijke en reglementaire vereisten die van toepassing zijn in België.

Dochterondernemingen worden vanaf de overnamedatum volledig geconsolideerd, dus vanaf de datum waarop de Groep de controle erover verwerft. De consolidering loopt zolang de Groep deze controle ook behoudt.

Wijzigingen in grondslagen voor financiële verslaggeving en informatieverschaffing

De grondslagen voor financiële verslaggeving en de berekeningsmethoden die zijn gehanteerd voor de opstelling van de geconsolideerde financiële staten stemmen overeen met degene die gehanteerd zijn voor de opstelling van de geconsolideerde financiële staten voor het jaar afgesloten op 31 december 2015.

Hoewel de impact op de activiteiten die door de Groep worden uitgevoerd, beperkt was, zijn de volgende nieuwe wijzigingen in IFRS in aanmerking genomen bij de opstelling van de geconsolideerde financiële staten:

- Verbeteringen aan IFRS (2010-2012) (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 februari 2015);
- Verbeteringen aan IFRS (2012-2014) (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2016);
- Aanpassing van IFRS 10, IFRS 12 en IAS 28 *Beleggingsentiteiten: Toepassing van de consolidatievrijstelling* (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2016);
- Aanpassing van IFRS 11 *Gezamenlijke overeenkomsten – Verwerking van overnames van deelnemingen in gezamenlijke bedrijfsactiviteiten* (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2016);
- Aanpassing van IAS 1 *Presentatie van de jaarrekening – Initiatief rond informatieverschaffing* (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2016);
- Aanpassing van IAS 16 en IAS 38 *Materiële en immateriële vaste activa – Verduidelijking van aanvaardbare afschrijvingsmethodes* (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2016);
- Aanpassing van IAS 16 en IAS 41 *Materiële vaste activa en biologische activa – Dragende planten* (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2016);
- Aanpassing van IAS 19 *Personeelsbeloningen – Werknemersbijdragen* (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 februari 2015);
- Aanpassing van IAS 27 *Enkelvoudige jaarrekening – Equitymethode* (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2016).

Toegezegde-bijdragenregelingen

De Belgische toegezegde-bijdragenregelingen worden geclassificeerd als toegezegd-pensioenregelingen gezien het gewaarborgde minimumrendement. Voor de wet op 18 december 2015 werd veranderd, werd de toepassing van de 'projected unit credit'-methode (PUC-methode) volgens het vorige wettelijke kader als problematisch beschouwd, en was er onzekerheid over de toekomstige ontwikkeling van het minimale gewaarborgde rendement. Daarom heeft Orange Belgium de PUC-methode tot 2014 niet toegepast voor de Belgische toegezegde-bijdragenregelingen. Gezien het bovenstaande heeft het management besloten om voor deze regelingen de benadering op basis van de "intrinsieke waarde" te hanteren. Deze benadering houdt in dat de verplichting in de staat van de financiële positie wordt berekend als de som van enige individuele verschillen tussen de minimale gewaarborgde reserves (zoals bepaald volgens artikel 24 van de wet van 28 april 2003 op de aanvullende pensioenen ("WAP"), berekend door het minimumrendement toe te passen op de betaalde bijdragen) en de werkelijke gecumuleerde reserves (reserves berekend door de bijdragen uit het verleden te activeren tegen de technische rentevoet die door de verzekeringsmaatschappij wordt toegepast, rekening houdend met winstdeling).

Nadat de wet in december 2015 werd gewijzigd, was er geen reden meer om de PUC-methode niet toe te passen. Aangezien de wetswijziging laat in 2015 plaatsvond en de impact van de toepassing van de PUC-methode als niet-materieel werd beschouwd, werd in 2015 nog steeds de benadering op basis van de intrinsieke waarde gehanteerd. In 2016 werd de PUC-methode toegepast.

De gerelateerde verplichtingen opgenomen in de geconsolideerde balans vertegenwoordigen de contante waarde van de brutoverplichtingen uit hoofde van toegezegd-pensioenregelingen die jaarlijks door onafhankelijke actuarissen worden berekend. Deze actuariële waarderingsomvatten veronderstellingen zoals disconteringsvoeten en sterftecijfers. Deze actuariële veronderstellingen verschillen al naargelang de lokale economische en sociale omstandigheden. Meer informatie over de gebruikte veronderstellingen wordt verstrekt in toelichting 3 - Kosten, vooruitbetaalde kosten en voorraden.

Nieuwe standaarden en interpretaties die gepubliceerd zijn, maar nog niet van toepassing zijn: IFRS 15 “Opbrengsten uit contracten met klanten”.

De International Accounting Standards Board (IASB) en zijn Amerikaanse tegenhanger (FASB) hebben gezamenlijk een onderling afgestemde standaard uitgegeven over de opname van opbrengsten uit contracten met klanten. De standaard zal de financiële verslaggeving van opbrengsten verbeteren en betere mogelijkheden verschaffen om de omzet in jaarrekeningen wereldwijd te kunnen vergelijken. Ondernemingen die gebruikmaken van de IFRS zijn verplicht om de standaard voor opbrengsten toe te passen voor jaarlijkse perioden die beginnen op of na 1 januari 2018 (met vergelijkende informatie voor 2016 en 2017 en met volledig retroactieve toepassing). De standaard heeft vooral een significante impact op de opname van opbrengsten voor grote spelers uit de telecomsector.

1. Belangrijke concepten

De standaard IFRS 15 introduceert twee belangrijke concepten die op Orange Belgium van toepassing zijn: het definieert precies wat een contract vormt vanuit een boekhoudkundig standpunt, en legt vervolgens voor deze contracten regels op voor de hertoewijzing van opbrengsten.

1.1. Definitie van een “boekhoudkundig” contract

Ongeacht de juridische aard van een contract, wordt het concept van een wederzijdse verbintenis tussen Orange Belgium en zijn klant over zowel prijzen als hoeveelheden in de standaard gehandhaafd.

Een kaderovereenkomst tussen Orange Belgium en een b2b-klant bevat bijvoorbeeld een prijslijst die Orange Belgium verbindt tot de levering van bepaalde diensten. Maar zolang de klant zich niet tot een bepaalde hoeveelheid heeft verbonden, bestaat er volgens IFRS 15 geen wederzijdse verbintenis tussen beide partijen. De wederzijdse verbintenis tussen Orange Belgium en de klant begint pas bij de ondertekening van een contract waarin de prijs en de te leveren dienst (soort dienst en hoeveelheid) worden vastgelegd, bijvoorbeeld door een uitvoeringsovereenkomst of een aankooporder.

Het begrip “verbintenis” en de definitie van een contract die daar logischerwijs uit voortvloeit, evenals de “verbintenisperiode”, zijn voor Orange Belgium twee fundamentele concepten. Immers:

- wederzijdse verbintenissen met een initiële verbintenisperiode van meer dan 12 maanden (ook in een massamarktgeving), leiden voor Orange Belgium tot een verplichting om de overeenstemmende resterende prestatieverplichtingen, beoordeeld op basis van de duur van de verbintenisperiode, te vermelden in de toelichting bij de geconsolideerde jaarrekening;
- als er alleen een eenzijdige verbintenis (van Orange Belgium) bestaat, en de klant zich niet heeft verbonden tot zowel prijs als hoeveelheid (bijvoorbeeld in een standaardkaderovereenkomst, 'pay-as-you-go'-contracten, enz.), dan hoeft de Groep deze informatie niet verplicht te verstrekken;
- de periode waarin de rechten en verplichtingen afdwingbaar zijn, stemt niet noodzakelijk overeen met de nominale contractuele periode die in het contract is vermeld. Hoewel de afdwingbaarheid een juridische aangelegenheid is, zal Orange Belgium de voorwaarden van het contract en de bedrijfspraktijken (zoals vervroegde verlenging) in aanmerking nemen om de afdwingbare periode vast te stellen. In elk geval is die periode niet langer dan de nominale contractuele periode, aangezien rechten en verplichtingen na deze termijn wettelijk niet kunnen worden afdwongen.

1.2. Hertoewijzing van de totale opbrengsten van een contract aan elk van zijn onderdelen.

De standaard vereist dat de totale opbrengsten van een contract opnieuw worden toegewezen aan elk van zijn onderdelen, afhankelijk van de verkoopprijs van elk onderdeel wanneer dat apart wordt verkocht – “marktprijs” (zonder kruissubsidiëring). De opbrengsten die aldus voor elk onderdeel worden vastgesteld, worden opgenomen wanneer ze aan de klant zijn geleverd, ongeacht het bedrag dat op dat tijdstip aan de klant wordt gefactureerd.

De invoering van IFRS 15 heeft een impact op de opname van opbrengsten voor alle gebundelde aanbiedingen (d.w.z. aanbiedingen die bestaan uit meerdere onderdelen) die een subsidiëeringsmechanisme omvatten waarbij de subsidie van een onderdeel wordt gecupereerd via de verkoopprijs van andere onderdelen waarvan de levering niet is afgestemd op de levering van het gesubsidieerde onderdeel zelf. Dit geldt voor alle activiteiten van de Groep.

In de massamarktgeving bijvoorbeeld, wordt elk contract dat gesubsidieerde apparatuur omvat, in de financiële staten weerspiegeld door de apparatuur op te nemen tegen marktwaarde (gelijk aan het bedrag dat aan de klant in rekening is gebracht plus de toegekende subsidie) bij de levering van de apparatuur.

Bijgevolg:

- zijn de opbrengsten die worden opgenomen bij de verkoop van de apparatuur niet langer gelijk aan de gefactureerde prijs (de ontvangen geldmiddelen bij de levering van de apparatuur, waarop de nieuwe standaard geen invloed heeft), maar veeleer aan de marktprijs ervan;
- is de maandelijkse omzet uit diensten niet langer gelijk aan de maandelijkse gefactureerde bedragen, maar wordt dat bedrag verminderd met het bedrag van de maandelijkse subsidie;
- wordt het maandelijkse factuurbedrag gespreid over de omzet uit diensten en de maandelijks gecupereerde subsidie. Zodra de subsidie volledig is gecupereerd, zal de totale maandelijkse factuur worden opgenomen als omzet uit diensten.

Behalve bij aanbiedingen die toestaan dat apparatuur in termijnen wordt betaald, is er momenteel vrijwel geen kloof tussen de opname van opbrengsten en de inning van geldmiddelen. Door de invoering van de standaard zal het verschil tussen geldmiddelen en opbrengsten toenemen.

De verwachting dat een deel van de opbrengsten van een contract worden opgenomen op het moment waarop de apparatuur wordt geleverd, zorgt voor een kloof tussen de opgenomen opbrengsten en het bedrag dat aan de klant wordt gefactureerd, en bijgevolg de ontvangen geldmiddelen. Daardoor neemt het werkkapitaal direct toe (zonder effectiveringsmechanismen).

2. Gevolgen per activiteit

2.1 Massamarkt

2.1.1. *Massamarkt voor mobiele diensten*

IFRS 15 heeft alleen gevolgen voor een deel van de opbrengsten uit de massamarkt voor mobiele diensten: het betreft alleen contracten die een wederzijdse verbintenis tussen Orange Belgium en zijn klant omvatten, terwijl andere contracten nog steeds administratief worden verwerkt volgens dezelfde grondslag voor financiële verslaggeving en er voor die contracten niets verandert aan de informatie die verplicht moet worden verstrekt (in de toelichting bij de jaarrekening).

Voor alle contracten die een wederzijdse verbintenis tussen Orange Belgium en zijn klant inhouden (al dan niet gesubsidieerd) en met een initiële verbintenisperiode van meer dan 12 maanden, dient Orange Belgium de resterende prestatieverplichtingen op de balansdatum te presenteren in de toelichting bij de geconsolideerde jaarrekening.

- Door de hoeveelheid vereiste informatie (informatie die per contract moet worden verkregen, vaststelling van de veranderingen in de resterende prestatieverplichtingen tussen verschillende perioden, enz.), is er voor elke dochteronderneming van de Groep een betrouwbare procedure nodig om de resterende prestatieverplichtingen vast te stellen.

Voor alle contracten met gesubsidieerde apparatuur zullen de opbrengsten in verband met deze apparatuur meer bedragen dan vandaag, en dienovereenkomstig zullen de opbrengsten in verband met de dienst die door Orange Belgium wordt geleverd, lager liggen dan vandaag.

- De opbrengsten uit de apparatuur zullen immers gelijk zijn aan de verkoopprijs van de apparatuur wanneer die apart wordt verkocht tegen marktprijs ("kostprijs-plus-methode").
- Bijgevolg wordt het verschil tussen de ontvangen geldmiddelen bij de levering van de apparatuur en de opbrengsten gepresenteerd aan de actiefzijde van de balans. Dit actief, dat inkomsten vertegenwoordigt die worden opgenomen alvorens de geldmiddelen worden ontvangen, stemt overeen met het bedrag van de totale subsidie die voor de apparatuur aan de klant wordt toegekend, en wordt afgebouwd naarmate de maandelijkse omzet uit diensten wordt opgenomen.

2.1.2. *Massamarkt voor vastelijndiensten*

Aanbiedingen op de massamarkt voor vastelijndiensten vereisen doorgaans een verbintenis van de klant van maximaal 12 maanden, en staan geen subsidiëeringsmechanismen toe.

Zolang aan deze vaststellingen is voldaan, verandert IFRS 15 niets aan de opname van opbrengsten uit aanbiedingen op de massamarkt voor vastelijndiensten.

2.1.3. *Convergente aanbiedingen op de massamarkt*

Het convergente aanbod van Orange Belgium combineert mobiele telecommunicatiediensten met vaste kabeldiensten, zoals snel breedbandinternet en digitale tv. Net als bij andere massamarktcontracten dient Orange Belgium, wanneer een convergent aanbod een wederzijdse verbintenis tussen Orange Belgium en zijn klant inhoudt met een duur van aanvankelijk meer dan 12 maanden, de resterende prestatieverplichtingen op de balansdatum te presenteren in de toelichting bij de geconsolideerde jaarrekening.

Als het convergente aanbod, ongeacht de initiële verbintenisperiode, gesubsidieerde apparatuur omvat, dan gelden dezelfde principes voor de toewijzing van opbrengsten als voor zuivere aanbiedingen op de massamarkt voor mobiele diensten.

De opbrengsten uit de apparatuur zullen dus gelijk zijn aan de verkoopprijs van de apparatuur wanneer die apart wordt verkocht tegen marktprijs ("kostprijs-plus-methode"), en zodoende tot dezelfde gevolgen leiden als beschreven in paragraaf 2.1.1:

- de opbrengsten in verband met deze apparatuur zullen meer bedragen dan vandaag, en de opbrengsten in verband met de dienst die door Orange Belgium wordt geleverd, zullen lager liggen dan vandaag;
- het verschil tussen de ontvangen geldmiddelen bij de levering van de apparatuur en de opbrengsten, zal worden gepresenteerd aan de actiefzijde van de balans.

Een convergentiekorting, die het verschil vertegenwoordigt tussen de som van de prijzen van de verschillende onderdelen wanneer die apart worden verkocht en de prijs van het convergente aanbod, wordt alleen opgenomen als een vermindering van de omzet uit diensten (en niet als een uitkering van de korting als een van de verschillende onderdelen van het aanbod), om het reële marketingbeleid van de Groep te weerspiegelen.

2.1.4. Presentatie van opbrengsten in de toelichting bij de geconsolideerde jaarrekening

De uitsplitsing van opbrengsten die in de toelichting bij de geconsolideerde jaarrekening wordt gepresenteerd, dient de samenstelling van aanbiedingen (volgens portefeuille) te weerspiegelen.

- Zo moet er een onderscheid worden gemaakt tussen omzet uit diensten en omzet uit apparatuur (ook vaste apparatuur);
- Ook moet omzet uit mobiele, vaste en convergente aanbiedingen afzonderlijk worden gepresenteerd.

2.2 Bedrijfssegment

2.2.1. Gemeenschappelijke kenmerken van alle activiteiten in het bedrijfssegment

Contractuele relaties met klanten worden gekenmerkt door het gelijktijdig bestaan van “gesloten” contracten (prijs, hoeveelheid en contractperiode worden bepaald door de contractvoorwaarden), die zeer gebruikelijk zijn in het SoHo-marktsegment, en “open” contracten (Orange Belgium verbindt zich voor een vaste periode tot een welbepaalde prijs per type dienst, maar de klant verbindt zich per type dienst niet tot volumes) die kenmerkend zijn voor aangepaste overeenkomsten, die zeer gebruikelijk zijn in het marktsegment van de grote ondernemingen.

- Voor alle “gesloten” contracten (al dan niet gesubsidieerd) dient Orange Belgium de resterende prestatieverplichtingen op de balansdatum (inclusief mobiele diensten, IT-diensten en connectiviteit) te presenteren in de toelichting bij de geconsolideerde jaarrekening, steeds wanneer de initiële periode van de wederzijdse verplichting meer dan 12 maanden bedraagt.

2.2.2. Specifieke kenmerken van vaste aanbiedingen in het bedrijfssegment

Zoals geïllustreerd in paragraaf 1.1 begint de wederzijdse verbintenis van de partijen gewoonlijk bij de ondertekening van de aankooporder of het uitvoeringscontract, en niet bij de ondertekening van de kaderovereenkomst. Bijgevolg wordt de beoordeling van de resterende prestatieverplichtingen die in de toelichting worden vermeld, gebaseerd op aankooporders of op ondertekende “exploitatiecontracten”, maar niet op de onderdelen van de kaderovereenkomst.

In zeldzame situaties van kruissubsidiëring tussen verschillende diensten en/of apparatuur en/of platformen, moeten de opbrengsten opnieuw worden toegewezen aan deze verschillende onderdelen, op een manier die vergelijkbaar is met degene die geldt voor gesubsidieerde apparatuur voor de massamarkt.

Wanneer contracten een bouw- en exploitatiefase omvatten en de bouwfase met een negatieve marge wordt gefactureerd, moeten de opbrengsten opnieuw aan de twee fasen worden toegewezen.

Aangezien de bouwfase in het begin van het contract wordt uitgevoerd, gelden dezelfde gevolgen als degene die zijn vermeld in 2.1.1:

- De opbrengsten in verband met de apparatuur zullen meer bedragen dan vandaag, en de opbrengsten in verband met de dienst die door Orange Belgium wordt geleverd, zullen lager liggen dan vandaag;
- Het verschil tussen de ontvangen geldmiddelen bij de levering van de apparatuur en de opbrengsten, zal worden gepresenteerd aan de actiefzijde van de balans.

2.2.3. Specifieke kenmerken van mobiele aanbiedingen in het bedrijfssegment

Mobiele aanbiedingen voor bedrijven worden gepresenteerd volgens twee belangrijke contractuele modellen:

- wederzijdse verbintenissen tussen partijen, die lijn per lijn worden vastgesteld. In deze context heeft elke lijn een afzonderlijk begin en een afzonderlijk einde van de verbintenisperiode;
- wederzijdse verbintenissen tussen partijen, die voor het hele pakket van toestellen voor het bedrijf worden vastgesteld. In deze context begint en eindigt de verbintenisperiode voor alle lijnen op hetzelfde tijdstip, ongeacht de activeringsdatum van de afzonderlijke toestellen.

Ook is de apparatuursubsidie gebaseerd op belangrijke mechanismen:

- subsidies op gemiddelde basis: ongeacht de activering van elke lijn (en dus de resterende verbintenisperiode), worden alle toestellen binnen het bedrijf op gelijke wijze gesubsidieerd; de toegekende subsidies worden gerecupereerd op basis van de globale diensten die voor het hele pakket van het bedrijf worden gefactureerd;
- subsidies op afnemende basis: hoe langer de resterende contractperiode, hoe kleiner de toegekende subsidie voor elk toestel op het moment waarop de lijn wordt geactiveerd; hierdoor kan de subsidie die bij elke activering wordt toegekend, worden gerecupereerd door de facturering van de specifieke dienst voor elke lijn.

In bepaalde gevallen zal het niet mogelijk zijn om het mechanisme voor de hertoewijzing van opbrengsten (tussen het toestel en de dienst) voor elke lijn te beheren zoals in de context van de massamarkt, en daarom moeten er mogelijk specifieke oplossingen worden ontwikkeld.

De “vaste” toezegging in mobiele contracten voor het bedrijfssegment wordt doorgaans gebaseerd op het totale aantal geactiveerde lijnen. Bijgevolg worden de resterende prestatieverplichtingen die in de toelichting worden vermeld, alleen gebaseerd op deze lijnen, en niet op de onderdelen van de kaderovereenkomst.

2.3 Groothandelssegment

Aangezien de groothandelsmarkt een markt is waarop operatoren actief zijn, moet de manier waarop Orange Belgium volgens IFRS 15 opbrengsten voor deze activiteit opneemt, in overeenstemming zijn met de presentatie die door andere operatoren wordt gebruikt (hetgeen momenteel het geval is).

Een van de kenmerken van de activiteit is de levering van interconnectiviteit, vaak op wederzijdse basis. Daarom blijft er één vraag bestaan: kan van sommige activiteiten worden verondersteld dat ze buiten het toepassingsgebied van IFRS 15 vallen omdat ze zouden kunnen worden geanalyseerd als een "niet-monetaire ruil tussen entiteiten actief in dezelfde sector om verkopen aan klanten of potentiële klanten mogelijk te maken"? Deze vraag zal verder worden geanalyseerd en bijgevolg is de positie van Orange Belgium nog niet definitief.

Voor wat betreft de "binnenlandse groothandelsactiviteiten":

- de gereglementeerde "oude" activiteiten zijn doorgaans gestructureerd volgens kaderovereenkomsten, zonder enige verbintenis ten aanzien van volumes, en aankooporders die niet uit meerdere onderdelen bestaan. Voorts bedraagt de verbintenisperiode voor deze aanbiedingen niet meer dan 12 maanden. Bijgevolg heeft IFRS 15 geen invloed op de huidige methoden voor de opname van opbrengsten, en hoeft Orange Belgium de resterende prestatieverplichtingen niet te vermelden in de toelichting bij de geconsolideerde jaarrekening;
- mvno-contracten zijn gestructureerd volgens "pay-as-you-go"- of "send-or-pay"-modellen zonder meerdere onderdelen, maar met wederzijdse verbintenissen over prijzen en volumes. De toepassing van de nieuwe standaard impliceert dan ook dat Orange Belgium de resterende prestatieverplichtingen moet vermelden in de toelichting bij de geconsolideerde jaarrekening.

Raadpleeg toelichting 13 - *Belangrijke grondslagen voor financiële verslaggeving* voor andere nieuwe standaarden en interpretaties die gepubliceerd zijn, maar nog niet van toepassing zijn.

Grondslagen

Om verschillen te vermijden in de informatie die door de Orange Belgium-groep en zijn meerderheidsaandeelhouder Orange sa wordt gepubliceerd, hanteert de Orange Belgium-groep een vergelijkbare rapporteringsindeling en vergelijkbare standaarden als Orange sa.

De termen EBITDA en geherformuleerde EBITDA zijn vanaf het vierde kwartaal van 2016 gewijzigd. De aard en de componenten van deze totaalbegrippen worden niet gewijzigd. Het betreft louter een naamsverandering. Dat betekent dat:

- geherformuleerde EBITDA aangepaste EBITDA wordt; en
- EBITDA gerapporteerde EBITDA wordt; en
- herformuleringen van EBITDA nu aanpassingen van EBITDA wordt.

4. Gebruik van schattingen en oordelen

Het opstellen van de financiële staten van de Groep in overeenstemming met de IFRS-normen vereist dat het management bepaalde beoordelingen, schattingen en veronderstellingen maakt die een invloed hebben op de in de financiële staten opgenomen bedragen en toelichtingen.

Belangrijke beoordelingen bij de toepassing van grondslagen voor financiële verslaggeving

Bij de toepassing van de grondslagen voor financiële verslaggeving van de Groep heeft het management geen belangrijke beoordelingen, schattingen en veronderstellingen gevormd omtrent de toekomst en andere belangrijke bronnen van onzekerheid die met schattingen per balansdatum samenhangen en die een groot risico met zich meebrengen op een belangrijke aanpassing van de boekwaarde van activa en verplichtingen in het komende boekjaar, behalve voor:

Operationele leaseverplichting – Groep als leasingnemer

De Groep heeft leaseovereenkomsten gesloten voor vastgoed, netwerken en auto's. Op basis van een beoordeling van de algemene voorwaarden van de overeenkomsten, heeft de Groep vastgesteld dat de leasinggever alle significante risico's en voordelen van eigendom van deze eigendommen behoudt, en verantwoordt de Groep de contracten als operationele leases. Gedetailleerde informatie wordt verstrekt in toelichting 10.

Belangrijke schattingen en veronderstellingen

De schattingen die werden gemaakt op de verschillende rapporteringsdata geven een beeld van de situatie op dat moment (bv. marktprijzen, rentevoeten en wisselkoersen). Hoewel het management deze schattingen uitvoert met de best mogelijke kennis van de actuele gebeurtenissen en de acties die Orange Belgium kan ondernemen, kunnen de werkelijke resultaten afwijken van die schattingen.

Bijzondere waardevermindering van niet-financiële activa

De waarderingstest voor goodwill toegepast door de Groep is gebaseerd op berekeningen die uitgaan van het continuïteitsbeginsel en het gebruik van een gediscoteerd kasstroommodel. De kasstromen werden berekend op basis van de financiële prognoses voor de volgende vier jaar. Hierin werden geen herstructureringskosten opgenomen waartoe de Groep zich nog niet heeft verbonden, noch belangrijke toekomstige investeringen waardoor het actief van de geteste kasstroomgenererende eenheid aanzienlijk zou

toenemen. Het recupereerbare bedrag is zeer gevoelig voor de disconteringsvoet die bij het gediscoteerde-kasstroommodel wordt gebruikt, alsook voor de verwachte toekomstige kasinstromen en de groeivoet gebruikt voor extrapolatiedoeleinden. De voornaamste veronderstellingen gebruikt om het recupereerbare bedrag van de verschillende kasstroomgenererende eenheden te bepalen, worden verder uitgelegd in toelichting 4.

Uitgestelde belastingvorderingen

Voor zover het waarschijnlijk is dat er sprake zal zijn van belastbare winst waartegen de verliezen kunnen worden afgezet, worden voor alle niet-verrekenende fiscale verliezen uitgestelde belastingvorderingen verantwoord. Om het bedrag aan uitgestelde belastingvorderingen te bepalen dat kan worden verantwoord, is een aanzienlijke mate van beoordeling door het management nodig op basis van het waarschijnlijke tijdstip en niveau van toekomstige belastbare winsten, in combinatie met toekomstige fiscale planningsstrategieën. Bijzonderheden betreffende uitgestelde belastingvorderingen zijn opgenomen onder toelichting 6.

Afschrijving voor ontmanteling van netwerksites

De Groep heeft een afschrijving geboekt in het kader van de verplichte ontmanteling van netwerksites in het huurgebouw aan de Bourgetlaan, en de ontmanteling van de antennesites. Om de juiste afschrijving te kunnen berekenen, moeten veronderstellingen en schattingen worden gemaakt voor wat betreft de afschrijvingspercentages en de kosten die met de ontmanteling en de verwijdering van alle installaties gepaard gaan. Zie toelichting 11.

Universele telecommunicatiedienst

Orange Belgium is samen met andere operatoren betrokken bij een aantal gerechtelijke procedures aangaande het voorgestelde financiële compensatiesysteem voor de aanbidding van sociale tarieven. Om de potentiële impact van de evolutie van de regelgeving in deze kwestie te evalueren, waren belangrijke beoordelingen en veronderstellingen van het management vereist. Zie toelichting 11.

Beëindiging van contracten

Wegens wijzigingen in de gebruikte distributiekanaalen waren er schattingen over de beëindiging van distributiecontracten vereist om het resultaat van de onderhandelingen en de waardering van de kosten van de beëindiging te beoordelen. Zie toelichting 3.

Operationele belastingen: pylonen

Sinds 1997 heffen gemeenten en provincies jaarlijks lokale belastingen op masten, pylonen en antennes. Deze belastingen zijn geen inkomstenbelastingen en worden geboekt als operationele belastingen. Bijgevolg hebben ze een negatieve invloed op de winst vóór belasting.

Wanneer een aanslagbiljet wordt ontvangen, worden de daarmee gepaard gaande kosten geboekt. Als er geen aanslagbiljet wordt ontvangen, worden de kosten gebaseerd op het aanslagbiljet van het vorige jaar; de verplichting uit hoofde van de belasting op pylonen vervalt wanneer er binnen drie jaar geen aanslagbiljet wordt ontvangen. Aangezien alle aanslagbiljetten worden betwist, wordt er rente berekend op het wettelijke belastingtarief. Wanneer de zaak procedureel wordt gesloten, worden de basis en de rente teruggeboekt.

Deze methode wordt nog steeds gebruikt voor Vlaanderen en voor het Brussels Gewest, en gold tot 2013 ook voor Wallonië. Sinds 2014 is deze belasting geïntroduceerd door een decreet van het Waalse Gewest, een gewestelijke belasting. Op 22 december 2016 hebben de drie mobiele operatoren en de Waalse regering een principeakkoord gesloten over de belasting van mobiele infrastructuur en over de schikking van het geschil over de Waalse gewestelijke belastingen voor 2014. Orange Belgium verbindt zich ertoe om een bedrag van 16,1 miljoen euro te betalen over een periode van 4 jaar (van 2016 tot 2019) en om een extra bedrag van 20 miljoen euro te investeren in telecominfrastructuur in Wallonië in de periode tussen 2016 en 2019. Op zijn beurt verbindt het Waalse Gewest zich ertoe om niet langer belasting te heffen op telecominfrastructuren en een wettelijk, reglementair en administratief kader te creëren voor een vlotte aanwending ervan. Ook zal het Waalse Gewest belastingheffing op telecominfrastructuur door gemeenten en provincies ontmoedigen. De operatoren zullen het recht hebben om dergelijke lokale belastingen die in 2016 tot 2019 door Waalse gemeenten of provincies zijn geheven, in mindering te brengen op de schikking van 2019 en de investeringsbedragen.

Gezien de onzekerheden over het wettelijke karakter (zie toelichting 11 over geschillen) én het bedrag van de belastingen op pylonen, en onder andere in aanmerking nemend dat deze belasting niet volledig betaalbaar is in het begin van elk boekjaar en in werkelijkheid niet is betaald, blijft Orange Belgium dit risico administratief verwerken als een risico in overeenstemming met IAS 37 (Voorzieningen en voorwaardelijke verplichtingen). Het risico over het volledige jaar wordt echter geschat en in het begin van elk jaar opgenomen als een verplichting en als kosten. Rentekosten in verband met de niet-betaling van deze belasting worden echter nog steeds maandelijks opgenomen.

De voorziening voor belasting op pylonen wordt elk kwartaal opnieuw beoordeeld met behulp van voorzichtige veronderstellingen over de beste schattingen op basis van de evolutie van het gewestelijke fiscale kader, de verschillende rechtszaken en de ontvangen nieuwe aanslagbiljetten. Deze schattingen worden door het management herzien als de onderliggende omstandigheden veranderen of in geval van nieuwe informatie. Bijgevolg kunnen de gemaakte schattingen per 31 december 2016 later worden gewijzigd.

Toelichting 2: Omzet en (handels)vorderingen

	in duizend EUR	
	31.12.2016	31.12.2015
België	1 196 061	1 188 108
Mobiele diensten	980 270	963 606
Vastelijnendiensten	68 400	76 490
Overige opbrengsten	25 455	21 417
Verkoop van mobiele apparatuur	121 936	126 595
Luxemburg	61 638	64 759
Mobiele diensten	44 319	44 798
Vastelijnendiensten	4 384	3 139
Overige opbrengsten	1 361	198
Verkoop van mobiele apparatuur	11 574	16 624
Intersegmenteliminaties	-16 055	-17 493
TOTAAL	1 241 644	1 235 374

De totale geconsolideerde omzet van Orange Belgium bedroeg 1.241,6 miljoen euro in 2016, tegenover 1.235,4 miljoen euro in 2015, ofwel een groei van 0,5 % jaar-op-jaar. Zonder de regelgevende impact van 28,4 miljoen euro in 2016 (EU-roamingverordening) zou de totale geconsolideerde omzet met 2,9 % zijn gestegen in vergelijking met 2015.

De totale omzet uit diensten van Orange Belgium (in casu mobiele diensten en vastelijnendiensten) bedroeg 1.093,3 miljoen euro in 2016, tegenover 1.085,9 miljoen euro in 2015, ofwel een stijging van 0,7 % jaar-op-jaar. Zonder de bovenvermelde impact van de verordening zou de totale omzet uit diensten van Orange Belgium in 2016 met 3,4 % zijn gestegen in vergelijking met dezelfde periode vorig jaar, als gevolg van de steeds hogere ARPU en omdat de totale klantenmix nu meer postpaidklanten omvat.

De geconsolideerde verkoop van mobiele apparatuur van Orange Belgium in 2015 bedroeg 121,6 miljoen euro, tegenover 128,0 miljoen euro in dezelfde periode vorig jaar, ofwel een daling van 5,0 % jaar-op-jaar.

De variatie van jaar tot jaar van de overige opbrengsten van Orange Belgium in 2016 werd positief beïnvloed door de opname van aangegroeide opbrengsten na de betaling van onbetaalde facturen voor diensten die door Orange Belgium waren geleverd aan procureurs, rechtbanken, enz.

Handelsvorderingen

	in duizend EUR	
	31.12.2016	31.12.2015
Handelsvorderingen – brutowaarde	220 576	243 068
Waardevermindering voor dubieuze debiteuren	-44 899	-58 702
TOTAAL HANDELSVORDERINGEN	175 677	184 366

Vervaldagenbalans

	in duizend EUR	
	31.12.2016	31.12.2015
Nog niet vervallen	133 775	130 407
Minder dan 180 dagen	18 561	22 737
Tussen 180 en 360 dagen	14 655	4 676
Meer dan 360 dagen	8 686	26 546
TOTAAL HANDELSVORDERINGEN	175 677	184 366

Wijziging in de voorziening voor handelsvorderingen

	in duizend EUR	
	31.12.2016	31.12.2015
Voorzieningen voor handelsvorderingen – saldo in het begin van de periode	-58 702	-57 211
Nettotoevoeging met impact op de winst-en-verliesrekening	6 979	-10 559
Verliezen op handelsvorderingen	6 824	9 068
Voorzieningen voor handelsvorderingen – saldo aan het einde van de periode	-44 899	-58 702

Informatie over de voorwaarden omtrent vorderingen op verbonden partijen zijn opgenomen in toelichting 12.

Handelsvorderingen zijn renteloos en worden meestal via domiciliëring ontvangen (bijna 60 % van de omzet uit telefonie wordt geïnd via domiciliëring). Handelsvorderingen die niet via domiciliëring betaald worden, hebben meestal een termijn van 30 dagen einde maand.

De onderneming is niet afhankelijk van de toestand van belangrijke klanten, aangezien geen enkele klant meer dan 10 % van de omzet van de onderneming vertegenwoordigt. Het klantenrisico is gespreid over bijna 4 miljoen klanten.

De handelsvorderingen bedroegen eind 2016 175,7 miljoen euro, in vergelijking met 184,4 miljoen euro aan het einde van 2015. De lagere brutowaarde van de handelsvorderingen kan voornamelijk worden toegeschreven aan de inning van oude uitstaande vorderingen: een schikking met de Belgische Staat (in verband met geleverde diensten aan het parket, de rechtbanken, enz.) voor 7,4 miljoen euro, de inning van een dubieuze vordering van 12,1 miljoen euro na de ontbinding van de tijdelijke vereniging Irisnet en de regeling van openstaande facturen met Telenet.

Bijgevolg is de voorziening voor dubieuze debiteuren door de inning van deze oude Irisnet-facturen gedaald. Door de aanhoudende inspanningen voor de inning van facturen zijn ook de meer dan 360 dagen uitstaande vorderingen afgenomen.

Overige activa

	in duizend EUR	
	31.12.2016	31.12.2015
Vooruitbetalingen	599	352
Betaalde borgstellingen	255	254
Overige	395	223
TOTAAL OVERIGE ACTIVA	1 249	829
waarvan overige vaste activa	255	254
waarvan overige vlottende activa	994	575

De stijging in de overige vlottende activa is toe te schrijven aan vooruitbetalingen voor reclamecampagnes.

Toelichting 3: Kosten, vooruitbetaalde kosten en voorraden

Directe bedrijfskosten

	in duizend EUR	
	31.12.2016	31.12.2015
Aankoop van apparatuur	-190 730	-185 601
Overige directe bedrijfskosten	-339 671	-358 824
TOTAAL DIRECTE BEDRIJFSKOSTEN	-530 401	-544 425

De directe bedrijfskosten zijn in 2016 met 2,6 % jaar-op-jaar gedaald tot 530,4 miljoen euro, in vergelijking met 544,5 miljoen euro een jaar voordien.

Aankoop van apparatuur

De aankoop van apparatuur steeg met 3 %, voornamelijk door de uitrol van de voorraad aan apparatuur voor het convergente Orange Internet + TV-aanbod. De stijging in de verkoop van accessoires (+ 15 % jaar-op-jaar) had eveneens een invloed op de gerelateerde kosten, maar werd volledig gecompenseerd door de daling van de kosten in verband met herstelling en onderhoud van mobiele toestellen.

Overige directe bedrijfskosten

De overige directe bedrijfskosten, die voornamelijk uit interconnectiekosten, commissies, kosten van content en dubieuze debiteuren bestaan, zijn met 5,6 % jaar-op-jaar gedaald.

Interconnectiekosten

De interconnectiekosten bedroegen 267,3 miljoen euro, een daling van 6,3 miljoen euro, voornamelijk door de lagere sms-interconnectiekosten (door het afgenomen sms-verkeer).

Commissies

De kosten in verband met commissies zijn in 2016 met 1,7 miljoen euro gedaald, tot 51,7 miljoen euro.

Kosten van content

De contentstrategie van Orange Belgium is voornamelijk gebaseerd op de ontwikkeling van partnerships met houders van rechten en uitgevers van diensten. Orange Belgium legt zich voornamelijk toe op zijn rol om content te verzamelen en te verspreiden om zijn klanten betere diensten te kunnen aanbieden. De kosten van content bedroegen 4,6 miljoen euro in 2016 in vergelijking met 2 miljoen euro in 2015. Deze stijging sluit aan bij de uitbreiding van het digitale tv-aanbod van Orange Belgium in 2016.

Dubieuze debiteuren

De kosten in verband met dubieuze debiteuren werden positief beïnvloed door de inning van oude Irisnet-facturen en de aanhoudende inspanningen op het gebied van de inning van facturen, en bedroegen -6,7 miljoen euro in 2016, in vergelijking met 10,5 miljoen euro (kost) in 2015 (zie ook toelichting 2 - Handelsvorderingen).

Vooruitbetaalde kosten

	in duizend EUR	
	31.12.2016	31.12.2015
Vooruitbetaalde goederen en diensten	10 767	15 388
Vooruitbetaalde spectrumvergoedingen	1 364	1 245
TOTAAL VOORUITBETAALDE KOSTEN	12 131	16 633

Deze daling in de vooruitbetaalde kosten is voornamelijk toe te schrijven aan de lagere vooruitbetalingen voor de huur van gebouwen en winkels. Het vooruitbetaalde bedrag voor spectrumvergoedingen bleef op hetzelfde niveau als in 2015.

Voorraden

	in duizend EUR	
	31.12.2016	31.12.2015
Bruto voorraden	31 720	23 280
Afschrijvingen	-1 088	-1 807
TOTAAL VOORRADEN	30 632	21 473
Voorraden – tenlasteneming van de kosten tijdens het boekjaar	-187 984	-181 935

De stijging in de brutovoorraden houdt verband met de eindejaarscampagne voor mobiele apparatuur, die dit jaar werd verlengd tot eind januari 2017. De hogere voorraden weerspiegelen ook de extra voorraad aan apparatuur voor het convergente Orange Internet + TV-aanbod. De reserve voor verouderde en weinig verkochte artikelen (1,1 miljoen euro) lag in 2016 iets lager dan in 2015.

Handelsschulden en andere kortlopende schulden

	in duizend EUR	
	31.12.2016	31.12.2015
HANDELSSCHULDEN	167 695	169 815
Bezoldigingen en opzegvergoedingen	3 976	5 491
Performance and profit sharing bonus, pensioenen	7 479	9 813
Bijdragen voor de sociale verzekering	6 280	7 336
Enkel en dubbel vakantiegeld	13 397	13 758
Overige	145	64
KORTLOPENDE PERSONEELSBELONINGEN	31 788	36 462
KORTLOPENDE VOORZIENINGEN VOOR HERSTRUCTURING	16 772	0
OVERIGE KORTLOPENDE VERPLICHTINGEN	11 409	10 176
ACTUELE BELASTINGSSCHULDEN	56 923	42 870
UITGESTELDE OPBRENGSTEN	58 683	60 549

Handelsschulden zijn niet-rentedragend en worden normaliter afgewikkeld binnen een termijn van 30 tot 60 dagen. De handelsschulden zijn in 2016 op hetzelfde niveau gebleven als in 2015 (168 miljoen euro).

De daling in de kortlopende personeelsbeloningen houdt verband met de herindeling van ontslagvergoedingen naar de courante herstructureringsvoorzieningen (2 miljoen euro) en de herindeling van de (langlopende) pensioenopbouw naar de andere langlopende verplichtingen (1,6 miljoen euro).

Als gevolg van de wet van 18 december 2015 zijn minimumrendementen als volgt door de werkgever gewaarborgd:

- voor de betaalde bijdragen vanaf 1 januari 2016, een nieuw variabel minimumrendement op basis van de OLO-tarieven, met een minimum van 1,75 % en een maximum van 3,75 %. Gezien de lage OLO-tarieven van de afgelopen jaren is het rendement aanvankelijk vastgesteld op 1,75 %;
- voor de betaalde bijdragen tot eind december 2015 blijven de voorheen geldende wettelijke rendementen (respectievelijk 3,25 % en 3,75 % op de werkgevers- en werknemersbijdragen) gelden tot de pensioendatum van de deelnemers.

Gezien de gewaarborgde minimumrendementen komen die regelingen in aanmerking als toegezegde-bijdragenregelingen.

Om ervoor te zorgen dat de van kracht zijnde toegezegde-bijdragenregeling aan de deelnemers op de datum van hun vertrek het wettelijk verplichte minimumrendement garandeert, heeft Orange Belgium een volledige actuariële berekening volgens de 'projected unit credit'-methode laten uitvoeren. De actuaaris heeft prognoses opgesteld volgens een vooraf bepaalde methode en uitgaande van bepaalde veronderstellingen. Uit dit verslag blijkt dat de gecumuleerde reserves voldoende zijn om enig tekort in de loop van de komende tien jaar in alle mogelijke scenario's te dekken. Bijgevolg is er per 31 december 2016 geen voorziening opgenomen.

De bijdragen die in 2016 voor die regelingen zijn betaald, bedroegen 4,6 miljoen euro betaald door de werkgever en 0,9 miljoen euro betaald door de werknemers. De fondsbeleggingen bestonden per 31 december 2016 uit 106,4 miljoen euro aan individuele verzekeringsreserves, waarvoor een gewogen gemiddelde gewaarborgde rente van 3,68 % geldt, en 4,6 miljoen euro aan reserves in collectieve financieringsfondsen.

De stijging in de overige kortlopende verplichtingen kan worden toegeschreven aan de hogere voorziening voor uitstaande geschillen, en hield voornamelijk verband met de hogere voorziening voor sociale tarieven (zie toelichting 11 - (Niet)-courante voorzieningen en zie eveneens deel 4 van het beheersverslag voor meer informatie over de geschillen).

De courante herstructureringsvoorzieningen bestaan uit de bovenvermelde herindeling van de ontslagkosten en -lasten geboekt voor de vervroegde beëindiging van langlopende distributiecontracten (15 miljoen euro).

De actuele belastingschulden houden verband met de belastingberekening van het huidige jaar (zie toelichting 6 - Operationele belastingen en heffingen).

De daling in de uitgestelde inkomsten is voornamelijk te wijten aan de daling in de prepaidklantenactiviteiten en aan de betaling van onbetaalde facturen voor diensten die door Orange Belgium zijn geleverd aan procureurs, rechtbanken, enz.

Personeelskosten (exclusief ontslagvergoedingen)

De personeelskosten daalden in 2016 met 2,4 % jaar-op-jaar tot 130,6 miljoen euro, in vergelijking met 133,9 miljoen euro in 2015. De daling was voornamelijk toe te schrijven aan de lagere kosten van andere voordelen en lagere sociale bijdragen. Orange Belgium profiteerde namelijk van structurele kortingen in de werkgeversbijdragen die door de Belgische regering zijn goedgekeurd in het kader van de taxshift.

Indirecte bedrijfskosten

	in duizend EUR	
	31.12.2016	31.12.2015
Handelskosten	-52 810	-41 262
Overige IT- en netwerkkuitgaven	-93 453	-100 681
Kosten m.b.t. terreinen en gebouwen	-55 295	-53 696
Algemene kosten	-58 676	-57 547
Overige indirecte inkomsten	24 308	21 644
Overige indirecte bedrijfskosten	-29 013	-49 533
TOTAAL INDIRECTE BEDRIJFSKOSTEN	-264 939	-281 075

De indirecte kosten daalden met 6,0 % jaar-op-jaar tot 264,9 miljoen euro in 2016 tegenover 281,0 miljoen euro in 2015.

De commerciële kosten zijn met 21,8 % gestegen, door de kosten in verband met de nieuwe merknaam en de commerciële lancering van het Orange Internet en TV-aanbod. De daling in overige IT- en netwerkkosten (-7,7 %) kan worden verklaard door de daling van de onderhoudskosten voor IT-infrastructuur en voor het netwerk. De stijging in de kosten m.b.t. terreinen en gebouwen (2,9 %) houdt verband met de huur van sites van het netwerk.

De overige indirecte inkomsten stegen met 12 % jaar-op-jaar, omdat er meer operationele kosten werden doorgefactureerd aan de Orange-groep. De overige indirecte inkomsten bestaan ook uit doorgefactureerde huurkosten aan onderverhuurders (voornamelijk in verband met het Sirius-gebouw) en doorgefactureerde personeelskosten aan de Orange-groep.

De evolutie in de overige indirecte kosten houdt voornamelijk verband met de correctie in verband met de belastingen op pylonen. Op 22 december 2016 hebben de drie mobiele operatoren en de Waalse regering een principeakkoord gesloten over de belasting van mobiele infrastructuur en over de schikking van het geschil over de Waalse gewestelijke belastingen voor 2014. Orange Belgium verbindt zich ertoe om een bedrag van 16,1 miljoen euro te betalen over een periode van 4 jaar (van 2016 tot 2019) en om een extra bedrag van 20 miljoen euro te investeren in telecominfrastructuur in Wallonië in de periode tussen 2016 en 2019. Door dit

akkoord heeft de Orange Belgium-groep de voorziening voor Waalse belastingen op pylonen voor het jaar 2014 en 2016 voor een totaalbedrag van 31,6 miljoen euro in het vierde kwartaal van 2016 teruggeboekt, en is er tegelijkertijd een schikkingsvergoeding van 16,1 miljoen euro geboekt, waarvan een eerste schijf in december 2016 is betaald.

Aanpassingen

Overige operationele inkomsten

In 2015 omvatte de schikkingsovereenkomst tussen Orange Belgium, KPN, Base en Proximus een betaling door Proximus aan Orange Belgium van 54 miljoen euro.

In het vierde kwartaal van 2016 ontving Orange Belgium een uitzonderlijke betaling van 17,1 miljoen euro. Na de ontbinding van de tijdelijke vereniging Irisnet, een joint venture tussen Orange nv en Proximus nv, kon Orange Belgium een dubieuze vordering innen, met daarbovenop de verwante verwijlinteresten.

Herstructureringskosten

Orange Belgium heeft ook herstructureringskosten van 10,8 miljoen euro geboekt voor de vroegtijdige beëindiging van langlopende distributiecontracten (in 2015: 5,1 miljoen euro), in verband met de voortgezette transformatie van zijn distributienetwerk.

De ontslagkosten bedroegen 4,9 miljoen euro, tegenover 3,6 miljoen euro in 2015.

Toelichting 4: Goodwill

	in duizend EUR					
	31.12.2016			31.12.2015		
	Aanschaffings- waarde	Gecumuleerde bijzondere waardevermin- deringsverliezen	Nettoboek- waarde	Aanschaffings- waarde	Gecumuleerde bijzondere waardevermin- deringsverliezen	Nettoboek- waarde
Orange Communications Luxembourg sa	68 729		68 729	68 729		68 729
Overige goodwill	11 351		11 351	11 351		11 351
TOTAAL GOODWILL	80 080	0	80 080	80 080	0	80 080

De goodwill werd niet gewijzigd in 2016 en is ontstaan bij de overname van:

Belgische activiteiten:	11 351
Luxemburgse activiteiten:	68 729
Totaal:	80 080

Orange Communications Luxembourg sa

De overname van Orange Communications Luxembourg sa verliep in twee fasen: 90 % van de aandelen werd overgenomen op 2 juli 2007. De resterende 10 % is verworven op 12 november 2008. De gerapporteerde goodwill is volledig toegerekend aan het segment "Luxemburg".

Een bijzondere-waardeverminderingstest op deze goodwill wordt minstens op het einde van elk boekjaar uitgevoerd om te beoordelen of de boekwaarde de realiseerbare waarde niet overschrijft.

Voor 2016 is dezelfde methode gebruikt als in vorige jaren. De kasstromen zijn geschat op basis van een businessplan over vier jaar (2017 tot 2020) dat door het Strategisch Comité is goedgekeurd. Het management van Orange Communications Luxembourg voorziet een geleidelijke stijging van de aangepaste EBITDA over de periode als gevolg van (i) een continue en duurzame omzetgroei zowel als gevolg van de grotere markt als het grotere marktaandeel, en (ii) de voortzetting van het versterkte transformatieprogramma met een strenge beheersing van de operationele kosten. Meer precies streeft het management over deze periode van vier jaar naar een aanzienlijke financiële verbetering: een samengestelde jaarlijkse groei van de omzet en de aangepaste EBITDA van respectievelijk 9 % (tegenover 8 % vorig jaar) en 32 % (tegenover 23 % vorig jaar), terwijl de kapitaaluitgaven naar verwachting relatief stabiel zullen blijven.

De resultaten die in 2016 werden verwezenlijkt, en meer specifiek in het vierde kwartaal, zijn veelbelovend. De totale omzet uit diensten bedroeg 12,5 miljoen euro in het vierde kwartaal, een stijging van 4,5 % in vergelijking met vorig jaar, als gevolg van de hogere omzet uit vastelijdiensten. Na twee kwartalen van negatieve groei kwam de omzet uit mobiele diensten in het vierde kwartaal van 2016 weer op positief terrein terecht. Indien we echter rekening houden met de ongunstige impact van de EU-roamingverordening in het vierde kwartaal en het volledige jaar 2016 van respectievelijk 1,4 en 4,0 miljoen euro, dan heeft Luxemburg een bijzonder sterke omzet uit mobiele diensten gerealiseerd, die respectievelijk met 16,8 % en 8,5 % is gestegen. Door deze resultaten heeft het management alle vertrouwen in de ommekeer en in de verwezenlijking van het strategisch plan op lange termijn.

Uitgaande van een perpetuele groei van 1,25 % (identiek als in 2015) en een gewogen gemiddelde kostprijs van het kapitaal van 6,0 % (tegenover 6,5 % vorig jaar) zouden die veronderstellingen leiden tot een aanzienlijk positief resultaat in vergelijking met de waarden van vorig jaar.

Gevoeligheid van de realiseerbare waarde

Er is op die parameters een gevoeligheidsanalyse uitgevoerd met een groei variërend van 0,5 % tot 1,5 % en een disconteringsvoet variërend van 6,0 % tot 7,0 %, zelfs al kunnen die extremen als uiterst theoretisch worden beschouwd. Er moest geen bijzondere-waardeverminderingverlies worden opgenomen aangezien de realiseerbare waarde van het segment "Luxemburg", inclusief goodwill, in elk van die scenario's hoger lag dan zijn boekwaarde.

Vanwege de correlatie tussen operationele kasstromen en investeringscapaciteit, wordt de gevoeligheid van de nettokasstromen berekend. Aangezien de kasstromen voor het laatste jaar een aanzienlijk deel van de realiseerbare waarde vertegenwoordigen, werd het effect van een verandering van plus of min 10 % van deze kasstromen berekend.

Per 31 december 2016:

- 100 % marge van de realiseerbare waarde boven de geteste boekwaarde: 18,0 miljoen euro
- 100 % effect op de realiseerbare waarde, een variatie van:

✓ 10 % in de kasstromen van het laatste jaar:	15,0 miljoen euro
✓ 1 % in de perpetuele groei:	26,0 miljoen euro
✓ 1 % in de disconteringsvoet:	20,0 miljoen euro

Tot slot werd de impact van een verschil van 2 % in de groei van de jaarlijkse marge van de aangepaste EBITDA geschat op 8 miljoen euro.

Overige goodwill

De overige goodwill bestaat uit:

Mobistar Affiliate nv

De verwerving van Mobistar Affiliate nv verliep in twee fasen: een eerste aankoop van 20 % van de aandelen in april 1999 en een aankoop van de resterende 80 % van de aandelen in mei 2001.

De gerapporteerde goodwill wordt volledig toegerekend aan het segment "België" (zie gesegmenteerde informatie).

Mobistar Enterprise Services nv

De goodwill als gevolg van de overname van MES is in twee stappen geboekt: een eerste boeking op 1 april 2010 voor 844 duizend euro, die werd aangepast op 31 maart 2011 naar een definitieve waarde van 793 duizend euro.

De gerapporteerde goodwill wordt volledig toegerekend aan het segment "België" (zie gesegmenteerde informatie).

Minstens aan het einde van elk boekjaar wordt een bijzondere-waardeverminderingstest uitgevoerd op de goodwill toegerekend aan het segment "België", om te bepalen of de boekwaarde ervan niet hoger ligt dan zijn realiseerbare waarde. Bij de schatting van de reële waarde min de kosten voor verkoop wordt rekening gehouden met de aandelenkoers van Orange Belgium zoals genoteerd op de effectenbeurs.

De toepassing van de bijzondere-waardeverminderingstest op de goodwill van het segment "België", gebaseerd op de verhouding tussen de marktkapitalisatie en de nettoactiva van de Groep per 31 december 2016, toonde aan dat de marktkapitalisatie aanzienlijk hoger lag dan de nettoboekwaarde.

Toelichting 5: Overige immateriële vaste activa en materiële vaste activa

Afschrijvingen en waardeverminderingen

Het cijfer voor afschrijvingen en waardeverminderingen in 2016 bedroeg 210,3 miljoen euro, 8,0 miljoen euro hoger dan in 2015. Het niveau van de historische afschrijvingen is echter stabiel gebleven; de stijging is te wijten aan de versnelde afschrijvingen van bepaalde vaste activa (netwerkapparatuur) en hield verband met de toename van de investeringen in de installatie van nieuwe apparatuur bij de klant (decoders, modems en afstandsbedieningen die door klanten worden gebruikt, en de daarmee gepaard gaande activerings- en installatiekosten van het Orange Internet +TV-aanbod). Bijgevolg is Orange Belgium begonnen om de betreffende apparatuur bij de klant af te schrijven over de gebruiksduur van het actief.

Versnelde afschrijvingen van vaste activa

De wijzigingen in de gebruiksduur van immateriële en materiële vaste activa die in de loop van het jaar zijn geboekt, zijn berekend per specifiek actief, rekening houdend met de technologische en IT-ontwikkelingen. Ook wordt er rekening gehouden met veroudering, ontmanteling en verliezen van activa.

In de loop van 2016 werden als gevolg van wijzigingen in de geschatte gebruiksduur van zowel immateriële als materiële vaste activa bijkomende afschrijvingen geboekt voor een bedrag van 13,1 miljoen euro (2015: 9,8 miljoen euro) en geboekt als kosten in de rubriek "Afschrijvingen" in het overzicht van het totaalresultaat.

Deze stijging kan worden verklaard door de vermindering van de geschatte economische levensduur van radio-, transcoder- en basisstationsapparatuur met één jaar (impact van 0,8 miljoen euro) en door de gebruiksduur van radionetwerkapparatuur (in verband met 2G, 3G en 4G) met 2 jaar te verminderen (impact van 4 miljoen euro). Deze veranderingen in gebruiksduur zijn nodig om het hoofd te kunnen blijven bieden aan de steeds snellere technologische ontwikkelingen.

Overige immateriële vaste activa

	in duizend EUR	
	31.12.2016	31.12.2015
Nettoboekwaarde van overige immateriële activa in het begin van het jaar	347 391	304 989
Aankopen van overige immateriële activa	46 824	113 391
waarvan licenties	0	76 143
Toevoegingen via bedrijfscombinaties	0	6 616
Afschrijvingen en waardeverminderingen	-73 427	-70 439
Herindelingen en overige posten	1	-7 166
Nettoboekwaarde van overige immateriële activa aan het einde van het jaar	320 789	347 391

Aankopen van overige immateriële activa houden voornamelijk verband met software en de ontwikkelingskosten van intern gegenereerde software. Er hoefden in 2016 geen telecommunicatielicenties te worden verlengd (zie het overzicht hierna).

	in duizend EUR			
2016	Brutowaarde	Gecumuleerde afschrijvingen en waardeverminderingen	Gecumuleerde bijzondere waardeverminderingen	Nettoboekwaarde
Telecommunicatielicenties	365 203	-143 659		221 544
Merk	4 172		-4 172	
Abonneebasis	11 180	-11 180		
Software	407 148	-319 178		87 970
Overige immateriële vaste activa	123 158	-111 883		11 275
TOTAAL	910 861	-585 900	-4 172	320 789

	in duizend EUR			
2015	Brutowaarde	Gecumuleerde afschrijvingen en waardeverminderingen	Gecumuleerde bijzondere waardeverminderingen	Nettoboekwaarde
Telecommunicatielicenties	365 900	-113 364		252 536
Merk	4 172		-4 172	
Abonneebasis	11 180	-11 180		
Software	377 825	-297 105		80 720
Overige immateriële vaste activa	124 989	-110 854		14 135
TOTAAL	884 066	-532 503	-4 172	347 391

Telecommunicatielicenties

	in duizend EUR						
Licentie	Verwervingskosten	Nettoboekwaarde per eind 2016	Nettoboekwaarde per eind 2015	Gebruiksduur in maanden	Resterende maanden	Begin afschrijvings- periode	
UMTS 3G	149 041	39 779	49 143	191	51	april 2005	
4G	20 020	18 956	20 020	Eind juni 2027	125	juni 2016	
800 MHz	120 000	102 362	108 422	238	203	februari 2014	
2G verlenging 5 jaar 3 maand	76 840	60 447	74 951	63	50	december 2015	
TOTAAL	365 900	221 544	252 536				

Intern gegenereerde immateriële vaste activa omvatten de ontwikkeling van software gegenereerd door het personeel van de Groep.

Overige immateriële vaste activa houden voornamelijk verband met software die werd verworven van of ontwikkeld door externe leveranciers. Ze worden grotendeels gebruikt voor administratieve doeleinden of voor de netwerktoepassingen.

De gebruiksduur van immateriële activa die in 2016 werd gehanteerd, blijft vergelijkbaar met degene die in 2015 werd gehanteerd.

Investerings in verband met de originele softwareaankoop zijn mogelijk ook volledig afgeschreven. Upgrades van deze software, die nog steeds in gebruik zijn, zijn echter nog niet volledig afgeschreven. Hetzelfde geldt voor de opzoekkosten van de oorspronkelijke antennevestigingen.

Het eigendomsrecht van immateriële activa kan niet worden beperkt en immateriële activa kunnen niet in pand worden gegeven als zekerheid voor verplichtingen.

Materiële vaste activa

	in duizend EUR	
	31.12.2016	31.12.2015
Nettoboekwaarde van materiële vaste activa in het begin van het jaar	840 389	804 387
Aankopen van materiële vaste activa	120 819	155 882
Toevoegingen via bedrijfscombinaties		126
Afschrijvingen en waardeverminderingen	-136 843	-131 785
Herindelingen en overige posten	5 606	11 779
Nettoboekwaarde van materiële vaste activa aan het einde van het jaar	829 971	840 389

	in duizend EUR			
2016	Brutowaarde	Gecumuleerde afschrijvingen en waardeverminderingen	Gecumuleerde bijzondere waardeverminderingen	Nettoboekwaarde
Terreinen en gebouwen	71 527	-45 013		26 514
Netwerken en terminals	1 689 217	-915 645		773 572
IT-apparatuur	195 854	-182 270		13 584
Overige materiële vaste activa	29 895	-13 594		16 301
TOTAAL	1 986 493	-1 156 522	0	829 971

	in duizend EUR			
2015	Brutowaarde	Gecumuleerde afschrijvingen en waardeverminderingen	Gecumuleerde bijzondere waardeverminderingen	Nettoboekwaarde
Terreinen en gebouwen	70 398	-41 628		28 770
Netwerken en terminals	1 616 270	-840 353		775 917
IT-apparatuur	236 051	-216 510		19 541
Overige materiële vaste activa	28 042	-11 881		16 161
TOTAAL	1 950 761	-1 110 372	0	840 389

Voorziening voor ontmanteling

	in duizend EUR	
	31.12.2016	31.12.2015
Voorzieningen voor ontmanteling in het begin van het jaar	61 049	56 927
Terugboekingen (vrijval) met een impact op de winst-en-verliesrekening		-1 696
Discontering met een impact op de winst-en-verliesrekening	690	772
Gebruik zonder impact op de winst-en-verliesrekening	-727	-20
Toevoegingen met een impact op de activa	5 607	5 066
Voorzieningen voor ontmanteling aan het einde van het jaar	66 619	61 049
waarvan langlopende voorzieningen	65 596	60 125
waarvan kortlopende voorzieningen	1 023	924

De belangrijkste veronderstellingen voor de waardering van voorzieningen voor het ontmantelen van de sites van het netwerk zijn de volgende:

	in duizend EUR	
	31.12.2016	31.12.2015
Aantal netwerksites, Orange Communications Luxembourg sa incl. (in eenheden)	4 417	4 257
Gemiddelde ontmantelingskosten per site	12,1	11,5
Inflatiecijfer	2,0%	2,0%
Disconteringsvoet	1,143%	1,135%

Hoewel de omvang en de installatie enigszins kunnen verschillen van site tot site, wordt de voorziening berekend op basis van gemiddelde ontmantelingskosten, die gebaseerd zijn op de werkelijke kosten die in het verleden zijn gemaakt voor vergelijkbare activiteiten. Voor 2016 worden die kosten geschat op 12.087 euro per site (in 2015 bedroegen de gemiddelde kosten 11.500 euro). Voor sites van grotere omvang, zoals MSC's (Mobile Switching Centre), wordt de voorziening berekend rekening houdende met de oppervlakte van de gehuurde sites en de gemiddelde ontmantelingskosten per m² op basis van vergelijkbare ervaringen uit het verleden.

Hoewel het bijna niet haalbaar is een schatting te maken van de timing van de kasuitstroom, wordt aangenomen dat alle vestigingen van het netwerk in de toekomst worden ontmanteld. Sinds 2011 wordt voor de voorziening uitgegaan van een beperking van de looptijd van de huurcontracten tot 15 jaar, wat als gelijkwaardig kan worden beschouwd aan een ontmantelingsplan gespreid over een periode van bijna 30 jaar. Voor deze aanpassing was de langste periode die werd overwogen 99 jaar. Dezelfde benadering werd gehanteerd voor de waardering van de voorziening in 2016.

De voornaamste verklaring voor de stijging is de stijging in de gemiddelde ontmantelingskosten per site (van 11.500 tot 12.087 euro per site), waardoor de verplichting met ruim 2,6 miljoen euro is toegenomen. Door het disconteringseffect is de voorziening met 0,6 miljoen euro gestegen. 2,0 miljoen euro kan worden verklaard door het grotere aantal sites (160 meer).

Voorzieningen voor de ontmanteling van de sites van het netwerk worden eveneens aangepast indien er voldoende objectieve bewijzen zijn dat toekomstige wijzigingen in technologie of wetgeving een impact zullen hebben op het bedrag van de voorziening.

Toelichting 6: Belastingen en heffingen

Winstbelasting in de winst-en-verliesrekening

	in duizend EUR	
	31.12.2016	31.12.2015
Courante winstbelasting	-26 813	-38 069
Uitgestelde belastinglasten als gevolg van het ontstaan en de terugboeking van tijdelijke verschillen	2 687	2 272
TOTAAL BELASTINGLASTEN	-24 126	-35 797

Verband tussen de belastinglasten en winst vóór belasting

	in duizend EUR	
	31.12.2016	31.12.2015
Winst vóór winstbelasting	100 737	112 388
Winstbelastingtarief van de Groep	33,99 %	33,99 %
Theoretische winstbelasting	-34 241	-38 201
Effect van verschil tussen lokaal standaardtarief en tarief van de Groep*	-61	254
Effect van permanente verschillen en andere aansluitposten**	599	-5 577
Belastingeffect als gevolg van verschillen van standaardtarieven	-370	-340
Effect van belasting (zonder basis) die een invloed heeft op de courante belasting***	9 915	8 180
Effect van belasting (zonder basis) die een invloed heeft op de uitgestelde belasting	32	-113
WINSTBELASTING	-24 126	-35 797
EFFECTIEF BELASTINGTARIEF	23,9%	31,9%

* Lokaal tarief (Orange Communications Luxembourg: 31,47 %) en tarief van de Groep (33,99 %).

** Bestaande uit niet-afrekbare kosten en permanente verschillen.

*** Aanpassingen ten aanzien van vorige jaren.

De belastinguitgaven waren goed voor 24,1 miljoen euro in 2016 tegenover 35,8 miljoen euro in 2015. De effectieve aanslagvoet kwam uit op 23,9 %, wat 8,0 procentpunten minder is dan de effectieve aanslagvoet van 31,9 % in 2015. Gezien de lagere inkomsten vóór belastingen in 2016 is het absolute bedrag van de belastinguitgaven met 4,1 miljoen euro gedaald in 2016. De gewestelijke belasting op pylons werd in het verleden beschouwd als niet-fiscaal aftrekbare beroepskosten. Door de schikking met het Waalse Gewest kon in 2016 bijgevolg een positieve impact van 6,1 miljoen euro worden opgenomen (zie **).

In december 2016 werd er een positieve impact op het belastingjaar 2015 geboekt voor een bedrag van 9,5 miljoen euro aan fiscaal aftrekbare bedragen voor investeringen (stijging van 2,4 miljoen euro in vergelijking met 2015) (zie ***).

Belastingpositie in de staat van financiële positie

Mutaties in de over de verslagperiode verschuldigde en verrekenbare belastingen

	in duizend EUR	
	31.12.2016	31.12.2015
Courante belasting, netto - saldo in het begin van het jaar	42 870	14 996
Contant betaalde belastingen	-12 760	-10 301
Lasten uit hoofde van courante winstbelastingen	26 813	38 069
Wijzigingen in consolidatiekring, herindeling en omrekeningsverschillen		106
Courante belasting, netto - saldo aan het einde van het jaar	56 923	42 870

Orange Communications Luxembourg sa heeft over de verslagperiode geen voorziening voor verschuldigde belastingen geboekt vanwege de beschikbare overgedragen verliezen.

Mutaties in de uitgestelde belastingen

	in duizend EUR	
	31.12.2016	31.12.2015
Uitgestelde belastingen, netto - saldo in het begin van het jaar	6 381	7 095
Wijziging in winst-en-verliesrekening	2 687	2 272
Wijziging in overige baten en lasten	864	
Wijzigingen in consolidatiekring, herindeling en omrekeningsverschillen	644	-2 986
Uitgestelde belastingen, netto - saldo aan het einde van het jaar	10 576	6 381

in duizend EUR

	31.12.2016			31.12.2015		
	Activa	Verplichtingen	Winst-en-verlies-rekening	Activa	Verplichtingen	Winst-en-verlies-rekening
Vaste activa		2 992	594		3 586	441
Overgedragen fiscale verliezen	5 176		711	4 044		
Andere tijdelijke verschillen	8 392		1 382	5 923		1 831
Uitgestelde belastingen	13 568	2 992	2 687	9 967	3 586	2 272
Netting	-1 305	-1 305		-1 578	-1 578	
TOTAAL	12 263	1 687	2 687	8 389	2 008	2 272

De uitgestelde belastingen die werden geboekt in de resultaten van Orange Belgium houden voornamelijk verband met de actuele marktwaarde van de renteswapcontracten, de ontwikkelingskosten voor intranetsites, de afschrijvingen voor de ontmanteling van activa en met de waardevermindering van simkaarten. De uitgestelde belastingverplichting van 2,9 miljoen euro houdt volledig verband met de administratieve verwerking van de overnameprijs van Walcom. In Orange Communications Luxembourg houdt de geboekte belastingvordering verband met overgedragen fiscale verliezen (5,1 miljoen euro).

Te betalen operationele belastingen en heffingen

De te betalen operationele belastingen en heffingen bedroegen in 2016 110,0 miljoen euro en bestonden uit te betalen btw en uit 103,0 miljoen euro aan belastingen op pylons en masten, plus verwijlinteressen tegen het wettelijke tarief, waarvan het grootste deel voor de rechtbank wordt betwist.

Te ontvangen operationele belastingen en heffingen

De operationele belastingen en heffingen bedroegen 0,7 miljoen euro in 2016, in vergelijking met 0,8 miljoen euro een jaar eerder en bestaan uit terug te vorderen btw.

Toelichting 7: Investerings in geassocieerde deelnemingen en joint ventures

In juli 2012 heeft de Groep meegewerkt aan de oprichting van de vennootschap IRISnet cvba. De overname van de activiteiten vond plaats op 1 november 2012. Het aandeel van de Groep in het eigen vermogen van IRISnet cvba is 28,16 %. De Groep wordt in de Raad van Bestuur vertegenwoordigd met twee van de zeven zetels. Deze vennootschap wordt boekhoudkundig verwerkt volgens de vermogensmutatiemethode. Het nettoresultaat van het jaar bedraagt 400 duizend euro, wat resulteert in een nettoboekwaarde van 3.673 duizend euro per 31 december 2016.

In oktober 2015 heeft de Groep een inbreng in contanten verricht van 100.000 euro, wat overeenstemt met 2.000 aandelen van de 8.000 aandelen die door Co.Station Brussels zijn uitgegeven. In 2016 heeft ook SD Patrimonium ingeschreven op het kapitaal. Daardoor bereikte het totale aantal uitgegeven aandelen 10.000. Het aandeel van de Groep in het eigen vermogen van Co.Station Brussels bedraagt nu 20 %. Deze vennootschap wordt administratief verwerkt volgens de vermogensmutatiemethode. Het nettoresultaat van het jaar bedraagt 86 duizend euro, wat resulteert in een nettoboekwaarde van 49 duizend euro per 31 december 2016.

Toelichting 8: Financiële activa, verplichtingen en financieel resultaat

Financieel resultaat

in duizend EUR

	31.12.2016	31.12.2015
Financiële kosten	-6 457	-6 687
Financiële opbrengsten		1
TOTAAL NETTO FINANCIELE KOSTEN	-6 457	-6 686

Het netto financieel resultaat bedroeg -6,5 miljoen euro in 2016, tegenover -6,7 miljoen euro een jaar geleden. Deze kleine verbetering kan worden verklaard door de lagere rentekosten, in overeenstemming met de lagere uitstaande schuld (intergroepsleningen – zie hierna), vrijwel volledig gecompenseerd door hogere rentekosten in verband met de renteswaps.

Geldmiddelen en kasequivalenten, financiële verplichtingen

	in duizend EUR	
	31.12.2016	31.12.2015
Geldmiddelen en kasequivalenten		
Contanten	-51 444	-9 709
TOTAAL GELDMIDDELEN EN KASEQUIVALENTEN	-51 444	-9 709
Financiële verplichtingen		
Kortlopende intergroepsleningen	236	10 177
Langlopende intergroepsleningen	389 177	407 024
TOTAAL LENINGEN	389 413	417 201
Netto financiële schuld	337 969	407 492

De netto financiële schuld aan het einde van 2016 bedroeg 338,0 miljoen euro, een daling van de netto financiële schuldpositie van Orange Belgium met bijna 70 miljoen euro in vergelijking met de netto financiële schuld van 407,5 miljoen euro eind december 2015. Deze daling kan worden toegeschreven aan de sterkere gegenereerde kasstromen in heel 2016. Orange Belgium bleef zijn balans in 2016 versterken door langetermijnfinanciering zeker te stellen en tegelijkertijd het absolute niveau van zijn netto financiële schuldpositie terug te schreeven. Orange Belgium verrichte nettoterugbetalingen van zijn schulden uit hoofde van langlopende leningen (kredietfaciliteitsovereenkomst met Atlas Services Belgium voor een totaalbedrag van 420 miljoen euro) voor 19 miljoen euro. Anderzijds zijn de geldmiddelen en kasequivalenten met 41 miljoen euro gestegen ten opzichte van 2015. Dat komt voornamelijk door de grotere cashpool met Orange sa.

Financiële risico's

Liquiditeitsrisico

De resultaten en de vooruitzichten van Orange Belgium zouden kunnen worden beïnvloed als er moeilijker toegang kan worden verkregen tot financiering

Orange Belgium wordt gefinancierd via langlopende kredietfaciliteiten die worden toegekend door entiteiten van de Orange-groep, en is dus niet in directe zin blootgesteld aan ongunstige veranderingen in het marktklimaat. Er is voldoende financiering verzekerd tot en met 2020, en er kan redelijkerwijs worden van uitgegaan dat er ook daarna voldoende financiering beschikbaar is. Daarnaast zou Orange Belgium een beroep kunnen doen op andere financieringsbronnen, zoals leningen van banken of obligaties, als er na 2020 door de Orange-groep financieringsbeperkingen zouden worden opgelegd.

Renterisico

De bedrijfsactiviteiten van Orange Belgium zouden negatief kunnen worden beïnvloed door renteschommelingen

Op de langlopende kredietfaciliteiten van Orange Belgium groeit variabele rente aan. Om het risico van plotse stijgingen van de marktrente gedeeltelijk te dekken, heeft Orange Belgium 200 miljoen euro van zijn langlopende schuld afgedekt tegen een vaste rente van 0,41 procent, tot en met 2020. Per 31 december 2016 heeft Orange Belgium in totaal een bedrag van 390 miljoen euro opgenomen, waardoor 190 miljoen euro nog is blootgesteld aan het renterisico.

Kredietratingrisico

Als de kredietrating van Orange Belgium of de vooruitzichten voor zijn kredietrating neerwaarts worden herzien, dan zou dit kunnen leiden tot hogere financieringskosten en/of zou dit de financieringscapaciteit van Orange Belgium kunnen beperken

Orange Belgium wordt tot en met 2020 gefinancierd via langlopende kredietfaciliteiten die worden toegekend door entiteiten van de Orange-groep, die niet voorzien in aanpassingen van de financiering op basis van de kredietrating. De financieringsovereenkomst omvat een financieel convenant dat Orange Belgium moet naleven (ratio nettoschuld / EBITDA van < 2,75x). Per 31 december 2016 bedroeg die ratio 1,1x en een schending van het convenant kan als uiterst onwaarschijnlijk worden beschouwd.

Een neerwaartse herziening van de kredietrating zou echter een negatieve invloed kunnen hebben op de handelsvoorwaarden tussen Orange Belgium en zijn leveranciers, waardoor de operationele financieringsbehoeften en de globale financieringskosten dus toenemen.

Tegenpartijrisico bij financiële transacties

Indien een bank of een andere instelling waarmee Orange Belgium een financiële overeenkomst heeft, insolvent wordt of indien de financiële positie van die bank of instelling verslechtert, kan dat een wezenlijk ongunstig effect hebben op de onderneming en haar financiële positie

Orange Belgium heeft geen posities in derivaten bij financiële instellingen, noch termijndeposito's. Bovendien zijn de creditsaldi op zijn bankrekeningen bijzonder beperkt omdat er een cashpoolingstructuur wordt gehanteerd waarbij overtollige liquiditeit automatisch wordt overgeboekt naar Orange sa.

Als een van zijn belangrijkste bankpartners zijn betalingsverplichtingen niet langer zou kunnen vervullen, zou dat niettemin een negatieve impact hebben op het beheer van de kaspositie. Dit risico wordt beperkt omdat Orange Belgium volgens zijn thesauriebeleid samenwerkt met ten minste drie verschillende bankpartners met een kredietrating van 'investment-grade'.

Kredietrisico

Klanten die hun betalingsverplichtingen niet nakomen, zouden een negatieve invloed kunnen hebben op de financiële resultaten en de liquiditeitspositie van Orange Belgium

Orange Belgium hanteert een kredietbeleid waarbij voor alle klanten die op kredietbasis transacties wensen te verrichten, een procedure voor kredietcontrole wordt toegepast. Als het risico niet aanvaardbaar wordt geacht, moet er volgens de betalingsvoorwaarden worden vooruitbetaald of contant worden betaald bij levering.

De klantenportfolio is uiterst gediversifieerd en bestaat voornamelijk uit lokale tegenpartijen, waardoor het risico van aanzienlijke eenmalige verliezen wordt beperkt. Bovendien zijn de inningsprocedures in grote mate geautomatiseerd, en worden de saldi van handelsvorderingen continu gecontroleerd (zie toelichting 2). Voorzieningen voor dubieuze debiteuren worden maandelijks berekend om rekening te houden met mogelijk oninbare bedragen.

Valutarisico

Wisselkoersschommelingen zouden een negatieve invloed kunnen hebben op de financiële resultaten en de liquiditeitspositie van Orange Belgium

Aangezien Orange Belgium voornamelijk lokaal activiteiten uitvoert, is de onderneming niet blootgesteld aan een aanzienlijk valutarisico.

Rentedragende leningen

	Nominale waarde eind 2016	Rentevoet	Einddatum	in duizend EUR	
				31.12.2016	31.12.2015
Ongedekte kredietfaciliteitovereenkomst met Atlas Services Belgium	70 000	EURIBOR +1,10	09.06.2017		
	420 000	EURIBOR +0,95	15.06.2021	390 000	410 000
Transactiekosten op langetermijnleningen				-993	-993
TOTAAL LANGETERMIJNLENINGEN EN -SCHULDEN				389 007	409 007
Vlottende kredietfaciliteitovereenkomst met Orange	50 000	EONIA +0,65	op aanvraag		8 225
Ongedekte kredietlijnen bij diverse banken	36 000	bepaald bij trekking	op aanvraag		
TOTAAL KORTETERMIJNLENINGEN EN -SCHULDEN					8 225

Reële waarde

	Boekwaarde		Reële waarde	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
in duizend EUR				
FINANCIËLE ACTIVA				
Vaste financiële activa*	2 024	741	2 006 ¹	738 ²
Handelsvorderingen*	175 677	184 366	175 677	184 366
Vlottende financiële activa*	452	1 113	452 ^{1/4}	1 113 ^{1/3}
Kortlopende derivaten (vorderingen)	3 131	2 160	3 131	2 160
Geldmiddelen en kasequivalenten	51 444	9 709	51 444	9 709
FINANCIËLE VERPLICHTINGEN				
Langlopende financiële verplichtingen	389 043	409 007	386 915 ¹	407 652 ²
Langlopende derivaten (verplichtingen)	4 659	1	4 617 ¹	1
Kortlopende financiële verplichtingen	236	8 165	236	8 165
Kortlopende derivaten (verplichtingen)	3 131	4 172	3 131	4 172
Handelsschulden	167 695	169 815	167 695	169 815

¹ Disconteringsvoeten (veronderstelling) werden in aanmerking genomen voor de geschatte terugbetalingsperiode (1 jaar: -0,2650 %, 2 jaar: -0,1850 %, 3 jaar: -0,0250 %, 4 jaar: 0,2300 %, 5 jaar: 0,5500 %, 6 jaar: 0,9050 %).

² Disconteringsvoeten (veronderstelling) werden in aanmerking genomen voor de geschatte terugbetalingsperiode (1 jaar: -0,057015 %, 2 jaar: -0,035 %, 3 jaar: 0,06357 %, 4 jaar: 0,194035 %, 5 jaar: 0,33265 %, 6 jaar: 0,48127 %).

³ Dit bedrag omvat een lening aan een partner waarvoor er een voorziening voor niet-invorderbaarheid werd geboekt ter waarde van 3.513 duizend euro.

⁴ Dit bedrag omvat een lening aan een partner waarvoor er een voorziening voor niet-invorderbaarheid werd geboekt ter waarde van 3.512 duizend euro.

* Zie de toelichting over de grondslagen voor financiële verslaggeving (leningen en vorderingen).

Per 31 december 2016 hield de Groep twee financiële derivaten voor afdekkingsdoeleinden in het kader van hedge accounting. Orange Belgium gebruikt financiële instrumenten, meer specifiek renteswaps, om zijn blootstelling aan renterisico's als gevolg van zijn financieringsactiviteiten af te dekken. Een renteswap is een rentetermijncontract waarbij Orange Belgium een vlottende rentevoet ruilt tegen een vaste rentevoet. Na hun eerste opname worden deze renteswaps gewaardeerd tegen hun reële waarde. De waardering tegen reële waarde is afgeleid van direct of indirect waarneembare gegevens, gebaseerd op gediscoteerde kasstromen berekend op basis van een rentecurve die is aangepast aan de looptijd van de instrumenten.

Overzicht van de voor afdekking gebruikte financiële derivaten in het kader van hedge accounting:

Begindatum	Einddatum	Optie	Uitoefenprijs	Vlottende rente	in duizend EUR
					Nominaal bedrag
31/01/2016	31/01/2021	Renteswap	0,4280 %	EURIBOR 3 maanden	75 000
15/12/2015	15/12/2020	Renteswap	0,3995 %	EURIBOR 3 maanden	125 000

Reële waarde van de voor afdekking gebruikte financiële derivaten in het kader van hedge accounting:

	31.12.2016	31.12.2015
Kortlopende verplichtingen – effectief gedeelte van de reële waarde van toegestane instrumenten als kasstroomafdekking	4 658	2 012

De boekwaarde van geldmiddelen en kasequivalenten, handelsvorderingen en andere activa, handelsschulden en overige te betalen vorderingen wordt geacht hun reële waarde te vertegenwoordigen, rekening houdend met de eraan verbonden korte looptijd. Andere vaste financiële activa worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, die wordt geacht hun reële waarde te vertegenwoordigen.

Einddatum

Op 31 december 2016	Bedrag	Op hoogstens 1 jaar	in duizend EUR	
			Op hoogstens 2-5 jaar	Op meer dan 5 jaar
FINANCIELE ACTIVA				
Vaste financiële activa	2 024			2 024
Handelsvorderingen	175 677	175 677		
Vlottende financiële activa	452	452		
Kortlopende derivaten (vorderingen)	3 131	3 131		
Geldmiddelen en kasequivalenten	51 444	51 444		
FINANCIELE VERPLICHTINGEN				
Langlopende financiële verplichtingen	389 043		389 043	
Langlopende derivaten (verplichtingen)	4 659		4 659	
Kortlopende financiële verplichtingen	236	236		
Kortlopende derivaten (verplichtingen)	3 131	3 131		
Handelsschulden	167 695	167 695		

Op 31 december 2015	Bedrag	Op hoogstens 1 jaar	in duizend EUR	
			Op hoogstens 2-5 jaar	Op meer dan 5 jaar
FINANCIELE ACTIVA				
Vaste financiële activa	741		90	651
Handelsvorderingen	184 366	184 366		
Vlottende financiële activa	1 113	1 113		
Kortlopende derivaten (vorderingen)	2 160	2 160		
Geldmiddelen en kasequivalenten	9 709	9 709		
FINANCIELE VERPLICHTINGEN				
Langlopende financiële verplichtingen	409 007		294 037	114 970
Langlopende derivaten (verplichtingen)	1	1		
Kortlopende financiële verplichtingen	8 165	8 165		
Kortlopende derivaten (verplichtingen)	4 172	2 160	1 251	761
Handelsschulden	169 815	169 815		

Gevoeligheidsanalyse

Zoals voorafgaand aangegeven, wordt het voornaamste risico door externe variabele elementen gevormd door de leenkosten. Uitgaande van een gemiddelde schuldenlast op lange termijn van 388 miljoen euro voor 2016, zou een schommeling in de variabele rente van 0,5 % een impact op de financieringskosten hebben betekend van 0,9 miljoen euro. Uitgaande van een gemiddelde schuldenlast op lange termijn van 488 miljoen euro voor 2015, zou een schommeling in de variabele rente van 0,5 % een impact op de financieringskosten hebben betekend van 2,4 miljoen euro.

Toelichting 9: Eigen vermogen

Kapitaal

Er hebben in 2015 en 2016 geen wijzigingen plaatsgevonden.

	Kapitaal (in duizend EUR)	Aantal gewone aandelen (in eenheden)
Op 1 januari 2016	131 721	60 014 414
Op 31 december 2016	131 721	60 014 414

Alle gewone aandelen werden volledig volgestort en hebben een boekwaarde van 2,195 euro. Aangezien er in 2016 geen wijzigingen hebben plaatsgevonden, is de nominale waarde voor 2015 en 2016 dezelfde.

Dividenden

De Orange Belgium-groep streeft naar een evenwicht tussen gepaste contante rendementen voor de aandeelhouders en een evenwichtige en degelijke financiële positie, met voldoende bewegingsruimte om te investeren in de convergente strategie en de uitbreiding van het netwerk.

Dienovereenkomstig zal de Raad van Bestuur de jaarlijkse algemene vergadering van aandeelhouders van 3 mei 2017 voorstellen om voor het boekjaar 2016 een gewoon brutodividend van 0,50 euro per aandeel uit te keren. Als dat wordt goedgekeurd, zal de betaling van het gewone brutodividend van 0,50 euro plaatsvinden op 17 mei 2017 (ex-dividenddatum 15 mei 2017; registratiedatum 16 mei 2017).

Toelichting 10: Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Verbintenissen in verband met bedrijfsactiviteiten

	in duizend EUR		
	Totaal	Minder dan één jaar	Eén tot vijf jaar Meer dan 5 jaar
Operationele leases	8 752	989	7 763
Aankopen van telefoons	61 086	61 086	
Andere aankopen van goederen en diensten	44 488	24 212	20 276
Investeringsverbintenissen	158 656	94 608	64 048
VERBINTENISSEN IN VERBAND MET BEDRIJFSACTIVITEITEN	272 982	180 895	92 087

Verbintenissen in verband met vastgoedleases

	in duizend EUR	
	Gedisconteerde waarde van toekomstige leasebetalingen	Minimale toekomstige leasebetalingen
Technische activiteiten	216 795	370 751
Activiteiten van winkels / kantoren	80 809	92 664
VERBINTENISSEN IN VERBAND MET VASTGOEDLEASES	297 604	463 415

De operationele leases voor kantoren hebben een duur tot 15 jaar met optie tot verlenging. Operationele leases voor netwerksites hebben een duur van 1 tot 99 jaar.

Looptijden worden hierna vermeld:

	in duizend EUR						
	Minimale toekomstige leasebetalingen	Minder dan één jaar	1-2 jaar	2-3 jaar	3-4 jaar	4-5 jaar	Meer dan vijf jaar
VERBINTENISSEN IN VERBAND MET VASTGOEDLEASES	463 415	38 311	34 523	31 689	28 195	26 052	304 645

Toegekende waarborgen

	in duizend EUR			
	Totaal	Minder dan één jaar	Eén tot vijf jaar	Meer dan 5 jaar
TOEGEKENDE WAARBORGEN	10 864	723	3 324	6 817

In 2016 houden toegekende waarborgen verband met verschillende leaseovereenkomsten en met netwerkprestatiegaranties die werden toegekend aan een aantal zakelijke klanten. Geen andere dekking (hypotheek, pandgeving of andere) werd toegekend aan de activa van Orange Belgium per 31 december 2016.

Toelichting 11: (Niet)-courante voorzieningen

2016	in duizend EUR					
	31.12.2015	Toevoegingen	Gebruik	Annulering	Ander effect	31.12.2016
Voorzieningen voor ontmanteling	61 049		-727		6 297	66 619
Voorzieningen voor geschillen	11 622	2 090	-4 481	-2 197	-2 080	4 954
TOTAAL VOORZIENINGEN	72 671	2 090	-5 208	-2 197	4 217	71 573

in duizend EUR						
2015	31.12.2014	Toevoegingen	Gebruik	Annulering	Ander effect	31.12.2015
Voorzieningen voor ontmanteling	56 927		-1 696	-20	5 838	61 049
Voorzieningen voor geschillen	14 145	1 860	-3 654	-748	19	11 622
TOTAAL VOORZIENINGEN	71 072	1 860	-5 350	-768	5 857	72 671

De voorzieningen voor ontmantelingskosten bestaan uit courante (1,0 miljoen euro) en niet-courante voorzieningen (65,6 miljoen euro) (zie ook toelichting 5 - Overige immateriële activa).

Voorzieningen voor geschillen worden opgenomen in de overige langlopende/kortlopende verplichtingen.

Lopende rechtszaken

Orange Belgium is verwickeld in verschillende gerechtelijke procedures met derden (particulieren of instanties) die een vergoeding eisen voor schade die ze zouden hebben opgelopen. Elk geschil wordt beoordeeld op individuele basis teneinde te bekijken of het al dan niet waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen nodig zal zijn om deze geschillen te beslechten en teneinde te garanderen dat de veronderstellingen voor het bepalen van de voorzieningen gegrond zijn.

De afgelopen jaren werd zo een aantal eisen geformuleerd. Redelijkerwijs zal hierover voor een rechtbank of in onderlinge overeenstemming de komende jaren een beslissing vallen.

Zie het beheersverslag, hoofdstuk 4 voor gedetailleerde informatie over geschillen.

Voorziening voor het ontmantelen van de sites van het netwerk

Zie toelichting 5 - Overige immateriële vaste activa en materiële vaste activa.

Afval elektrisch en elektronisch materiaal

Volgens de gepubliceerde Europese richtlijn over voornoemd onderwerp en de IFRIC 6-interpretatie is Orange Belgium verantwoordelijk voor de behandeling en verwerking van het afval van alle elektrisch en elektronisch materiaal (o.a. netwerkinfrastructuur, IT-hardware, ...) verworven op of vóór 13 augustus 2005.

Orange Belgium verkoopt heden ten dage al zijn elektrisch en elektronisch afval aan één WEEE-gecertificeerde derde partij tegen een nettoprijs die in overeenstemming is met de verplichtingen van de Europese richtlijn. Het contract met deze leverancier legt ook de verplichtingen van Orange Belgium voor de periode vóór 13 augustus 2005 vast. Daarom wordt er geen voorziening opgenomen in de financiële verslaggeving van Orange Belgium.

Toelichting 12: Verbonden partijen

Relaties met gelieerde ondernemingen

Balans en winst-en-verliesrekening

in duizend EUR		
	31.12.2016	31.12.2015
ACTIVA		
Kortlopende handelsvorderingen	-11 672	5 055
PASSIVA		
Kortlopende rentedragende lening	-815	7 565
Langlopende rentedragende lening	390 000	409 589
Kortlopende handelsschulden	-10 703	-6 526
OPBRENGSTEN EN KOSTEN		
Verkopen	34 662	21 689
Inkopen	-24 336	-17 051
Rente	-3 732	-5 852

De moedermaatschappij van Orange Belgium nv is Orange sa, 78 rue Olivier de Serres, 75015 Paris, Frankrijk.

Transacties met verbonden partijen

31.12.2016	in duizend EUR			
	Verkopen aan verbonden partijen	Aankopen bij verbonden partijen	Openstaande vorderingen bij verbonden partijen	Openstaande schulden bij verbonden partijen
Orange – Telecommunicatieverkeer en diensten	13 945	-18 541		
Orange – Cashpool		-63	-10 381	-2 045
Filiaal van Orange – Telecommunicatieverkeer en diensten	20 717	-5 732	-1 382	-8 481
Atlas Services Belgium – Lening		-3 548	91	389 008
TOTAAL	34 662	-27 884	-11 672	378 482

31.12.2015	in duizend EUR			
	Verkopen aan verbonden partijen	Aankopen bij verbonden partijen	Openstaande vorderingen bij verbonden partijen	Openstaande schulden bij verbonden partijen
Orange – Telecommunicatieverkeer en diensten	16 127	-12 292		
Orange – Cashpool			4 106	9 365
Filiaal van Orange – Telecommunicatieverkeer en diensten	5 562	-4 759	949	-7 333
Atlas Services Belgium – Lening		-5 852		408 596
TOTAAL	21 689	-22 903	5 055	410 628

Voorwaarden voor transacties met verbonden partijen

De voorwaarden betreffende de aan- en verkoop van verkeer en diensten, de overeenkomst betreffende het gecentraliseerde financieel beheer en de overeenkomst betreffende de doorlopende kredietfaciliteit worden op zakelijke basis bepaald overeenkomstig de normale marktprijzen en voorwaarden.

Er is geen uitstaande garantie voor of van een verbonden partij op de balansdatum. Er is geen uitstaande voorziening voor dubieuze debiteuren op bedragen verschuldigd door verbonden partijen op de balansdatum.

Relaties met leden van de Raad van Bestuur en het senior management

Het totaalbedrag aan personeelsbeloningen en vergoedingen, met inbegrip van sociale zekerheidsbijdragen, toegekend aan leden van het senior management van Orange Belgium en als kosten opgenomen tijdens de periode, is als volgt:

	in duizend EUR	
	31.12.2016	31.12.2015
Bezoldigingen	534	488
Pensioenvoorzieningen	5 340	4 572
TOTAAL	5 874	5 060

Het totaalbedrag aan bezoldigingen toegekend aan de Raad van Bestuur (exclusief de normale vergoeding van de CEO, hierboven vermeld) is als volgt:

	in duizend EUR	
	31.12.2016	31.12.2015
TOTAAL BEZOLDIGINGEN	326	455

Toelichting 13: Belangrijke grondslagen voor financiële verslaggeving**1. Samenvatting van de belangrijkste grondslagen voor financiële verslaggeving****1.1. Transacties in vreemde valuta**

Transacties in vreemde valuta worden bij de eerste opname geboekt tegen de koers van de functionele valuta op de transactiedatum. Monetair activa en verplichtingen uitgedrukt in vreemde valuta's worden omgerekend tegen de koers van de functionele valuta per balansdatum.

Koerswinsten en -verliezen worden opgenomen als bedrijfsinkomsten en -uitgaven, indien ze verband houden met bedrijfsactiviteiten. Koerswinsten en -verliezen worden opgenomen als financiële inkomsten en uitgaven, indien ze verband houden met financiële activiteiten.

1.2. Bedrijfscombinaties, goodwill en bijzondere waardevermindering van goodwill

Bedrijfscombinaties worden administratief verwerkt door toepassing van de overnamemethode:

- de overnamevergoeding wordt gewaardeerd, op overnamedatum, als de reële waarde van de overgedragen vergoeding, inclusief alle voorwaardelijke vergoedingen. Latere wijzigingen in de voorwaardelijke vergoeding worden ofwel administratief verwerkt in de winst-en-verliesrekening, ofwel via de overige baten en lasten, in overeenstemming met de toepasselijke normen;
- als de initiële administratieve verwerking voor een bedrijfscombinatie onvolledig is aan het einde van de verslagperiode waarin de combinatie plaatsvindt, dan neemt de Groep in zijn verslag voorlopige bedragen op voor de posten waarvoor de administratieve verwerking onvolledig is. Die voorlopige bedragen worden tijdens de waarderingsperiode aangepast, of er worden aanvullende activa of verplichtingen opgenomen om nieuwe informatie te weerspiegelen die is verkregen over feiten en omstandigheden die bestonden op de overnamedatum en die, indien ze bekend waren geweest, een invloed zouden hebben gehad op de bedragen die op die datum zijn opgenomen;
- goodwill is het verschil tussen de overgedragen vergoeding en de reële waarde van de overgenomen identificeerbare activa en verplichtingen op de overnamedatum en wordt als een actief opgenomen in de staat van de financiële positie.

Voor elke bedrijfscombinatie met een eigendomsbelang van minder dan 100 % worden minderheidsbelangen als volgt gewaardeerd:

- ofwel tegen reële waarde: in dit geval wordt er goodwill in verband met minderheidsbelangen opgenomen;
- ofwel als het evenredige aandeel van het minderheidsbelang in de identificeerbare nettoactiva van de overgenomen entiteit: in dit geval wordt er alleen goodwill opgenomen voor het overgenomen aandeel.

Kosten in verband met overnames worden direct opgenomen in de bedrijfsopbrengsten in de periode waarin ze zijn gemaakt.

Wanneer een bedrijfscombinatie in verschillende fasen tot stand komt, wordt het voorheen gehouden eigenvermogensbelang op de overnamedatum gehewaardeerd tegen reële waarde via de bedrijfsopbrengsten. De toerekenbare overige baten en lasten worden in voorkomend geval volledig opnieuw ingedeeld in de bedrijfsopbrengsten.

Goodwill wordt niet afgeschreven maar gecontroleerd op bijzondere waardeverminderingen, minstens jaarlijks, maar frequenter indien er aanwijzingen zijn dat de goodwill mogelijk een bijzondere waardevermindering heeft ondergaan. De evolutie van algemene economische en financiële tendensen, de verschillende mate waarin telecomoperatoren standhouden in de context van slechtere lokale economische omgevingen, de marktkapitalisatiewaarde van telecommunicatieondernemingen en de werkelijke economische prestaties in vergelijking met de marktverwachtingen, vertegenwoordigen dan ook externe indicatoren die, samen met interne prestatie-indicatoren, door de Groep worden geanalyseerd om te beoordelen of er meer dan eenmaal per jaar moet worden gecontroleerd op bijzondere waardeverminderingen.

IAS 36 vereist dat deze tests moeten worden uitgevoerd op het niveau van elke kasstroomgenererende eenheid of groepen van kasstroomgenererende eenheden waarvan het waarschijnlijk is dat ze zullen profiteren van overnamegerelateerde synergiën. In de praktijk stemmen ze doorgaans overeen met het operationele segment. Deze toewijzing wordt opnieuw beoordeeld als de Groep het niveau verandert waarop het rendement op investeringen met het oog op het testen van goodwill wordt gecontroleerd.

Om vast te stellen of er een bijzondere-waardeverminderingverlies moet worden opgenomen, wordt de boekwaarde van de activa en verplichtingen van de kasstroomgenererende eenheden of groepen van kasstroomgenererende eenheden vergeleken met de realiseerbare waarde. De realiseerbare waarde van een kasstroomgenererende eenheid is haar bedrijfswaarde.

De bedrijfswaarde is de contante waarde van toekomstige kasstromen die naar verwachting uit de kasstroomgenererende eenheden zullen worden gegenereerd. Kasstroomvoorspellingen zijn gebaseerd op economische en reglementaire veronderstellingen, veronderstellingen over de verlenging van licenties en verwachtingen over de handelsomstandigheden die als volgt zijn opgesteld door het management van de Groep:

- kasstroomvoorspellingen zijn gebaseerd op ondernemingsplannen op drie tot vijf jaar;
- kasstroomvoorspellingen na die perioden kunnen worden geëxtrapoléerd door over de volgende twee jaar (voor bepaalde kasstroomgenererende eenheden) een dalende of vlakke groei toe te passen, gevolgd door een perpetuele groei die de verwachte langetermijngroei op de markt weerspiegelt;
- de verkregen kasstromen worden gediscoteerd met behulp van een gepaste disconteringsvoet voor de soort activiteiten en de betrokken landen.

De boekwaarde van geteste kasstroomgenererende eenheden omvat goodwill, immateriële activa met onbepaalde gebruiksduur die voortvloeien uit bedrijfscombinaties en activa met een bepaalde gebruiksduur (materiële vaste activa, immateriële activa en nettowerkkapitaal, inclusief saldi binnen de groep). De nettoboekwaarde wordt vermeld op het niveau van de kasstroomgenererende eenheden en groepen van kasstroomgenererende eenheden, d.w.z. inclusief boekhoudkundige posten in verband met transacties met andere kasstroomgenererende eenheden en groepen van kasstroomgenererende eenheden.

Voor een kasstroomgenererende eenheid die gedeeltelijk eigendom is van de Groep en die een deel omvat dat verband houdt met minderheidsbelangen, wordt het bijzondere-waardeverminderingverlies aan de eigenaars van de moedermaatschappij en de minderheidsbelangen toegerekend op dezelfde basis die wordt gehanteerd voor de toerekening van winst of verlies (d.w.z. eigendomsbelang).

Wanneer een bijzondere waardevermindering voor goodwill eenmaal is opgenomen, wordt deze in een latere periode niet teruggenomen.

De bedrijfswaarde, die het grootste deel van de realiseerbare waarde vertegenwoordigt en die de boekwaarde van vaste activa ondersteunt, kan variëren volgens de waarderingsmethode en de in de modellen gebruikte veronderstellingen. Ze varieert ook als de huidige bedrijfsomgeving afwijkt van de gebruikte veronderstellingen. Orange Belgium neemt voor zijn activa een bijzondere waardevermindering op wanneer er gebeurtenissen of omstandigheden plaatsvinden die permanente materiële nadelige gevolgen hebben die het economische klimaat beïnvloeden, of die nadelige gevolgen hebben op de – op het moment van de aankoop – gebruikte veronderstellingen en streefdoelen. Orange Belgium zou dus op basis van nieuwe gebeurtenissen of ongunstige omstandigheden kunnen beslissen om de contante waarde van zijn activa te herzien, en verdere aanzienlijke bijzondere-waardeverminderingverliezen op te nemen die een ongunstig effect hebben op zijn resultaten.

1.3. Immateriële vaste activa

Deze activa bevatten de immateriële vaste activa met een beperkte gebruiksduur zoals kosten voor telecommunicatielicenties, kosten voor netwerkdesign en -ontwikkeling, kosten voor aangekochte en intern gegenereerde software.

Immateriële vaste activa worden bij de initiële opname gewaardeerd tegen kostprijs. De kostprijs omvat aankoopprijs, invoerrechten, niet-terugbetaalbare aankoopbelastingen, na aftrek van handelskortingen en rabatten, en alle direct toe te rekenen kosten voor het voorbereiden van de activa op hun beoogde ingebruikstelling, met name kosten van personeelsbeloningen, honoraria en kosten voor het testen.

Na de waardering bij de eerste opname worden immateriële vaste activa gewaardeerd tegen kostprijs, verminderd met geaccumuleerde afschrijvingen en eventuele geaccumuleerde waardeverminderingen.

De restwaarde van immateriële vaste activa wordt beschouwd als nul, tenzij werd voldaan aan de voorwaarden van IAS 38.

Immateriële vaste activa worden over de gebruiksduur afgeschreven en op waardevermindering getest zodra daarvoor een indicatie bestaat.

Het afschrijfbaar bedrag van immateriële vaste activa met een beperkte gebruiksduur wordt op lineaire basis toegerekend gedurende de volledige gebruiksduur.

De afschrijving van de mobiele licenties vangt aan wanneer deze gereed zijn voor gebruik.

De gsm- en UMTS-licenties zijn toegekend voor een periode van respectievelijk 15 (oorspronkelijk) en 20 jaar. De verlenging van de gsm-licentie, verkregen in 2015, wordt afgeschreven over een periode van 5 jaar, wat overeenstemt met de levensduur van de licentie.

De 4G-licentie, die in 2011 werd verworven, is toegekend voor een periode van vijftien jaar, tot 1 juli 2027. De 800 MHz-licentie, verworven in november 2013, is geldig voor een periode van 20 jaar. De afschrijving van de licenties start wanneer het actief beschikbaar is voor gebruik, d.w.z. wanneer het zich op de locatie en in de technische toestand bevindt opdat het kan werken op de manier die door het management wordt beoogd, ook al wordt het actief in werkelijkheid niet gebruikt. De licentie zal beschikbaar zijn voor gebruik wanneer het technische team bepaalt dat de eerste geografische zone 'klaar is voor de lancering'. Het volledige bedrag zal lineair worden afgeschreven over zijn resterende gebruiksduur op die datum.

De gebruiksduur van verworven en interne gegenereerde software is 5 jaar (software voor het netwerk) of 4 jaar (andere software) en hun afschrijving start wanneer de software klaar is voor gebruik.

De afschrijvingsmethode en -periode voor immateriële vaste activa met een beperkte gebruiksduur wordt minstens aan het einde van elk boekjaar herbekeken. Elke wijziging in de gebruiksduur of het verwachte consumptiepatroon van de toekomstige economische voordelen die vervat zijn in de activa, wordt prospectief geboekt als een wijziging in de boekhoudkundige schatting. De wijzigingen in gebruiksduur voor immateriële activa die tijdens het jaar zijn opgenomen worden voor elk actief apart vastgesteld. Ook wordt er rekening gehouden met veroudering, ontmanteling en activa die verloren zijn gegaan.

Afschrijvingskosten worden in de winst-en-verliesrekening opgenomen in de rubriek 'Afschrijvingen'.

Onderzoekskosten worden als kosten opgenomen zodra zij zich voordoen. Een immaterieel vast actief dat voorkomt uit ontwikkelingskosten gemaakt op een individueel project wordt slechts opgenomen indien de Groep kan aantonen dat de oplevering van dit immaterieel vast actief technisch haalbaar is, zodat dit actief voor gebruik of verkoop beschikbaar zal zijn, dat zij van plan is dit actief op te leveren en in staat is om het te gebruiken of verkopen, dat zij kan aangeven hoe dit actief toekomstige economische voordelen zal genereren, dat dit actief met de ter beschikking staande middelen kan worden opgeleverd en dat het mogelijk is om op betrouwbare wijze de gedurende de ontwikkeling te maken kosten te bepalen.

Na de eerste opname van de ontwikkelingskosten, wordt het actief opgenomen tegen kostprijs na aftrek van eventuele cumulatieve afschrijving en cumulatieve bijzondere waardeverminderingen. De afschrijving van het actief vangt aan zodra de ontwikkelingsfase wordt afgerond en het actief klaar is voor gebruik. De geactiveerde kosten worden afgeschreven over de periode waarin verwachte toekomstige verkopen worden gerealiseerd vanuit het betreffende project. Zolang het actief niet in gebruik is, wordt dit jaarlijks getoetst op bijzondere waardeverminderingen.

1.4. Materiële vaste activa

De volgende investeringsgoederen worden opgenomen onder materiële vaste activa: gebouwen, netwerkinfrastructuur en uitrustingen, IT-servers en pc's, kantoormeubelen, verbeteringen aan gebouwen, uitrustingen verhuurd aan klanten.

Bij initiële opname in de balans worden materiële vaste activa gewaardeerd tegen kostprijs. De kostprijs omvat aankoopprijs, invoerrechten en niet-terugbetaalbare aankoopbelastingen, na aftrek van handelskortingen en rabatten, en alle kosten die rechtstreeks te maken hebben met het opstellen van de activa op de daartoe bestemde locatie en het gebruiksklaar maken ervan. Kosten voor het vervangen van een onderdeel van een artikel uit de rubriek 'Materiële vaste activa' worden beschouwd als activa op het moment dat ze worden opgelopen en indien werd voldaan aan de waarderingscriteria. Alle andere reparatie- en onderhoudskosten worden ten laste genomen van de winst-en-verliesrekening zodra zij zich voordoen. De kosten omvatten eveneens de geschatte uitgaven voor het ontmantelen van de sites van het netwerk en het opknappen van gehuurde locaties waar deze verplichtingen bestaan.

Na de eerste opname worden materiële vaste activa gewaardeerd tegen kostprijs, verminderd met de geaccumuleerde afschrijvingen en waardeverminderingen.

Het afschrijfbaar bedrag van materiële vaste activa wordt gedurende de gebruiksduur op systematische en lineaire wijze toegerekend. De afschrijving van materiële vaste activa start wanneer ze klaar zijn voor gebruik.

De gebruiksduur van de verschillende categorieën materiële vaste activa werd als volgt vastgelegd:

• Gebouwen	20 jaar
• Pylonen en netwerkconstructies	20 jaar
• Glasvezel	15 jaar
• Netwerkuitrustingen	5 – 8 jaar
• Datatransmissie-uitrustingen	5 jaar
• IT-servers	5 jaar
• Pc's	4 jaar
• Kantoormeubelen	5 – 10 jaar
• Verbeteringen aan gebouwen	9 jaar of korter naargelang de huurperiode

De restwaarde en de gebruiksduur van materiële vaste activa worden minstens op het einde van elk boekjaar herbekeken. Indien de verwachtingen afwijken van vroegere schattingen, worden wijzigingen prospectief geboekt als wijzigingen in de boekhoudkundige schatting. De wijzigingen in gebruiksduur voor materiële activa die tijdens het jaar zijn opgenomen worden voor elk actief apart vastgesteld. Ook wordt er rekening gehouden met veroudering, ontmanteling en activa die verloren zijn gegaan.

Afschrijvingskosten worden in de winst-en-verliesrekening opgenomen in de rubriek "Afschrijvingen".

Een materieel vast actief wordt niet meer in de balans opgenomen in geval van vervreemding of indien er geen toekomstige economische voordelen worden verwacht van zijn vervreemding. Eventuele opbrengsten of verliezen voortvloeiend uit de verwijdering van het actief uit de balans worden opgenomen in de winst-en-verliesrekening gedurende het jaar waarin het actief wordt verwijderd uit de balans.

De verplichting uit hoofde van een buitengebruikstelling van sites van het netwerk wordt gewaardeerd op basis van de gekende looptijd van de huurcontracten voor de locatie, daarbij rekening houdend met een grote waarschijnlijkheid op verlenging van de bestaande verbintenissen, en met het feit dat alle vestigingen in de toekomst zullen worden ontmanteld. "Ontmantelde activa" worden gewaardeerd rekening houdend met de verwachte inflatie en disconteringsvoeten.

1.5. Bijzondere waardevermindering van andere materiële en immateriële posten dan goodwill

De Groep beoordeelt per balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een actief een bijzondere waardevermindering moet ondergaan. Indien een dergelijke aanwijzing bestaat, of indien voor bepaalde activa een jaarlijkse bijzondere-waardeverminderingstest is vereist, maakt Orange Belgium een schatting van de realiseerbare waarde voor deze activa. De realiseerbare waarde van een actief is de hoogste van ofwel de reële waarde van een actief, ofwel de gebruikswaarde van de kasstroomgenererende eenheid, na aftrek van de verkoopkosten. Ze wordt voor elk actief afzonderlijk bepaald, tenzij het actief geen inkomende kasstromen genereert die grotendeels onafhankelijk zijn van de kasstromen van andere activa of groepen van activa. Indien de boekwaarde van een actief de realiseerbare waarde overschrijdt, wordt het actief geacht een bijzondere waardevermindering te hebben ondergaan en wordt deze afgewaardeerd tot de realiseerbare waarde. Bij de bepaling van de gebruikswaarde worden de geschatte toekomstige kasstromen geactualiseerd door toepassing van een disconteringsvoet na belastingen die rekening houdt met de huidige marktinzichten van de tijdwaarde van geld, en de specifieke risico's van het actief. Bijzondere waardeverminderingen worden opgenomen in de rubriek "Bijzondere waardeverminderingen" van vaste activa in de winst-en-verliesrekening.

Voor activa met uitsluiting van goodwill wordt een beoordeling gemaakt op iedere rapporteringsdatum of er een aanwijzing is dat de voorheen opgenomen bijzondere-waardevermindingsverliezen nog bestaan of verminderd zijn. Indien een dergelijke aanwijzing bestaat, schat de Groep de realiseerbare waarde van het actief of van de kasstroomgenererende eenheid. Een voorheen opgenomen bijzondere-waardevermindingsverlies wordt enkel teruggenomen indien er een verandering is opgetreden in de veronderstellingen gebruikt bij het bepalen van de realiseerbare waarde van het actief sinds de opname van het laatste bijzondere-waardevermindingsverlies. De terugname is beperkt zodat het geboekte bedrag van het actief niet hoger is dan de realiseerbare waarde, noch hoger is dan de geboekte waarde die werd bepaald, netto na afschrijving, indien er geen bijzondere-waardevermindingsverlies was opgenomen voor het actief in voorgaande jaren. Die terugname wordt opgenomen in de winst-en-verliesrekening tenzij het actief is geboekt tegen de gehewardeerde waarde, in welk geval de terugname wordt behandeld als een herwaarderingsmeerwaarde.

1.6. Financieringskosten

Financieringskosten worden geactiveerd vanaf 1 januari 2009. De beslissing om financieringskosten al dan niet te activeren gebeurt op projectniveau. Tot het einde van 2008 werden financieringskosten opgenomen als uitgaven in de periode waarin ze werden opgelopen.

1.7. Overheidssubsidies

Overheidssubsidies worden opgenomen indien er een redelijke mate van zekerheid is dat de subsidie zal worden ontvangen en dat aan alle voorwaarden zal worden voldaan.

Indien de subsidie betrekking heeft op een kostenpost wordt de subsidie als inkomsten toegerekend gedurende de periode die op systematische wijze overeenstemt met de kosten die geacht worden te worden gecompenseerd.

Indien de subsidie betrekking heeft op een actief, wordt de reële waarde gecrediteerd aan de boekwaarde van het actief, die in gelijke jaarlijkse termen vrijvalt ten gunste van de winst-en-verliesrekening over de verwachte gebruiksduur van het betreffende actief.

1.8. Belastingen

Winstbelastingen

Verschuldigde en verrekenbare belastingvorderingen en -verplichtingen voor lopende en voorgaande jaren worden gewaardeerd op het bedrag dat naar verwachting zal worden teruggevorderd van of betaald aan de belastingdienst. Het belastingbedrag wordt berekend op basis van de bij wet vastgestelde belastingtarieven en geldende belastingwetgeving op balansdatum dan wel waartoe materieel op balansdatum is besloten.

Uitgestelde winstbelasting

Voor uitgestelde belastingverplichtingen wordt een voorziening gevormd op basis van activa en verplichtingen en hun in deze financiële staten opgenomen boekwaarde.

Uitgestelde belastingverplichtingen worden verantwoord voor alle belastbare tijdelijke verschillen, behalve:

- indien de uitgestelde belastingverplichting voortkomt uit de eerste opname van goodwill of de eerste opname van een actief of verplichting in een transactie die geen bedrijfscombinatie is en, op het moment van de transactie, geen invloed heeft op de winst voor belasting of het fiscale resultaat, en
- voor wat betreft belastbare tijdelijke verschillen die verband houden met investeringen in dochterondernemingen, geassocieerde deelnemingen en belangen in joint ventures, indien het tijdstip van afwikkeling geheel zelfstandig kan worden bepaald, en het waarschijnlijk is dat het tijdelijke verschil niet in de nabije toekomst zal worden afgewikkeld.

Uitgestelde belastingvorderingen worden opgenomen voor alle verrekenbare tijdelijke verschillen, ongebruikte fiscaal verrekenbare tegoeden en niet-verrekenende fiscale verliezen, voor zover het waarschijnlijk is dat er fiscale winst beschikbaar zal zijn waarmee het verrekenbare tijdelijke verschil kan worden verrekend, en de verrekenbare tijdelijke verschillen, ongebruikte fiscaal verrekenbare tegoeden en niet-verrekenende fiscale verliezen kunnen worden aangewend, behalve:

- indien de uitgestelde belastingvordering voortkomt uit de eerste opname van een vordering of verplichting in een transactie die geen bedrijfscombinatie is en, op het moment van de transactie, geen invloed heeft op de winst voor belasting of het fiscale resultaat; en
- voor verrekenbare verschillen die verband houden met investeringen in dochterondernemingen, geassocieerde deelnemingen en belangen in joint ventures, voor zover waarschijnlijk is dat het tijdelijke verschil in de nabije toekomst zal worden afgewikkeld en fiscale winst beschikbaar zal zijn waarmee het tijdelijke verschil kan worden verrekend.

De boekwaarde van de uitgestelde belastingvorderingen wordt per balansdatum beoordeeld en verlaagd voor zover het niet waarschijnlijk is dat voldoende fiscale winst beschikbaar zal zijn waarmee het tijdelijke verschil geheel of gedeeltelijk kan worden verrekend. Niet-opgenomen uitgestelde belastingvorderingen worden per balansdatum herbeoordeeld en opgenomen voor zover het waarschijnlijk is dat in de toekomst fiscale winst aanwezig zal zijn waarmee deze uitgestelde vordering kan worden verrekend.

Uitgestelde belastingvorderingen en -verplichtingen worden gewaardeerd tegen de belastingtarieven die naar verwachting van toepassing zullen zijn op de periode waarin de vordering wordt gerealiseerd of de verplichting wordt afgewikkeld, op basis van de bij wet vastgestelde belastingtarieven en geldende belastingwetgeving.

Uitgestelde belastingvorderingen en -verplichtingen worden gesaldeerd indien er een in rechte afdwingbaar recht bestaat om belastingvorderingen te salderen met belastingverplichtingen en de uitgestelde belastingen verband houden met dezelfde belastbare entiteit en dezelfde belastingautoriteit.

Belasting op de toegevoegde waarde

Opbrengsten, kosten en activa worden opgenomen na aftrek van de belasting op de toegevoegde waarde, behalve:

- indien de op de aankoop van activa of diensten betreffende belasting op de toegevoegde waarde niet teruggevorderd kan worden van de belastingdienst, in welk geval de belasting op de toegevoegde waarde wordt opgenomen als onderdeel van de kosten van de verwerving van het actief of als onderdeel van de kostenpost; en
- vorderingen en verplichtingen die worden verantwoord inclusief de belasting op de toegevoegde waarde.

Het nettobedrag van de belasting op de toegevoegde waarde die kan worden teruggevorderd van of betaalbaar is aan de belastingdienst wordt opgenomen als een onderdeel van de vorderingen en schulden in de balans.

Operationele taken: IFRIC 21

IFRIC 21 is door de Europese Unie bekrachtigd in de loop van het eerste semester 2014. Deze interpretatie bepaalt de “tot verplichting leidende gebeurtenis” waardoor een verplichting ontstaat om een heffing op te nemen als te betalen (als de gebeurtenis die de heffing activeert) en tevens refereert aan andere standaarden om te bepalen dat de verplichting dient te worden opgenomen als een actief of een uitgave.

Orange Belgium past IFRIC 21 toe in de geconsolideerde financiële staten van 31 december 2016 op een beperkt aantal heffingen waarvan de administratieve verwerking door deze interpretatie wordt gewijzigd: onroerende voorheffing, belasting op kantoorruimten, belasting op vestigingen van klasse 1/2/3 (gevaarlijke en/of ongezonde inrichtingen), belasting op vestigingen en belastingen op reclameborden, -panelen, enz.

1.9. Voorraden

Voorraden zijn activa die bestemd zijn voor de verkoop in het normale verloop van de bedrijfsvoering, namelijk mobiele telefoontoestellen en simkaarten.

Voorraden worden gewaardeerd tegen de laagste prijs, de kostprijs of de realiseerbare waarde. De kosten van voorraden omvatten alle kosten voor aankoop, inpakkosten en andere kosten die nodig zijn om de voorraden in hun beoogde toestand en op hun beoogde locatie te brengen. Kosten voor voorraden worden gewaardeerd volgens het FIFO-principe (first-in, first-out). De netto-opbrengstwaarde wordt gevormd door de geschatte verkoopprijs in het normale verloop van de bedrijfsvoering, minus de geschatte kosten van voltooiing en de geschatte kosten ten behoeve van de afwikkeling van de verkoop.

1.10. Geldmiddelen en kasequivalenten

Geldmiddelen en kasequivalenten omvatten kasgeld, banktegoeden en kortetermijndeposito's met een maximale looptijd van drie maanden. Geldmiddelen en kasequivalenten bij financiële instellingen worden gewaardeerd tegen hun nominale waarde. Bankkredieten en intergroeps-kredieten worden geboekt als kortlopende financiële schulden.

1.11. Eigen aandelen (liquiditeitscontract)

De aankoop van eigen (Orange Belgium-)aandelen of verplichtingen in het kader van een liquiditeitscontract, wordt opgenomen als een financieel actief.

Gerealiseerde winsten of verliezen bij de verkoop van eigen aandelen worden direct verwerkt in de winst-en-verliesrekening (financieel resultaat). De herwaardering van aandelen op de afsluitingsdatum wordt eveneens opgenomen in de winst-en-verliesrekening.

1.12. Financiële instrumenten

Opname in en verwijdering uit de balans

Financiële activa of verplichtingen worden geboekt in de balans op de afwikkelingsdatum wanneer de Groep een partij is in de overeenkomst betreffende het financiële instrument.

Financiële activa worden niet langer opgenomen in de balans wanneer de contractuele rechten op kasstroom uit de financiële activa aflopen.

Financiële verplichtingen worden verwijderd wanneer aan de contractuele verplichting voldaan is, of wanneer ze geannuleerd of afgelopen is.

Financiële activa

Financiële activa worden ofwel gewaardeerd als financiële activa tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening, of als leningen en vorderingen.

De onderneming heeft geen tot einde looptijd aangehouden investeringen of voor verkoop beschikbare financiële activa in haar bezit.

Bij een eerste opname worden financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde vermeerderd met de rechtstreeks toe te rekenen transactiekosten in het geval de investeringen niet tegen reële waarde via winst of verlies worden geboekt. De Groep waardeert haar financiële activa op basis van een eerste opname. Indien nodig en toegestaan bekijkt ze deze waardering bij de afsluiting van elk boekjaar opnieuw.

Financiële activa tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening

Financiële activa tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening omvatten onder meer voor handelsdoeleinden aangehouden financiële activa en financiële activa die bij eerste opname worden aangemerkt als verantwoord tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening.

Leningen en vorderingen

Leningen en vorderingen zijn niet-afgeleide financiële activa met vaste of vooraf bepaalde betalingen die niet op een actieve markt zijn genoteerd. Dergelijke activa worden opgenomen tegen de afgeschreven kostprijs op basis van de effectieve-rentemethode. Winsten en verliezen worden opgenomen in de winst-en-verliesrekening zodra de leningen en vorderingen niet langer in de balans worden opgenomen of een bijzondere waardevermindering ondergaan, alsmede via het afschrijvingsproces.

Handelsvorderingen en andere kortlopende vorderingen zonder vaste rentevoet worden opgenomen tegen het oorspronkelijke factuurbedrag of het nominale bedrag wanneer het disconteringseffect immaterieel is. Een bijzondere-waardeverminderingverlies op handelsvorderingen en andere kortlopende vorderingen wordt opgenomen in de winst-en-verliesrekening indien de boekwaarde lager is dan de contante waarde van de verwachte toekomstige kasstromen. Bijzondere waardeverminderingen worden gewaardeerd op individuele basis, of op basis van een segment indien individuele waardering niet mogelijk is. Handelsvorderingen en andere kortlopende vorderingen worden opgenomen in de balans na aftrek van alle cumulatieve bijzondere-waardeverminderingverliezen.

Bijzondere waardevermindering van financiële activa

De Groep bekijkt op elke balansdatum opnieuw of financiële activa afzonderlijk of in groep een bijzondere waardevermindering moeten ondergaan.

Tegen geamortiseerde kostprijs gewaardeerde activa

Indien er objectief bewijs bestaat dat er een bijzonder waardeverminderingverlies is opgetreden tegen geamortiseerde kostprijs gewaardeerde leningen en vorderingen, wordt het bedrag bepaald als het verschil tussen de boekwaarde van het actief en de contante waarde van verwachte toekomstige kasstromen (exclusief verwachte toekomstige kredietverliezen die zich niet hebben voorgedaan), gediscoteerd tegen het oorspronkelijke effectieve rentetarief van het financiële actief (dus als bij eerste opname berekende effectieve rentetarief). De boekwaarde van het actief wordt verlaagd met gebruikmaking van een afschrijvingsrekening. Het bedrag van het verlies wordt verantwoord in de winst-en-verliesrekening.

Indien het bedrag van het verlies wegens bijzondere waardevermindering in een navolgende periode daalt en de daling objectief in verband kan worden gebracht met een gebeurtenis die na opname van de bijzondere waardevermindering heeft plaatsgevonden, wordt het eerder verantwoorde verlies wegens bijzondere waardevermindering teruggenomen. Een eventuele daaropvolgende terugneming van een verlies wegens bijzondere waardevermindering wordt in de winst of het verlies verantwoord, voor zover de boekwaarde van het actief niet hoger is dan de geamortiseerde kostprijs ervan per de datum van terugneming.

Met betrekking tot handelsvorderingen wordt een waardevermindering getroffen indien er objectief bewijs is (zoals de waarschijnlijkheid van faillissement of aanmerkelijke financiële moeilijkheden van de debiteur) dat de Groep niet in staat zal zijn alle volgens de oorspronkelijke factuur openstaande bedragen te innen. De boekwaarde van de vordering wordt verlaagd met gebruikmaking van een voorziening voor dubieuze debiteuren. Vorderingen die een bijzondere waardevermindering hebben ondergaan, worden niet langer opgenomen zodra de niet-invorderbaarheid daarvan is vastgesteld.

Financiële verplichtingen

Rentedragende leningen

Leningen worden bij de eerste opname opgenomen tegen de reële waarde van de ontvangen tegenprestatie, minus de direct toerekenbare transactiekosten.

Na deze eerste opname worden de rentedragende leningen vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve-rentemethode.

Winsten en verliezen worden opgenomen in de winst-en-verliesrekening zodra de schulden niet langer in de balans worden opgenomen, alsmede via het afschrijvingsproces.

Handelsschulden en andere kortlopende schulden

Handelsschulden en andere kortlopende schulden zonder vaste rentevoet worden gewaardeerd tegen het oorspronkelijke factuurbedrag of het nominale bedrag indien het disconteringseffect immaterieel is.

Saldering van financiële activa en verplichtingen

Handelsvorderingen en -schulden worden gesaldeerd en het nettobedrag wordt weergegeven in de balans indien deze bedragen wettelijk mogen worden gesaldeerd en er een duidelijke intentie bestaat om ze op nettobasis af te handelen.

1.13. Voorzieningen op lange termijn

Voorzieningen worden aangelegd indien Orange Belgium een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting heeft als gevolg van een gebeurtenis in het verleden, waarvoor het waarschijnlijk is dat er een uitstroom nodig zal zijn van middelen die economische voordelen in zich bergen om de verplichting af te wikkelen, en indien deze uitstroom op een betrouwbare wijze kan worden geschat.

Indien Orange Belgium verwacht dat een aantal of alle voorzieningen zullen worden uitgekeerd, wordt de vergoeding opgenomen als afzonderlijk actief, maar enkel wanneer de vergoeding vrijwel zeker is. De kosten die met een voorziening samenhangen, worden opgenomen in de winst-en-verliesrekening na aftrek van een eventuele vergoeding.

Indien het effect van de tijdwaarde van geld materieel is, worden de voorzieningen contant gemaakt tegen een disconteringsvoet (vóór belastingen) die, indien noodzakelijk, met de specifieke risico's van de verplichting rekening houdt. Bij discontering wordt de toename in de voorziening wegens het verstrijken van de tijd geboekt als financieringskosten.

De schatting van de kosten voor het ontmantelen van de sites van het netwerk en voor de renovatie van gehuurde locaties wordt geboekt als onderdeel van materiële vaste activa. Deze schatting wordt eveneens geboekt als een voorziening, gewaardeerd tegen een gepaste inflatie- en disconteringsvoet.

1.14. Personeelsbeloningen

Kortlopende personeelsbeloningen zoals lonen, sociale-zekerheidsbijdragen, betaalde jaarlijkse vakantie, winstdeling en bonussen, hospitalisatieverzekering, bedrijfswagens e.d. worden geboekt tijdens de periode waarin de werknemer werkzaam is in de onderneming.

Kortlopende personeelsbeloningen worden gewaardeerd als verplichtingen als gevolg van een contractuele of feitelijk bestaande verplichting en indien een betrouwbare schatting van dergelijke verplichtingen mogelijk is.

Als gevolg van de wet van 18 december 2015 zijn minimumrendementen als volgt door de werkgever gewaarborgd:

- Voor de betaalde bijdragen vanaf 1 januari 2016, een nieuw variabel minimumrendement op basis van de OLO-tarieven, met een minimum van 1,75 % en een maximum van 3,75 %. Gezien de lage OLO-tarieven van de afgelopen jaren is het rendement aanvankelijk vastgesteld op 1,75 %;
- Voor de betaalde bijdragen tot eind december 2015 blijven de voorheen geldende wettelijke rendementen (respectievelijk 3,25 % en 3,75 % op de werkgevers- en werknemersbijdragen) gelden tot de pensioendatum van de deelnemers.

Gezien de gewaarborgde minimumrendementen komen die regelingen in aanmerking als toegezegde-bijdragenregelingen.

Om ervoor te zorgen dat de van kracht zijnde toegezegde-bijdragenregeling aan de deelnemers op de datum van hun vertrek het wettelijk verplichte minimumrendement garandeert, heeft Orange Belgium een volledige actuariële berekening volgens de PUC-methode laten uitvoeren. De actuaaris heeft prognoses opgesteld volgens een vooraf bepaalde methode en uitgaande van bepaalde veronderstellingen. Uit dit verslag blijkt dat de gecumuleerde reserves voldoende zijn om enig tekort in de loop van de komende 10 jaar in alle mogelijke scenario's te dekken. Bijgevolg is er per 31 december 2016 geen voorziening opgenomen.

1.15. Opbrengsten

Opbrengsten worden verantwoord voor zover het waarschijnlijk is dat de economische voordelen ten goede zullen komen van Orange Belgium en de opbrengsten betrouwbaar kunnen worden bepaald. Opbrengsten worden gewaardeerd tegen de reële waarde van de ontvangen vergoeding, geen rekening houdend met kortingen, restituties of omzetbelastingen of rechten.

Verkoop van goederen wordt opgenomen als opbrengst indien de wezenlijke risico's en voordelen van eigendom van de goederen en de controle erover zijn overgedragen aan de koper.

Opbrengsten die voortkomen uit dienstverlening worden verantwoord naar rato van de vergoeding die is ontvangen of waarop recht is verkregen. Opbrengsten worden gewaardeerd tegen de reële waarde van de vergoeding die is ontvangen of waarop recht is verkregen. Verschillende indicatoren worden gebruikt om de afhandeling van de dienstverrichting te bepalen, afhankelijk van de geleverde dienst. Voor voorafbetaalde diensten worden de inkomsten geboekt gebaseerd op gebruiksinformatie (gebruikte minuten, verzonden sms-berichten). Voor gefactureerde diensten worden de inkomsten geboekt ofwel bij gebruik (gefactureerd of toegerekend) of als een percentage van het geschatte gebruik (voor voorafbetaalde diensten).

Specifieke inkomensstromen en gerelateerde waarderingscriteria zijn de volgende:

Verkoop van apparatuur

Verkoop van apparatuur aan distributiekanaalen en eindklanten wordt gewaardeerd bij levering. Verkoop in consignatie wordt opgenomen onder opbrengsten bij verkoop aan eindklanten.

Opbrengsten uit abonnementen

Opbrengsten uit verkeer worden opgenomen bij verbruik. Niet-verbruikte communicatierechten worden overgedragen indien dat recht bestaat. Voorafbetaalde bedragen voor abonnementen worden op lineaire wijze opgenomen tijdens de abonnementsperiode.

Scheidbare componenten van gebundelde aanbiedingen

Bepaalde offerten van de Groep bestaan uit twee componenten: een apparatuurcomponent (bijv. een mobiele telefoon) en een dienstencomponent (bijv. een tariefplan).

Voor de gezamenlijke verkoop van meerdere producten of diensten evalueert de Groep alle componenten die volgens de overeenkomst moeten worden geleverd om vast te stellen of ze afzonderlijke boekhoudkundige eenheden vertegenwoordigen. Een geleverd onderdeel wordt als een afzonderlijke boekhoudkundige eenheid beschouwd als (i) het onafhankelijk van de andere onderdelen waarde heeft voor de klant, en (ii) de reële waarde van het (de) nog niet geleverde onderdeel (onderdelen) op objectieve en betrouwbare wijze kan worden bepaald. Het totale vaste of vast te stellen bedrag van de overeenkomst wordt toegerekend aan de afzonderlijke boekhoudkundige eenheden op basis van de relatieve reële waarde ervan. Als de toewijzing van een bedrag aan een geleverd onderdeel echter afhankelijk is van de levering van bijkomende onderdelen of indien er daarvoor vastgestelde prestatievoorwaarden moeten worden vervuld, dan is het bedrag dat aan dat geleverde onderdeel wordt toegerekend beperkt tot het niet-voorwaardelijke bedrag. Dit geval komt in de sector van de mobiele telefonie voor wanneer er gebundelde aanbiedingen worden verkocht die een toestel en een contract voor telecommunicatiediensten omvatten. Het toestel wordt beschouwd als een onderdeel dat onafhankelijk van de andere componenten waarde heeft voor de klant, en de reële waarde van de te leveren telecommunicatiedienst kan op objectieve en betrouwbare wijze worden bepaald. Aangezien het bedrag dat aan de mobiele telefoon kan worden toegewezen doorgaans hoger ligt dan het bedrag dat van de klant wordt ontvangen op de datum waarop het toestel wordt geleverd, zijn de opbrengsten die voor de verkoop van het toestel worden opgenomen doorgaans beperkt tot het bedrag van de overeenkomst dat niet afhankelijk is van de levering van telecommunicatiediensten, namelijk het bedrag dat door de klant voor het toestel wordt betaald.

Opbrengsten uit de verkoop van voorafbetaalde kaarten

De verkoop van voorafbetaalde kaarten wordt gewaardeerd tegen nominale waarde als uitgestelde opbrengsten op het moment van de verkoop en vrijgegeven in de winst-en-verliesrekening als opbrengsten op het moment van gebruik.

Opbrengsten uit interconnectie

Opbrengsten uit verkeer van andere telecomoperatoren die ons netwerk gebruiken, worden geboekt op het ogenblik van het gebruik zelf.

Gedeelde opbrengsten

Opbrengsten die voortkomen uit contracten met derde "content providers" worden verantwoord na aftrek van de bedragen die aan hen werden betaald als bezoldiging voor het geleverde product of de geleverde dienst.

Opbrengsten uitgesteld tot de betaling

Opbrengsten waarvan de invorderbaarheid op het verkooppunt niet redelijkerwijze is gewaarborgd, worden uitgesteld tot de betaling is ontvangen.

Huuropbrengsten uit gedeelde locaties

Betreffende de overeenkomsten waar Orange Belgium de volledige verantwoordelijkheid heeft voor het naleven van de voorwaarden voor het huurcontract van de sites, worden de huurkosten opgenomen onder uitgaven. Opbrengsten uit het onderverhuren van sites aan andere operatoren worden opgenomen onder opbrengsten.

1.16. Leaseovereenkomsten

Leaseovereenkomsten waarbij alle wezenlijke risico's en voordelen in verband met de eigendom niet hoofdzakelijk worden overgedragen aan de huurder zijn operationele leaseovereenkomsten. De betalingen worden op lineaire basis opgenomen als uitgaven gedurende de looptijd van het contract.

Het bepalen of een overeenkomst een leaseovereenkomst is of bevat, vereist een beoordeling van het feit of de overeenkomst afhankelijk is van het gebruik van het specifieke actief en de overeenkomst een recht bevat op het gebruik van het actief.

1.17. Loyauteitsvergoedingen

Loyauteitsvergoedingen die door de distributiekanaalen worden verdiend op postpaidcontracten worden vooraf opgenomen bij de ondertekening van het contract.

1.18. Financiële kortingen

Financiële kortingen die worden toegekend aan klanten of ontvangen van leveranciers voor vroegtijdige betalingen worden afgetrokken van opbrengsten en kosten van verkoop wanneer ze zich voordoen.

1.19. Dividenden

Een dividend dat door de Algemene Vergadering van aandeelhouders wordt aangekondigd na balansdatum wordt niet verantwoord als een verplichting op die datum.

1.20. Getrouwheidsprogramma's

Het getrouwheidsprogramma ("Orange Thank You") is gebaseerd op de trouw van onze klanten. Hoe langer een klant (prepaid of postpaid) bij Orange Belgium blijft, hoe meer geschenken er worden toegekend. De kosten van dit getrouwheidsprogramma worden administratief verwerkt in de "commerciële kosten" (bedrijfskosten) op het moment waarop ze worden gemaakt.

1.21. Contracten voor tv-content

Kosten in verband met verworven tv-distributierechten worden in de winst-en-verliesrekening opgenomen wanneer ze worden gemaakt en niet geactiveerd als immateriële activa, en bijgevolg afgeschreven over de duur van het contract.

2. Toekomstige wijzingen in de grondslagen voor financiële verslaggeving

Nieuwe of gewijzigde standaarden en interpretaties die zijn uitgegeven tot de publicatiedatum van de financiële staten van de Groep, maar die nog niet van kracht zijn voor financiële staten van 2016, worden hierna vermeld. De Groep heeft verkozen geen standaarden of interpretaties toe te passen voor de effectieve invoeringsdatum.

- IFRS 9 *Financiële instrumenten* en de daaropvolgende aanpassingen (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2018)
- IFRS 14 *Uitgestelde rekeningen in verband met prijsregulering* (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2016, maar nog niet goedgekeurd binnen de Europese Unie);
- IFRS 15 *Opbrengsten uit contracten met klanten* (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2018);
- IFRS 16 *Leaseovereenkomsten* (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2019, maar nog niet goedgekeurd binnen de Europese Unie);
- Verbeteringen aan IFRS (2014-2016) (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2017 of 2018, maar nog niet goedgekeurd binnen de Europese Unie);
- Aanpassing van IFRS 2 *Classificatie en waardering van op aandelen gebaseerde betalingstransacties* (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2018, maar nog niet goedgekeurd binnen de Europese Unie);
- Aanpassing van IFRS 4 *Verzekeringscontracten - Toepassing van IFRS 9 Financiële instrumenten met IFRS 4* (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2018, maar nog niet goedgekeurd binnen de Europese Unie);
- Aanpassing van IFRS 10 en IAS 28 *Verkoop of inbreng van activa tussen een investeerder en de geassocieerde deelneming of joint venture* (ingangsdatum voor onbepaalde duur uitgesteld, waardoor de goedkeuring binnen de Europese Unie eveneens werd uitgesteld);
- Aanpassing van IAS 7 *Het kasstroomoverzicht – Initiatief rond informatieverzorging* (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2017, maar nog niet goedgekeurd binnen de Europese Unie);
- Aanpassing van IAS 12 *Winstbelastingen – Opname van uitgestelde belastingvorderingen voor niet-gerealiseerde verliezen* (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2017, maar nog niet goedgekeurd binnen de Europese Unie);
- Aanpassing van IAS 40 *Overdracht van vastgoedbeleggingen* (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2018, maar nog niet goedgekeurd binnen de Europese Unie);
- IFRIC 22 *Transacties in vreemde valuta en vooruitbetalingen* (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2018, maar nog niet goedgekeurd binnen de Europese Unie).

Toelichting 14: Gebeurtenissen na balansdatum

Er deden zich tussen de balansdatum en de datum waarop de financiële staten voor publicatie werden vrijgegeven geen gebeurtenissen voor die aanpassing noodzakelijk maken.

Jaarrekening 2016 van Orange Belgium nv

**Toelichting bij de jaarrekening
van het boekjaar 2016 van
Orange Belgium nv, opgesteld
overeenkomstig de Belgische
boekhoudnormen**

De statutaire resultatenrekening en balans worden hierna voorgesteld. De volledige jaarrekening van Orange Belgium nv is tevens beschikbaar op de website van de Balanscentrale (<http://www.nbb.be/nl>).

Balans na verdeling

in duizend EUR

	2016	2015
ACTIVA		
Oprichtingskosten	992	1 404
Vaste activa	1 182 728	1 216 383
Immateriële vaste activa	312 910	339 142
Materiële vaste activa	764 986	775 166
Terreinen en gebouwen	362 041	357 743
Installaties, machines en uitrusting	364 093	386 100
Meubilair en rollend materieel	27 494	17 171
Overige materiële vaste activa	11 358	14 152
Financiële vaste activa	104 832	102 075
Verbonden ondernemingen	99 428	98 429
Deelnemingen	94 016	93 017
Vorderingen	5 412	5 412
Ondernemingen waarmee een deelnemingsverhouding bestaat	5 307	3 550
Deelnemingen	5 307	3 550
Andere financiële vaste activa	97	96
Vorderingen en borgtochten in contanten	97	96
Viottende activa	282 261	260 602
Vorderingen op meer dan één jaar	649	701
Overige vorderingen	649	701
Vorraden en bestellingen in uitvoering	26 757	17 973
Vorraden	26 757	17 973
Handelsgoederen	26 757	17 973
Vorderingen op ten hoogste één jaar	236 179	219 758
Handelsvorderingen	183 462	210 575
Overige vorderingen	52 717	9 182
Geldbeleggingen	9 802	8 706
Eigen aandelen	279	
Overige beleggingen	9 522	8 706
Liquide middelen	963	1 217
Overlopende rekeningen	7 911	12 248
TOTAAL DER ACTIVA	1 465 981	1 478 389

	in duizend EUR	
	2016	2015
PASSIVA		
Eigen vermogen	516 163	464 915
Kapitaal	131 721	131 721
Geplaatst kapitaal	131 721	131 721
Reserves	13 452	13 172
Wettelijke reserve	13 172	13 172
Onbeschikbare reserves	280	
Voor eigen aandelen	280	
Overgedragen winst (verlies) (+) (-)	370 983	320 002
Kapitaalsubsidies	7	20
Voorzieningen en uitgestelde belastingen	4 766	13 557
Voorzieningen voor risico's en kosten	4 766	13 557
Pensioenen en soortgelijke verplichtingen	1 149	1 321
Overige risico's en kosten	3 617	12 236
Schulden	945 052	999 916
Schulden op meer dan één jaar	390 000	410 000
Financiële schulden	390 000	410 000
Overige leningen	390 000	410 000
Schulden op ten hoogste één jaar	496 454	529 520
Financiële schulden	434	8 225
Overige leningen	434	8 225
Handelsschulden	363 511	443 842
Leveranciers	363 511	443 842
Schulden met betrekking tot belastingen, bezoldigingen en sociale lasten	98 125	74 026
Belastingen	69 303	42 356
Bezoldigingen en sociale lasten	28 822	31 670
Overige schulden	34 384	3 427
Overlopende rekeningen	58 598	60 396
TOTAAL DER PASSIVA	1 465 981	1 478 389

Resultatenrekening

in duizend EUR

	2016	2015
Bedrijfsopbrengsten	1 235 085	1 275 307
Omzet	1 167 773	1 161 959
Geproduceerde vaste activa	7 644	7 895
Andere bedrijfsopbrengsten	59 668	48 754
Niet-recurrente bedrijfsopbrengsten		56 699
Bedrijfskosten	1 124 931	1 147 103
Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen	592 287	571 278
Aankopen	600 034	573 201
Voorraden: afname (toename) (+) (-)	-7 747	-1 923
Diensten en diverse goederen	235 952	222 737
Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen (+) (-)	127 831	134 504
Afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa	196 406	188 672
Waardeverminderingen op voorraden, bestellingen in uitvoering en handelsvorderingen: toevoegingen (terugnemingen) (+) (-)	-44 811	16 785
Voorzieningen voor risico's en kosten: toevoegingen (bestedingen en terugnemingen) (+) (-)	-8 791	708
Andere bedrijfskosten	26 057	12 419
Bedrijfswinst (bedrijfsverlies) (+) (-)	110 154	128 204
Financiële opbrengsten	5 477	382
Recurrente financiële opbrengsten	584	382
Opbrengsten uit vlottende activa	292	238
Andere financiële opbrengsten	292	144
Niet-recurrente financiële opbrengsten	4 893	
Financiële kosten	7 273	8 565
Recurrente financiële kosten	7 273	8 565
Kosten van schulden	6 034	6 159
Andere financiële kosten	1 239	2 406
Winst (verlies) van het boekjaar voor belasting (+) (-)	108 358	120 021
Belastingen op het resultaat (+) (-)	26 316	37 939
Belastingen	36 267	46 261
Regularisering van belastingen en terugneming van voorzieningen voor belastingen	9 951	8 322
Winst (verlies) van het boekjaar (+) (-)	82 042	82 082
Te bestemmen winst (verlies) van het boekjaar (+) (-)	82 042	82 082

Resultaatverwerking

in duizend EUR

	2016	2015
Te bestemmen winst (verlies) (+) (-)	402 045	320 737
Te bestemmen winst (verlies) van het boekjaar (+) (-)	82 042	82 082
Overgedragen winst (verlies) van het vorige boekjaar (+) (-)	320 003	238 655
Onttrekking aan het eigen vermogen		39
Aan de reserves		39
Toevoeging aan het eigen vermogen	280	
Aan de overige reserves	280	
Over te dragen winst (verlies) (+) (-)	370 983	320 002
Uit te keren winst	30 782	774
Vergoeding van het kapitaal	30 007	
Andere rechthebbenden	775	774

Verklaring inzake deugdelijk bestuur

1. Inleiding

De Orange Belgium-groep hecht veel belang aan een goed bestuur en bevestigt zijn voornemen om de Belgische Corporate Governance Code van 12 maart 2009 na te leven, die het als referentiecode hanteert.

Deze code is online beschikbaar en kan worden geraadpleegd op het volgende internetadres:

<http://www.corporategovernancecommittee.be>.

De code werd gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad op 28 juni 2010 als bijlage bij het Koninklijk Besluit van 6 juni 2010 houdende aanduiding van de na te leven Code inzake deugdelijk bestuur door genoteerde vennootschappen.

De Raad van Bestuur heeft in samenwerking met het Toezichtcomité voor Corporate Governance een nieuwe Corporate Governance Charter opgesteld dat werd goedgekeurd door de Raad van Bestuur op 8 december 2016. Deze versie van het Corporate Governance Charter is van kracht sedert 19 december 2016. Het Charter kan worden geraadpleegd op de website van Orange Belgium (<https://corporate.orange.be/nl/financiële-informatie/corporate-governance>) en kan worden opgevraagd bij het Investor Relations-departement.

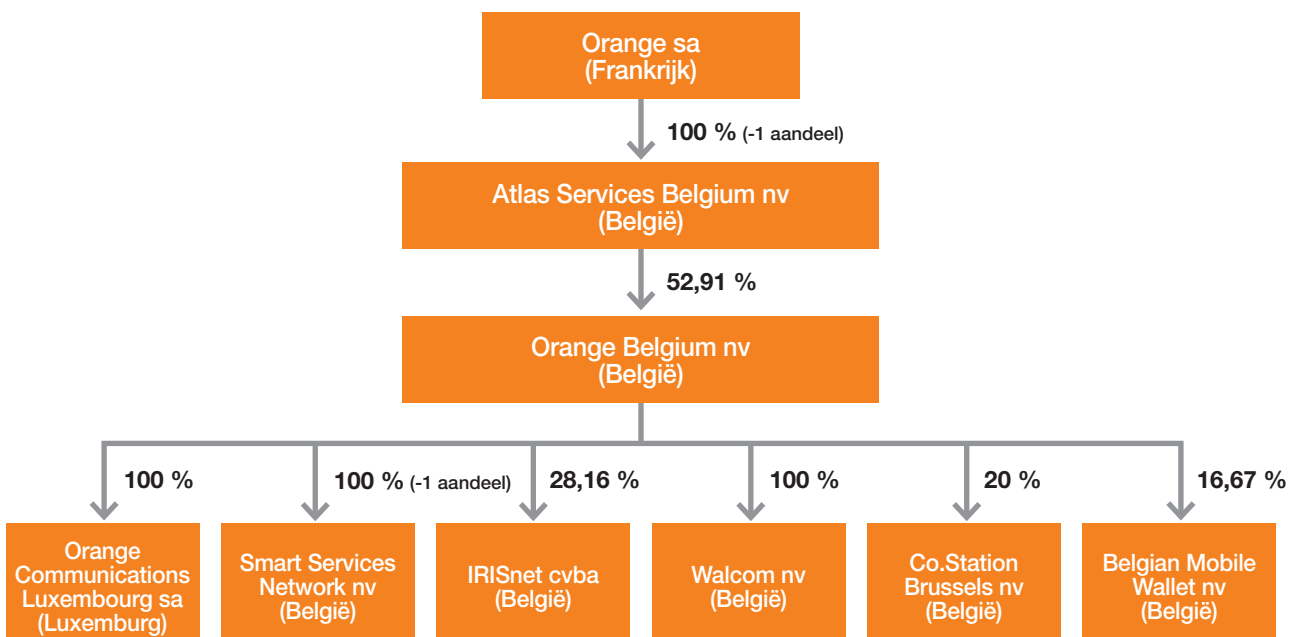
De onderneming is van oordeel dat haar Corporate Governance Charter evenals deze Verklaring inzake deugdelijk bestuur zowel de geest als de bepalingen van de Belgische Corporate Governance Code en de relevante bepalingen van het Wetboek van Vennootschappen weerspiegelen.

2. Wet op de openbare overnamebiedingen

Op 24 augustus 2009 heeft de Orange Belgium-groep een kennisgeving ontvangen van zijn uiteindelijke aandeelhouder Orange sa op grond van artikel 74 §7 van de wet van 1 april 2007 op de openbare overnamebiedingen.

Deze kennisgeving omvatte de details van de participatie van Orange sa in Orange Belgium nv. Per 24 augustus 2009 hield Orange sa indirect 31.753.100 aandelen van Orange Belgium nv.

De controleketen werd op 1 juli 2013 herbevestigd, na een interne reorganisatie van de Orange-groep. Het organigram per 31 december 2016 wordt hierna weergegeven:

3. Relevante informatie beoogd door de wet van 2 mei 2007 en het Koninklijk Besluit van 14 november 2007

Op 31 december 2016 was de aandeelhoudersstructuur als volgt samengesteld:

Aandeelhouders van Orange Belgium	Aantal aandelen	% kapitaal
Atlas Services Belgium	31.753.100	52,91 %
Boussard & Gavaudan Asset Management	1.810.714	3,02 %
Schroder Investment Management	3.105.040	5,17 %
Norges Bank	1.872.617	3,12 %
Publiek (andere)	21.472.943	35,78 %
Totaal aantal aandelen	60.014.414	100 %

De meerderheidsaandeelhouder van de onderneming is Atlas Services Belgium nv, dat 52,91 % van de aandelen van de onderneming in bezit heeft. Atlas Services Belgium nv is een volledige dochter van Orange sa.

Conform de transparantieregeling (artikel 18 van de wet van 2 mei 2007) op de openbaarmaking van belangrijke deelnemingen in beursgenoteerde bedrijven, behoudt Orange Belgium de meldingsdrempels van 3 %, 5 % en veelvoud van 5 %. In augustus 2016 overschreed Norges Bank de drempel van 3 % en in dezelfde maand zakte M&G Investment Management Ltd onder de drempel van 3 % (niet langer zichtbaar in de aandeelhoudersstructuur).

Alle uitstaande aandelen van de onderneming zijn gewone aandelen. Er zijn geen bijzondere klassen van aandelen en alle aandelen verlenen dezelfde rechten. Er zijn geen uitzonderingen op deze regel.

Er is geen enkele wettelijke of statutaire beperking van het stemrecht verbonden aan de aandelen van de onderneming.

De bestuurders worden benoemd en ontslagen overeenkomstig de relevante artikelen van het Wetboek van Vennootschappen. Meer details hieromtrent bevinden zich eveneens in Bijlage I, Titel II van het Corporate Governance Charter.

De statuten van de onderneming kunnen worden gewijzigd overeenkomstig de relevante bepalingen van het Wetboek van Vennootschappen.

De Raad van Bestuur is niet gemachtigd om nieuwe aandelen uit te geven aangezien de onderneming geen gebruik maakt van de procedure van het toegestane kapitaal.

Op de Algemene Vergadering van 7 mei 2014 hebben de aandeelhouders de Raad van Bestuur gemachtigd om aandelen van de onderneming te verkrijgen (door aankoop of ruil) ten belope van een maximum van 20 % van de door de onderneming uitgegeven aandelen. Deze machtiging is geldig voor een periode van vijf jaar vanaf de datum van genoemde Algemene Vergadering. De aankoopprijs van de aandelen mag niet hoger liggen dan 115 % en niet lager dan 85 % van de gemiddelde slotkoers van de aandelen gedurende de vijf werkdagen voorafgaand aan de verkrijging. Deze machtiging geldt tevens voor de aankoop van aandelen van de onderneming door een rechtstreekse dochtervennootschap in de zin van artikel 627 van het Wetboek van Vennootschappen.

De aandeelhouders hebben bovendien de Raad van Bestuur gemachtigd om de aldus door de onderneming verkregen aandelen te verkopen of te vernietigen, om desgevallend deze vernietiging bij notariële akte te laten vaststellen en om de statuten aan te passen en te coördineren om ze in overeenstemming te brengen met de aldus genomen beslissingen.

4. Samenstelling en werkwijze van de Raad van Bestuur en de comités

De samenstelling van de Raad van Bestuur wordt bepaald op basis van algemene en complementaire deskundigheid, ervaring en kennis, alsook op basis van genderdiversiteit en diversiteit in het algemeen. De Raad van Bestuur moet bestaan uit een voldoende aantal bestuurders teneinde diens goede werking toe te laten, rekening houdend met de specifieke kenmerken van de onderneming.

Op 31 december 2016 bestond de Raad van Bestuur uit twaalf leden waaronder één uitvoerend bestuurder en elf

niet-uitvoerende bestuurders (waaronder vier onafhankelijke bestuurders). Binnen de Raad van Bestuur werd geen leeftijdsgrens vastgelegd.

In 2016 hebben drie bestuurders ontslag genomen en werden ze vervangen: de heer Bruno Mettling heeft per 1 maart 2016 ontslag genomen en werd op dezelfde datum vervangen door de heer Jérôme Barré, de heer Gérard Ries heeft per 21 april 2016 ontslag genomen en werd op 22 april 2016 vervangen door mevrouw Béatrice Mandine, en de heer Jean Marc Harion heeft per 31 augustus 2016 ontslag genomen en werd op 1 september 2016 vervangen door de heer Michaël Trabbia.

Naam	Functie	Hoofdfunctie	Leeftijd	Nationaliteit	Einde mandaat
J. Steyaert	Voorzitter	Bestuurder van vennootschappen	72	Belgisch	AV 2017
Michaël Trabbia ⁽¹⁾⁽²⁾⁽⁸⁾	Uitvoerend bestuurder	CEO Orange Belgium	41	Frans	AV 2017
J. Deschuyffeleer ⁽³⁾	Onafhankelijk bestuurder	Bestuurder van vennootschappen	59	Belgisch	AV 2017
Société de Conseil en Gestion et Stratégie d'Entreprises ⁽³⁾⁽⁴⁾	Onafhankelijk bestuurder	Bestuurder van vennootschappen	Nvt	Belgisch	AV 2017
F. Glibter ⁽¹⁾	Bestuurder	Chief Finance & Strategy for Europe - Orange sa	59	Frans	AV 2017
B. Mandine ⁽¹⁾⁽⁷⁾	Bestuurder	Head of Communication and Brand - Orange sa	49	Frans	AV 2017
Ch. Naulleau ⁽¹⁾	Bestuurder	Senior VP Europe - Countries Governance - Orange sa	57	Frans	AV 2017
P. Lambert-de Diesbach ⁽¹⁾	Bestuurder	Senior VP - Head of Investor Relations - Orange sa	60	Frans	AV 2017
J. Barré ⁽¹⁾⁽⁶⁾	Bestuurder	Head of HR Group - Orange sa	54	Frans	AV 2017
G. Pellissier ⁽¹⁾	Bestuurder	Deputy CEO - Orange sa (Europe and Group operations)	58	Frans	AV 2017
M. De Rouck ⁽³⁾	Onafhankelijk bestuurder	Bestuurder van vennootschappen	60	Belgisch	AV 2017
Leadership and Management Advisory Services (LMAS) ⁽³⁾⁽⁵⁾	Onafhankelijk bestuurder	Bestuurder van vennootschappen	Nvt	Belgisch	AV 2017

(1) Bestuurders die de meerderheidsaandeelhouder (Atlas Services Belgium nv) vertegenwoordigen.

(2) Bestuurder belast met het dagelijks bestuur sinds 1 september 2016.

(3) De onafhankelijke bestuurders hebben een verklaring ondertekend die stelt dat ze de criteria voor onafhankelijkheid respecteren die vermeld worden in het Wetboek van Vennootschappen.

(4) De vennootschap Société de Conseil en Gestion et Stratégie d'Entreprises (SOGESTRA) wordt vertegenwoordigd door mevrouw Nadine Lemaître-Rozencweig.

(5) De vennootschap Leadership and Management Advisory Services (LMAS) wordt vertegenwoordigd door de heer Grégoire Dallemagne.

(6) De heer Jérôme Barré werd per 1 maart 2016 gecoöpteerd na het ontslag van de heer Bruno Mettling. Zijn benoeming werd bevestigd op de Algemene Vergadering van 2016.

(7) Mevrouw Béatrice Mandine werd per 22 april 2016 gecoöpteerd na het ontslag van de heer Gérard Ries. Haar definitieve benoeming zal worden voorgesteld op de Algemene Vergadering van 2017.

(8) De heer Michaël Trabbia werd per 1 september 2016 gecoöpteerd na het ontslag van de heer Jean Marc Harion. Zijn definitieve benoeming zal worden voorgesteld op de Algemene Vergadering van 2017.

J. Steyaert

Michaël Trabbia

J. Deschuyffeleer

N. Lemaitre-Rozenweig

F. Gelibter

B. Mandine

Ch. Naulleau

P. Lambert-de Diesbach

J. Barré

G. Pellissier

M. De Rouck

G. Dallemagne

Er is voorzien dat de Raad van Bestuur minstens viermaal per jaar vergadert. In 2016 heeft de Raad van Bestuur voornamelijk de volgende onderwerpen besproken:

- > de strategie en de structuur van de onderneming;
- > het budget en de financiering van de onderneming;
- > de operationele en financiële toestand;
- > de opvolging van de strategische projecten;
- > de werking en de besluiten van de comités opgericht door de Raad van Bestuur;
- > de evolutie van het regelgevende kader;
- > distributiebeleid en -vehikels;
- > branding en communicatie;
- > netwerklenties en spectrumvereisten.

De directie van de onderneming bezorgt de bestuurders voor de aanvang van elke vergadering een dossier met alle noodzakelijke informatie voor de beraadslaging over de op de agenda geplaatste onderwerpen (waarvan de belangrijkste hierboven werden vermeld).

De statuten bepalen dat de Raad van Bestuur zijn beslissingen neemt bij meerderheid van de uitgebrachte stemmen.

Aanwezigheid van de bestuurders op vergaderingen van de Raad van Bestuur:

Leden van de Raad van Bestuur	Functie	03.02	25.03	21.04	04.05	19.07	22.09	20.10	08.12
J. Steyaert	Voorzitter	D	D	D	D	D	D	D	D
Ch. Naulleau	Bestuurder	D	D	D	D	D	D	D	D
F. Gelibter	Bestuurder	R	D	D	D	R	D	D	D
J. Barré	Bestuurder	NVT	NVT	D	D	D	D	D	D
G. Ries	Bestuurder	D	R	D	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT
J. Deschuyffeleer	Onafhankelijk bestuurder	D	D	D	D	D	D	D	D
SOGESTRA (N. Lemaître-Rozencweig)	Onafhankelijk bestuurder	D	D	D	D	D	D	D	D
J. M. Harion	Bestuurder	D	D	D	D	D	NVT	NVT	NVT
M. Trabbia	Bestuurder	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT	D	D	D
B. Mandine	Bestuurder	NVT	NVT	NVT	D	D	D	D	V
M. De Rouck	Onafhankelijk bestuurder	D	D	D	D	D	D	D	V
P. Lambert-de Diesbach	Bestuurder	D	D	D	D	D	D	D	D
B. Mettling	Bestuurder	R	D	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT
Leadership and Management Advisory Services (G. Dallemagne)	Onafhankelijk bestuurder	D	D	V	D	R	D	R	D
G. Pellissier	Bestuurder	R	R	D	D	D	D	R	V

D: deelgenomen (in persoon of per telefoon), V: verontschuldigd, R: geldig vertegenwoordigd, NVT: niet van toepassing

De Raad van Bestuur heeft drie statutaire comités opgericht (het Auditcomité, het Remuneratie- en Benoemingscomité en het Strategisch Comité) evenals een extrastatutair comité (het Toezichtcomité voor Corporate Governance).

Het Auditcomité

Het Auditcomité bestond in 2016 uit drie bestuurders: de vennootschap Société de Conseil en Gestion et Stratégie d'Entreprises (SOGESTRA, vertegenwoordigd door mevrouw Nadine Lemaître-Rozencweig), mevrouw Martine De Rouck en de heer Francis Gelibter.

Het Auditcomité heeft als taak de Raad van Bestuur bij te staan in zijn verantwoordelijkheden op het gebied van - onder andere - de monitoring van het verslaggevings-

proces van de Financiële informatie, de monitoring van de doeltreffendheid van de systemen van interne controle en risicobeheer, de monitoring van de interne audit en van zijn doeltreffendheid, de monitoring van de wettelijke controle van de Financiële verslagen, de beoordeling en de monitoring van de onafhankelijkheid van de commissaris, het onderzoek van de budgetvoorstellen voorgesteld door het management en de opvolging van de Financiële relaties tussen de onderneming en haar aandeelhouders. In 2016 vergaderde het Auditcomité vijfmaal.

Aanwezigheid van de leden op vergaderingen van het Auditcomité:

Leden van het Auditcomité	Functie	02.02	20.04	18.07	19.10	06.12
SOGESTRA (N. Lemaître-Rozencweig)	Voorzitter	D	D	D	D	D
F. Gelibter	Bestuurder	D	D	D	D	D
M. De Rouck	Onafhankelijk bestuurder	D	D	D	D	D

D: deelgenomen (in persoon of per telefoon)

De belangrijkste onderwerpen die in 2016 binnen het Auditcomité werden besproken, zijn de volgende:

- > de jaarlijkse evaluatie van de werking van het comité;
- > de periodieke Financiële, budget- en activiteitenverslagen;
- > de interne controle, met inbegrip van de kwaliteitsaspecten;
- > de interne audit (plan, activiteiten, verslagen en besluiten);
- > de evaluatie van de externe audit en van het verslag van de commissaris;

- > het risicobeheer (cartografie van belangrijke risico's en gebeurtenissen);
- > het jaarlijks verslag 'Fraudepreventie en revenue assurance';
- > de informatiebeveiliging;
- > het jaarlijks verslag 'Naleving & Ethiek';
- > de voorstellen over de benoeming van de commissaris;
- > het jaarlijks verslag met betrekking tot de voornaamste geschillen.

Het Remuneratie- en Benoemingscomité

In 2016 bestond het Remuneratie- en Benoemingscomité uit vijf bestuurders: de heer Jérôme Barré die de heer Bruno Mettling vervangt (Voorzitter), de heren Jan Steyaert en Johan Deschuyffeeler, mevrouw Martine De Rouck en de vennootschap Société de Conseil en Gestion et Stratégie d'Entreprises (SOGESTRA, vertegenwoordigd door mevrouw Nadine Lemaître-Rozencweig).

Het Remuneratie- en Benoemingscomité heeft onder andere de opdracht de Raad van Bestuur bij te staan bij het vaststellen van de remuneratie van de directieleden van de onderneming evenals bij het voordragen van leden voor de Raad van Bestuur voor benoeming of herverkiezing.

In 2016 vergaderde het Remuneratie- en Benoemingscomité achtmaal en bestudeerde het onder andere de remuneratie van de leden van het Uitvoerend Management en het remuneratiebeleid van de onderneming. Het comité heeft de samenstelling van de Raad van Bestuur en van het Uitvoerend Management geëvalueerd en de veranderingen die in de loop van 2016 hebben plaatsgevonden (waaronder met name de benoeming van een nieuwe CEO), besproken.

Het Remuneratie- en Benoemingscomité heeft eveneens het remuneratieverslag van de onderneming opgesteld en voorgelegd aan de Raad van Bestuur.

Aanwezigheid van de leden op vergaderingen van het Remuneratie- en Benoemingscomité:

Leden van het Remuneratie- en Benoemingscomité	Functie	02.02	04.05	03.06	30.06	05.07	18.07	22.09	06.12
B. Mettling	Voorzitter	V	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT
J. Barré	Voorzitter	NVT	D	D	D	D	D	D	D
J. Steyaert	Bestuurder	D	D	D	D	D	D	D	D
SOGESTRA (N. Lemaître-Rozencweig)	Onafhankelijk bestuurder	D	D	D	D	D	D	D	D
J. Deschuyffeeler	Onafhankelijk bestuurder	D	D	D	D	D	D	D	D
M. De Rouck	Onafhankelijk bestuurder	D	D	D	D	D	D	D	D

D: deelgenomen (in persoon of per telefoon), V: verontschuldigd, NVT: niet van toepassing

Het Strategisch Comité

Het Strategisch Comité heeft als taak de Raad van Bestuur bij te staan in het bepalen en evalueren van de strategie van de onderneming.

Per einde 2016 bestond het Strategisch Comité uit acht bestuurders: de heer Johan Deschuyffeeler (Voorzitter), de vennootschap Leadership and Management Advisory Services (LMAS, vertegenwoordigd door de heer Grégoire Dallemagne), de heren Jan Steyaert, Gérard Ries, Patrice Lambert-de Diesbach, Christophe Naulleau, Francis Gelibter en Gervais Pellissier. De heer Gérard Ries heeft ontslag genomen in april 2016. Het mandaat van mevrouw Béatrice Mandine begon officieel in november 2016.

In 2016 vergaderde het Strategisch Comité vijfmaal en behandelde het voornamelijk de volgende onderwerpen:

- > de resultaten van de onderneming;
- > de ontwikkeling en de vooruitzichten van de onderneming;
- > de convergentie en nieuwe technologieën;
- > de voornaamste investeringen;
- > de korte- en langetermijnstrategieën inzake vastelijdiensten, kabeldistributie en netwerkbeheer;
- > de markttendensen en de positionering van de onderneming;
- > belangrijke geschillen;
- > de branding en aanverwante zaken.

Aanwezigheid van de leden op vergaderingen van het Strategisch Comité:

Leden van het Strategisch Comité	Functie	22.01	21.04	23.06	22.09	24.11
J. Deschuyffeleer	Voorzitter	D	D	D	D	D
J. Steyaert	Bestuurder	D	D	D	D	D
B. Mandine	Bestuurder	NVT	NVT	NVT	NVT	D
G. Ries	Bestuurder	D	D	NVT	NVT	NVT
Ch. Naulleau	Bestuurder	D	D	D	D	D
Leadership and Management Advisory Services (G. Dallemagne)	Onafhankelijk bestuurder	D	V	D	D	D
G. Pellissier	Bestuurder	V	D	D	D	D
F. Gelibter	Bestuurder	D	D	D	D	D
P. Lambert-de Diesbach	Bestuurder	D	D	D	D	D

D: deelgenomen (in persoon of per telefoon), V: verontschuldigd, NVT: niet van toepassing

Het Toezichtcomité voor Corporate Governance

Het Toezichtcomité voor Corporate Governance is een ad-hoccomité dat werd opgericht op 14 december 2004, na de publicatie van de (eerste) Corporate Governance Code, met de bedoeling de evoluties te volgen inzake Corporate Governance en de toepassing ervan binnen de onderneming te waarborgen.

Per einde 2016 bestond het comité uit drie bestuurders: de heren Jan Steyaert en Christophe Naulleau, en de vennootschap Société de Conseil en Gestion et Stratégie

d'Entreprises (SOGESTRA, vertegenwoordigd door mevrouw Nadine Lemaître-Rozencweig).

In 2016 kwam het Toezichtcomité voor Corporate Governance eenmaal samen.

De in 2016 behandelde onderwerpen betroffen onder andere de evoluties op het vlak van governance, de evaluatie van de comités, de follow-up van de KPI's in verband met de nieuwe merknaam, de mogelijke rol van de vicevoorzitter van de Raad van Bestuur en de actualisering van het Corporate Governance Charter.

Aanwezigheid van de leden op vergaderingen van het Toezichtcomité voor Corporate Governance:

Leden van het Toezichtcomité voor Corporate Governance	Functie	19.12
SOGESTRA (N. Lemaître-Rozencweig)	Voorzitter	D
J. Steyaert	Bestuurder	D
Ch. Naulleau	Bestuurder	D

D: deelgenomen (in persoon of per telefoon)

5. Inspanningen die werden geleverd zodanig dat minstens een derde van de leden van een ander geslacht is dan de overige

Bij het vervangen van bestuurders wordt zo veel mogelijk getracht om vrouwelijke kandidaten te benoemen.

De Raad van Bestuur telt op dit moment drie vrouwelijke bestuurders op een totaal van 12 bestuurders. Bij toekomstige benoemingen zullen verdere inspanningen worden geleverd om zo snel mogelijk het gewenste quota (één derde vrouwelijke bestuurders) te bereiken. Orange Belgium streeft ernaar om de doelstelling ruim voor de wettelijke opgelegde termijn (2019) te bereiken.

6. Samenstelling en werking van het Uitvoerend Management

De heer Michaël Trabbia oefent sinds 1 september 2016 de functie uit van CEO. Hij vervangt Jean Marc Harion.

Tijdens de vergadering van 24 juli 2003 besliste de Raad van Bestuur geen gebruik te maken van de wettelijke en statutaire mogelijkheid om bepaalde bevoegdheden naar een directiecomité te delegeren.

Om de CEO bij te staan in zijn verantwoordelijkheden inzake dagelijks bestuur komt een comité (het 'Uitvoerend Management') in principe elke week bijeen. Elk lid van het Uitvoerend Management, behalve de CEO, staat aan het hoofd van een departement van de organisatie.

Het Uitvoerend Management is als volgt samengesteld:

- > De heer Jean Marc Harion (Chief Executive Officer) – tot 31 augustus 2016
- > De heer Michaël Trabbia (Chief Executive Officer) – vanaf 1 september 2016
- > De heer Stéphane Beauduin (Chief Enterprise and Wholesales Officer) – tot 31 augustus 2016
- > Mevrouw Ingrid Gonnissen (Chief Enterprise Officer) – vanaf 1 september 2016
- > De heer Paul-Marie Dessart (Secretary General)
- > De heer Ludovic Pech (Chief Financial Officer) – tot 30 november 2016
- > De heer Arnaud Castille (Chief Financial Officer) – vanaf 1 december 2016
- > Mevrouw Cristina Zanchi (Chief Consumer Officer)
- > De heer Alain Ovyne (Chief Transformation and Digital Officer)
- > De heer Erick Cuvelier (Chief Program Officer) – tot 31 december 2016
- > De heer Gabriel Flichy (Chief Technology Officer)
- > De heer Jérémie Dutray (Chief Operating Officer) – tot 31 augustus 2016
- > De heer Werner De Laet (Chief Executive Officer Orange Communications Luxembourg sa / Chief Wholesale and Innovation Officer)
- > Mevrouw Isabel Carrion (Chief People Officer)
- > De heer Stéphane Janssens (Chief Customer Experience Officer) – vanaf 1 oktober 2016

Michaël Trabbia
(vanaf 1 september 2016)

Ingrid Gonnissen
(vanaf 1 september 2016)

Paul-Marie Dessart

Gabriel Flichy

Arnaud Castille
(vanaf 1 december 2016)

Cristina Zanchi

Alain Ovyne

Werner De Laet

Isabel Carrion

Stéphane Janssens
(vanaf 1 oktober 2016)

7. Contractuele relaties met bestuurders, managers en groepsvennootschappen

Elk contract en elke transactie tussen een bestuurder of een lid van het Uitvoerend Management en de onderneming is onderworpen aan de voorafgaande goedkeuring van de Raad van Bestuur, na informatie en consultatie van het Auditcomité hieromtrent. Dergelijke contracten of transacties moeten worden afgesloten onder commerciële voorwaarden, conform de op de markt geldende omstandigheden. De voorafgaande goedkeuring van de Raad van Bestuur is vereist, en dit zelfs indien de artikelen 523 en 524 van het Wetboek van Vennootschappen niet van toepassing zijn op de betreffende transactie of het betreffende contract. Diensten die worden geleverd door de onderneming in het algemene kader van haar activiteiten en onder normale marktvoorwaarden (d.w.z. een normale 'klantrelatie') zijn echter niet onderworpen aan een dergelijke voorafgaande goedkeuring.

Tussen verschillende bedrijven van de Orange-groep en de onderneming bestaan overeenkomsten en/of aanrekeningen aangaande prestaties van personeelsleden en/of levering van diensten of goederen. Deze overeenkomsten en aanrekeningen worden nagekeken door het Auditcomité van de onderneming.

8. Evaluatieproces van de Raad van Bestuur, de comités en de individuele bestuurders

De Raad van Bestuur staat in voor een periodieke evaluatie van zijn eigen doeltreffendheid en voor de periodieke evaluatie van de verschillende comités.

Hiertoe voert de Raad van Bestuur, minstens om de twee of drie jaar, onder leiding van zijn voorzitter een evaluatie uit met betrekking tot de omvang, samenstelling en prestaties van de Raad van Bestuur en de verschillende comités. Deze evaluatie beoogt vier doelstellingen:

- > beoordelen van de werking;
- > nagaan of de belangrijke onderwerpen grondig worden voorbereid en besproken;
- > beoordelen van de daadwerkelijke bijdrage van elke bestuurder aan de werkzaamheden van de Raad van Bestuur en de comités, zijn of haar aanwezigheid bij de vergaderingen van de Raad van Bestuur en van de comités en zijn of haar constructieve betrokkenheid bij de besprekingen en de besluitvorming;
- > beoordelen van de huidige samenstelling van de Raad van Bestuur en de comités in het licht van de gewenste samenstelling.

Teneinde een periodieke individuele evaluatie mogelijk te maken, zijn de bestuurders gehouden hun volledige medewerking te verlenen aan de voorzitter van de Raad van Bestuur, aan het Remuneratie- en Benoemingscomité en aan elke andere persoon, zowel intern als extern aan de onderneming, belast met de evaluatie van de bestuurders.

De voorzitter van de Raad van Bestuur en de uitoefening van zijn functies in de Raad van Bestuur worden eveneens geëvalueerd.

De niet-uitvoerende bestuurders zijn gehouden hun interactie met het Uitvoerend Management jaarlijks te evalueren en, indien nodig, maken zij voorstellen over aan de voorzitter van de Raad van Bestuur met het oog op verbeteringen.

Voor meer informatie wordt verwezen naar Titel II, 1.3 en 2.1 van het Corporate Governance Charter.

9. Informatie met betrekking tot remuneratie gerelateerd aan aandelen

Er werd in 2016 geen remuneratie uitgekeerd in de vorm van aandelen, opties of andere rechten om aandelen van de onderneming te verkrijgen. Er zal ook op de jaarlijkse Algemene Vergadering van 2017 geen voorstel daaromtrent worden ingediend.

10. Remuneratieverslag

Remuneratiebeleid van Orange Belgium

Bij Orange Belgium streven we ernaar een digitale en zorgzame werkgever te zijn, zodat onze werknemers zich betrokken voelen bij ons succes op lange termijn. Wij hanteren een prestatiegericht remuneratiebeleid om nieuwe talenten, competenties en vaardigheden aan te trekken en te behouden, en om al onze medewerkers te motiveren om bij te dragen aan de verwezenlijking van de doelstellingen van de onderneming op lange termijn.

Het remuneratiebeleid van Orange Belgium kadert in een uitgebreidere remuneratiestrategie, die aansluit bij onze belofte om een digitale en zorgzame werkgever te zijn. Deze strategie is gebaseerd op drie belangrijke prioriteiten die wij willen zekerstellen: de juiste vaardigheden voor de toekomst, collectieve flexibiliteit en betrokkenheid van onze medewerkers bij het succes van onze onderneming. Dit is de achterliggende gedachte van de remuneratieprogramma's en -tools van Orange Belgium: medewerkers kansen aanreiken om hun carrière bij Orange te ontplooiën en arbeidsvoorwaarden die zijn aangepast aan hun dagelijks leven en hun individuele behoeften.

Ons remuneratiebeleid wordt doorlopend geëvalueerd ten opzichte van de marktpraktijken, de collectieve uitdaging en doelstelling van Orange Belgium om zijn medewerkers te motiveren, de persoonlijke betrokkenheid om de ambities van de onderneming te bevorderen en een interessante remuneratie te bieden op de arbeidsmarkt. Om dit te bereiken werkt Orange Belgium nauw samen met verschillende universiteiten teneinde de beste tools te ontwikkelen aangaande functieclassificaties, de componenten van de remuneratie en het remuneratieniveau voor elk type functie. De gebruikte salarisstudies worden gekozen op basis van de sector, de grootte van de bedrijven en de strategische uitdagingen.

Naast het remuneratiebeleid dat voor al zijn medewerkers gebaseerd is op prestaties, heeft Orange Belgium eveneens

de ambitie om de leden van het Uitvoerend Management te vergoeden in verhouding tot de prestaties van de onderneming op korte termijn en de verwezenlijking van strategische ambities van de onderneming op lange termijn. Alle leden van het Uitvoerend Management hebben het statuut van werknemer van de onderneming.

In 2016 heeft Orange Belgium de reorganisatie van de remuneratie van het Uitvoerend Management voltooid. Er werden aanpassingen doorgevoerd in de variabele remuneratie op zowel korte als lange termijn, die aansluiten bij het beleid van de onderneming dat streeft naar duurzame groei.

Structuur van de remuneratie van de leden van het Uitvoerend Management

De remuneratie van de leden van het Uitvoerend Management is samengesteld uit de volgende elementen:

- Jaarlijks basissalaris (circa 42 % van totale remuneratie)
- Variabele remuneratie gebaseerd op de prestaties op zowel korte als lange termijn ter bevordering van de verwezenlijking van de doelstellingen van de onderneming (circa 41 % van totale remuneratie)
 - Variabele remuneratie op korte termijn, 'doelstellingsbonus' genaamd
 - Variabele remuneratie op lange termijn, 'langetermijnbonus 2014-2015', 'langetermijnbonus 2015-2016', 'langetermijnaanmoedigingspremie 2015-2017' en 'langetermijnaanmoedigingspremie 2016-2018' (Long-term Incentive Plan, 'LTIP') genaamd
- De Algemene Vergadering van mei 2011 heeft beslist om de uitzondering voorzien in artikel 520ter van het Wetboek van Vennootschappen (in combinatie met artikel 525) toe te passen om rekening te houden met de concurrentiële en voortdurend evoluerende omgeving die eigen is aan de telecomunicatiesector.
- Andere elementen van de remuneratie (circa 17 % van totale remuneratie)
 - Groepsverzekering bestaande uit vier luiken: leven – overlijden – invaliditeit en vrijstelling van premies
 - Hospitalisatieverzekering
 - Winstdelingsplan voor werknemers
 - Terbeschikkingstelling van een voertuig
 - Maaltijdcheques
 - Huisvestingskosten van de Chief Executive Officer en sommige leden van het Uitvoerend Management
 - Uitzonderlijke premies op individueel niveau

Componenten van de remuneratie van de leden van het Uitvoerend Management

Het remuneratiebeleid van het Uitvoerend Management wordt geëvalueerd en besproken in het Remuneratie- en Benoemingscomité die zijn voorstellen ter goedkeuring voorlegt aan de Raad van Bestuur.

Jaarlijks basissalaris

Het jaarlijks basissalaris dient ertoe de aard en de omvang van de individuele verantwoordelijkheden te vergoeden.

Het is gebaseerd op de benchmark rekening houdende met het respect van de interne billijkheid binnen de onderneming.

Variabele remuneratie

1. Doelstellingsbonus

De variabele remuneratie op korte termijn is een sleutelement in het remuneratiebeleid van de onderneming. Op basis van salarisstudies bevindt het beoogde contractuele variabele remuneratieniveau zich tussen 30 % en 40 % van het jaarlijkse basissalaris voor de bedrijfsondersteunende functies, tussen 40 % en 50 % voor managementfuncties en 50 % voor de CEO. Deze variabele remuneratie omvat een luik dat individuele prestaties aanmoedigt, en een luik dat de verwezenlijking van de doelstellingen van de onderneming beoogt te stimuleren.

- Het individuele deel is gebaseerd op een evaluatie van relevante en neutrale doelstellingen. Een aanzienlijk deel is gebaseerd op de managementkwaliteiten alsmede op de persoonlijke betrokkenheid bij de verwezenlijking van de strategische doelstellingen van de onderneming.

De bepalingen van de doelstellingen die gekoppeld zijn aan het individuele variabele deel vindt elk semester plaats. De individuele prestaties van de CEO worden bepaald door het Remuneratie- en Benoemingscomité; de individuele prestaties van de andere leden van het Uitvoerend Management worden voorgesteld door de CEO aan het Remuneratie- en Benoemingscomité.

- Het collectieve deel is, voor 2016, gebaseerd op financiële indicatoren, op de tevredenheid van de klanten en op werknemersbetrokkenheid, om zo de strategische ambitie van de onderneming te weerspiegelen om de klant en de werknemer centraal te stellen in haar activiteiten:
 - De geconsolideerde omzet uit diensten (mobiele en vastelijndiensten)
 - De aangepaste EBITDA (Earnings before Interest, Taxes, Depreciation and Amortization)
 - De Net Promoter Score (NPS = percentage van klanten die een gunstige score geven - percentage van klanten die een negatieve score geven)
 - De 'Employee Net Promoter Score', die meet in welke mate de medewerkers van Orange Belgium de onderneming zouden aanraden als een goede werkgever (percentage van werknemers die een gunstige score geven - percentage van werknemers die een negatieve score geven)

De doelstellingen in verband met het collectieve variabele deel worden voor het hele jaar vastgesteld, gespreid per semester op basis van de doelstellingen van de onderneming en goedgekeurd door het Remuneratie- en Benoemingscomité.

De doelstellingsbonus wordt toegekend in geld of in opties op aandelen die niet verbonden zijn aan de onderneming.

Het resultaat van het collectieve en individuele deel wordt elk semester ter controle voorgelegd aan het Remuneratie- en Benoemingscomité alvorens te worden toegekend.

Ingeval de doelstellingen niet worden bereikt, kan het collectieve deel naar 0 % worden gebracht. Ingeval van niet-voldoening van de persoonlijke prestaties, kan het financiële individuele deel van de kortetermijnbonus worden verminderd en zelfs geannuleerd. Indien zou blijken dat de variabele remuneratie werd toegekend op basis van onjuiste financiële informatie, dan kan de onderneming aanspraak maken op terugbetaling op basis van de algemene regels voor onverschuldigd betaalde bedragen, binnen 12 maanden na de betalingsdatum.

De resultaten van het eerste semester worden beoordeeld in de maand juli van het lopende jaar; de resultaten van het tweede semester worden beoordeeld in de maand februari van het jaar volgend op het einde van het boekjaar.

Leden van het Uitvoerend Management die zich in de loop van een semester bij de onderneming voegen of de onderneming verlaten, krijgen een doelstellingsbonus die pro rata temporis wordt berekend.

In 2016 werd er een uitzonderlijke bonus toegekend aan de leden van het Uitvoerend Management, inclusief de CEO, voor de geslaagde overschakeling naar de nieuwe merknaam Orange en voor de commerciële lancering van het kabelaanbod. De resultaten zijn eind 2016 beoordeeld en worden in maart 2017 betaald.

2. De variabele remuneratie op lange termijn

a) Langetermijnbonus 2014-2015 en 2015-2016

De langetermijnbonus 2014-2015 is een bonus die het mogelijk maakt om de transformatie van de onderneming te evalueren over een periode van twee jaar om de remuneratie meer in de richting van een groeibeleid op lange termijn te sturen en de verwezenlijking van de strategie van de onderneming te bevorderen. Die langetermijnbonus vertegenwoordigt 20 % van de jaarlijkse brutoremuneratie (40 % over de periode van twee jaar). Hij werd opgesteld op basis van een marktrendens die evolueert naar een herwonnen evenwicht tussen de bonussen op korte en lange termijn van de onderneming. Deze langetermijnbonus 2014-2015 werd al geëvalueerd en voor 25 % uitbetaald in 2015, en voor 75 % in 2016.

Vanaf 2015 kunnen de Chief Executive Officer en zijn Uitvoerend Managementteam nu ook contractueel een nieuw Long-term Incentive Plan genieten dat telkens over 3 jaar

loopt (zie b). Als overbrugging tussen de langetermijnbonus 2014-2015 en dit nieuwe terugkerende Long-term Incentive Plan werd er een uitzonderlijke langetermijnbonus over 2015-2016 goedgekeurd, om ervoor te zorgen dat de focus op de langetermijngroei niet zou wankelen. Die langetermijnbonus over 2015-2016 vertegenwoordigt 15 % van de jaarlijkse brutoremuneratie (30 % over de periode van twee jaar). De langetermijnbonus over 2015-2016 zal worden geëvalueerd en uitbetaald in maart 2017.

Die twee langetermijnbonussen zijn gebaseerd op twee KPI's: de cumulatieve aangepaste EBITDA-indicatoren voor de periode 2014-2015, respectievelijk 2015-2016, en de incrementele bedrijfsopbrengsten (mobiele en vastelijndiensten) die gegenereerd werden aan het einde van de periode 2014-2015, respectievelijk de periode 2015-2016 (beide goed voor 50 % van het gewicht).

Om die langetermijnbonussen te ontvangen, is de voorwaarde dat men in dienst is in maart 2016 (voor het resterende saldo van de bonus over 2014-2015) en in maart 2017 voor de bonus over 2015-2016. Indien managementleden met een Orange-contract een andere opdracht aannemen binnen de Orange-groep, hebben ze recht op een bonus pro rata temporis. De bonus wordt uitbetaald in contanten of in de vorm van aandelenopties in een ander bedrijf dan de onderneming. Indien de bonus wordt uitbetaald in de vorm van opties, worden die voor één jaar bevroren. In 2016 hebben de uittrekkende Chief Executive Officer en twee andere leden van het Uitvoerend Management een verwachte pro-ratabetaling van de langetermijnbonus over 2015-2016 ontvangen, na hun nieuwe opdracht binnen de Orange-groep.

De leden van het Uitvoerend Management die in 2016 bij de onderneming zijn begonnen, komen in aanmerking voor de langetermijnbonus over 2015-2016.

De voormalige Chief Executive Officer kwam niet in aanmerking voor de langetermijnbonus over 2014-2015, maar wel voor de langetermijnbonus over 2015-2016.

b) Long-term Incentive Plan (2015-2017 en 2016-2018)

Het 2015-2017 Long-term Incentive Plan is het eerste programma van het Remuneratie- en Benoemingscomité in de nieuwe reeks van om de drie jaar terugkerende Long-term Incentive Plans ('LTIP') van de onderneming, dat de bedoeling heeft om de managementleden over de lange termijn aan te moedigen en te behouden, door hen te belonen als ze doelstellingen behalen die gekoppeld zijn aan de strategie en de waardecreatie op lange termijn van de onderneming. Dit nieuwe LTIP vertegenwoordigt 30 % van de jaarlijkse vaste remuneratie na drie jaar, en de managementleden krijgen toegang tot dit LTIP op voorwaarde dat ze in 2015 ingestemd hebben met een aanpassing van hun contractvoorwaarden, om de herbalancering van de korten langetermijnmix in hun beloningspakket te compenseren met een overeenstemmende daling van 5 % tot 10 % in hun jaarlijkse bonusmogelijkheden.

Het LTIP is een 'voortschrijdend plan' dat loopt over prestatieperioden van telkens drie jaar, waarbij de beloningen jaarlijks overwogen en bepaald worden door het Remuneratie- en Benoemingscomité. Voor nieuwe managementleden is het LTIP toegankelijk vanaf het jaar na de instapdatum (d.w.z. de volgende jaarlijkse LTIP-toekenning die overwogen wordt door het Remuneratie- en Benoemingscomité). Om in aanmerking te komen voor de Incentive Bonus moeten de managementleden nog in dienst zijn op de betalingsdatum, tenzij ze gevraagd worden voor een andere functie binnen de Orange-groep. In dat geval zullen ze pro rata beloond worden tot aan de datum van hun overplaatsing. Dit blijft onderworpen aan de goedkeuring van het Remuneratie- en Benoemingscomité, en zal geval per geval worden besproken. Managementleden die vertrekken, komen niet in aanmerking voor verdere beloningen door het Remuneratie- en Benoemingscomité.

Het Remuneratie- en Benoemingscomité zal in het begin van het boekjaar de drie bedrijfs-KPI's en doelstellingen vastleggen die van toepassing zullen zijn voor elke jaarlijkse toekenning van het LTIP gedurende de drie jaar durende prestatieperiode. De bedrijfsdoelstellingen worden los van elkaar 50%/50%/50% gewogen, zodat de hoogst mogelijke verwezenlijking voor elke LTIP-toekenning 150 % bedraagt. De prestaties zullen aan het einde van elke prestatieperiode van drie jaar worden beoordeeld door het Remuneratie- en Benoemingscomité, volgens het 'hit-or-mis'-principe (alles of niets): de doelstelling is wel of niet behaald, en moet zijn behaald voordat het respectieve percentage voor elke doelstelling toegekend wordt. Op voorwaarde dat er minstens één bedrijfsdoelstelling behaald wordt in een prestatieperiode van drie jaar, kan de individuele bijdrage van een managementlid een bijkomende 25 % toevoegen aan het eindresultaat, tot een algemeen maximaal LTIP-potentieel van 175 % van de vastgestelde beloning.

Het Remuneratie- en Benoemingscomité zal oordelen en een beslissing nemen over elke individuele bijdrage, rekening houdend met de volgende criteria:

- > boven verwachting gepresteerd op het gebied van de individuele bijdrage met betrekking tot de strategische doelstellingen van elk managementlid (in zijn/haar werkzaamheden, op basis van de kosten en/of inkomsten)
- > boven verwachting gepresteerd op het gebied van samenwerking en transversale bijdragen
- > de persoonlijke prestaties in de tweejaarlijkse bonus bevonden zich tijdens de volledige prestatieperiode van drie jaar voortdurend boven de 100 %
- > eventuele andere uitzonderlijke elementen waarmee rekening gehouden moet worden (bijdrage aan de Groep, belangrijke impact buiten Orange Belgium enz.)

Als de langetermijndoelstellingen van de onderneming niet worden verwezenlijkt en de persoonlijke prestatie onvoldoende is, kan de betaling in het kader van het LTIP worden

geannuleerd. Indien zou blijken dat de variabele remuneratie werd toegekend op basis van onjuiste financiële informatie, dan kan de onderneming aanspraak maken op terugbetaling op basis van de algemene regels voor onverschuldigd betaalde bedragen, binnen 12 maanden na de betalingsdatum.

Voor de toekenning van het 2016-2018 LTIP heeft het Remuneratie- en Benoemingscomité de volgende bedrijfsdoelstellingen vastgelegd, die de strategische doelstellingen van de onderneming over de prestatieperiode van drie jaar weerspiegelen:

- > aangepaste EBIDTA-marge als % van de totale opbrengsten
- > postpaid-marktaandeel
- > tegen eind 2018 aantal convergente B2C-klienten bereikt zoals vermeld in het strategische plan dat goedgekeurd is door de Raad van Bestuur

De LTIP-bonus wordt toegekend onder voorbehoud van de prestaties van de onderneming gemeten over elke periode van drie jaar, waarbij de bonus wordt uitbetaald in contanten of in de vorm van aandelenopties in een ander bedrijf dan de onderneming. Indien de bonus wordt uitbetaald in de vorm van opties, worden die voor één jaar bevroren. Er wordt verwacht dat het 2016-2018 LTIP toegekend zal worden, en in maart 2019 uitbetaald zal worden afhankelijk van de resultaten.

3. Andere elementen van de remuneratie

1. Groepsverzekering - aanvullend pensioenplan

Het aanvullend pensioenplan is een plan met vooraf bepaalde bijdragen. De verworven reserve bestaat enkel uit werkgeversbijdragen.

2. Winstdelingsplan voor werknemers

Overeenkomstig de wet van 22 mei 2001 werd een collectieve arbeidsovereenkomst gesloten teneinde 1 % van de geconsolideerde nettowinst onder bepaalde voorwaarden te delen met de leden van het personeel met inbegrip van de leden van het Uitvoerend Management. Indien aan de toekenningsvoorwaarden is voldaan, wordt het bedrag toegekend aan elke werknemer, hierin inbegrepen de leden van het Uitvoerend Management, hetzelfde ongeacht het niveau van de functie die de werknemer uitoefent.

In 2016 gaf de Algemene Vergadering haar fiat voor de toekenning van een winstdelingsplan.

3. Vooraf onderhandelde vertrekvoorwaarden

De nieuwe Chief People Officer die in september 2015 bij de onderneming kwam werken, geniet een niet-ontslaggarantie van 12 maanden. Voor de andere leden van het Uitvoerend Management gelden de gewone arbeidswetten en werden er geen specifieke ontslagbepalingen afgesproken.

De gedetailleerde remuneratie van de leden van het Uitvoerend Management

In 2016 steeg de remuneratie van het Uitvoerend Management met 16 % ten opzichte van 2015. De voornaamste variaties kwamen er als gevolg van:

- de variabele remuneratie op lange termijn, die in 2015 slechts voor 10 % een invloed had op de remuneratie en voor 30 % in 2016;
- verwachte betalingen in het kader van het langetermijnplan vanwege het vertrek, binnen de groep, van de CEO en twee andere leden van het Uitvoerend Management;

- de uitzonderlijke premie voor de uittredende CEO en Chief People Officer.

Eind juni 2016 werd er aan de Chief Enterprise & Wholesales Officer een ontslagvergoeding uitbetaald die overeenstemt met 10 maanden en 12 weken loon, en een betaling ter waarde van 3 maanden loon om het niet-concurrentiebeding te laten naleven.

(in €)	2016	2015
CEO¹		
Brutobasissalaris	334.240	330.952
Bruto variabele remuneratie (op korte termijn) in cash en/of opties	275.535	284.680
Bruto variabele remuneratie (op lange termijn) in cash en/of opties	80.384	
Andere componenten van de remuneratie (met uitzondering van de werkgeversbijdragen aan het pensioenplan)	138.543	91.819
- risicoverzekering	14.210	17.136
- andere componenten	124.333	74.684
Werkgeversbijdragen aan het pensioenplan	61.505	65.239
Totaal	890.208	772.690
Uitvoerend Management (met uitzondering van de CEO)		
Brutobasissalaris	2.137.340	2.150.323
Bruto variabele remuneratie (op korte termijn) in cash en/of opties	1.177.734	1.180.304
Bruto variabele remuneratie (op lange termijn) in cash en/of opties	874.693	210.739
Andere componenten van de remuneratie (met uitzondering van de werkgeversbijdragen aan het pensioenplan)	392.927	325.223
- risicoverzekering	66.566	67.483
- andere componenten	326.360	257.740
Werkgeversbijdragen aan het pensioenplan	401.505	421.075
Totaal	4.984.199	4.287.664
Globaal totaal	5.874.406	5.060.354

1. De bedragen voor 2016 stemmen overeen met 8 maanden loon voor Jean Marc Harion en 4 maanden loon voor Michaël Trabbia.

Alle bedragen worden gerapporteerd op basis van een brutobedrag, met uitsluiting van de sociale zekerheid van de werkgever en elke belasting verschuldigd door de werkgever, onder andere op de verzekeringspremies.

De variabele remuneratie die in rekening wordt gebracht is de effectief uitbetaalde remuneratie in 2016 met betrekking tot de prestaties van 2015, of in het geval van opties die niet verbonden zijn aan de onderneming, de effectief toegekende opties tijdens de betrokken periode. De 'Black & Scholes'-formule wordt gebruikt voor de waardering van de opties.

Het Uitvoerend Management (met uitzondering van de CEO) was in 2016 samengesteld uit 9 leden (8,8 voltijdse equivalenten). In 2015 bedroeg dit 9,4 voltijdse equivalenten. De leden van het Uitvoerend Management die niet het ganse jaar in dienst waren werden pro rata temporis in rekening gebracht.

Geen enkel aandeel, optie of enig ander recht om aandelen van de onderneming te verwerven werd toegekend, uitgeoefend of verviel in 2016.

Het remuneratiebeleid voor de bestuurders

Het remuneratiebeleid voor de bestuurders wordt bepaald door de Raad van Bestuur, en werd tijdens de vergadering van de Raad van Bestuur van 7 mei 2014 vastgelegd voor een periode van drie jaar.

De onafhankelijke bestuurders zullen voor het jaar 2016 een jaarlijkse forfaitaire remuneratie ontvangen van 33.000 euro evenals een bijkomende remuneratie van 2.200 euro per vergadering van een statutair of ad-hoccomité die zij hebben bijgewoond. De betaling van deze remuneratie zal (desgevallend pro rata) gebeuren na afloop van de Algemene Vergadering die de financiële staten van het betrokken boekjaar heeft goedgekeurd.

Het gaat om de volgende bestuurders:

- > De heer Jan Steyaert
- > SOGESTRA (vertegenwoordigd door mevrouw Nadine Lemaître-Rozencweig)
- > De heer Johan Deschuyffeleer
- > Mevrouw Martine De Rouck
- > Leadership and Management Advisory Services (LMAS, vertegenwoordigd door de heer Grégoire Dallemagne)

De voorzitter van de Raad van Bestuur, de heer Jan Steyaert, zal voor het jaar 2016 een jaarlijkse forfaitaire remuneratie van 66.000 euro ontvangen evenals een bijkomende remuneratie van 2.200 euro per vergadering van een comité van de Raad van Bestuur waarvan hij lid is. De betaling van deze remuneratie zal (desgevallend pro rata) gebeuren na afloop van de Algemene Vergadering die de financiële staten van het betrokken boekjaar heeft goedgekeurd.

De volgende bestuurders (allemaal behorende tot de Oranje-groep) hebben hun mandaat onbezoldigd uitgeoefend in 2016:

- > De heer Jean Marc Harion (tot 31 augustus 2016) wordt bezoldigd onder zijn werknemersstatuut
- > De heer Michaël Trabbia (vanaf 1 september 2016) wordt bezoldigd onder zijn werknemersstatuut
- > De heer Gérard Ries (tot 21 april 2016)
- > Mevrouw Béatrice Mandine (vanaf 22 april 2016)
- > De heer Gervais Pellissier (vanaf 1 september 2014)
- > De heer Bruno Mettling (tot 29 februari 2016)
- > De heer Jérôme Barré (vanaf 1 maart 2016)
- > De heer Patrice Lambert-de Diesbach (vanaf 7 mei 2014)
- > De heer Christophe Naulleau (vanaf 23 juli 2015)
- > De heer Francis Gelibter (vanaf 1 december 2015)

De gedetailleerde remuneratie van de bestuurders

Bestuurders	Basissalaris (pro rata)	Audit-comité	Remuneratie- en Benoemings-comité	Strategisch Comité	Toezicht-comité voor Corporate Governance	TOTAAL
J. Steyaert	66.000	NVT	17.600	11.000	2.200	96.800
SOGESTRA (N. Lemaître-Rozencweig)	33.000	11.000	17.600	NVT	2.200	63.800
J. Deschuyffeleer	33.000	NVT	17.600	11.000	NVT	61.600
M. De Rouck	33.000	11.000	17.600	NVT	NVT	61.600
Leadership and Management Advisory Services (G. Dallemagne)	33.000	NVT	NVT	8.800	NVT	41.800
TOTAAL	198.000	22.000	70.400	30.800	4.400	325.600

11. Risicobeheer

Risicobeheer wordt op uitgebreide, consequente en geïntegreerde wijze benaderd om optimaal gebruik te maken van synergieën tussen de afdelingen Audit, Control en Risk op alle niveaus van de organisatie. Deze benadering is bedoeld om redelijkerwijs te kunnen garanderen dat de operationele en strategische doelstellingen worden verwezenlijkt, dat de huidige wet- en regelgeving wordt nageleefd en dat de financiële informatie betrouwbaar is.

Risicobeheer

Het kader en het proces van risicobeheer, evenals de organisatie en de verantwoordelijkheden die ermee gepaard gaan, zijn formeel opgenomen in een charter, bekrachtigd door het Uitvoerend Management en goedgekeurd door de Raad van Bestuur. In de verschillende afdelingen zijn personen die op het niveau van de onderneming en de activiteiten een belangrijke rol spelen, verantwoordelijk voor de identificatie, analyse, beoordeling en behandeling van hun risico's. Ten minste tweemaal per jaar wordt informatie over risicobeheer verstrekt via het Comité voor risicobeheer, dat alle leden van het Uitvoerend Management omvat. De risico's die voor de onderneming in kaart worden gebracht worden ook ten minste eenmaal per jaar door het Uitvoerend Management goedgekeurd, en voorgelegd aan het Auditcomité voor een globale beoordeling van de gehanteerde benadering en methode.

Vandaag omvatten de in kaart gebrachte risico's (zonder beperking):

- > geopolitieke instabiliteit, liquiditeit en macro-economische crisis;
- > aanvallen op of incidenten in verband met imago;
- > inbreuken op gevoelige informatie of het vertrouwelijke karakter van informatie;
- > corruptie, ethische inbreuken en fraude;
- > schade aan bedrijfsmiddelen;
- > nieuwe of disruptieve aanbiedingen;
- > onvermogen om de bedrijfsmodellen voor convergentie in stand te houden;
- > niet-geslaagde of onjuiste werking van het toezicht op de winstgevendheid, de besluitvorming, de projectuitvoering of de strategie;
- > niet-slagen van de transformatie of vereenvoudiging van processen en systemen;
- > gezondheid en veiligheid van mensen;
- > menselijke fouten;
- > ontoereikende, onjuiste of laattijdige investeringen;
- > verlies van cruciale of zeldzame vaardigheden;
- > verlies van de relatie met klanten;
- > een belangrijke storing in de bedrijfsactiviteiten;
- > niet-naleving van de wet- of regelgeving of een strengere wet- en regelgeving;
- > ontoereikende prestaties van belangrijke partnerships.

Systemen voor interne controle en controleactiviteiten

Om de genomen risico's in het kader van zijn bedrijfsactiviteiten te beheren, beschikt de Orange Belgium-groep al vele jaren over systemen voor interne controle. Ze bestrijken aspecten zoals bestuur, de delegering van bevoegdheden en handtekeningen, beleidslijnen, processen, procedures, scheiding van taken en controlefuncties om ervoor te zorgen dat de geselecteerde vorm van risicobeheer (tegenhouden, verminderen, overdragen, vermijden) op effectieve wijze wordt uitgevoerd.

Via zijn visie, zijn missie en zijn waarden definieert de Orange Belgium-groep zijn bedrijfscultuur en bevordert het ethische waarden die in al zijn activiteiten worden weerspiegeld. Er is een charter voor beroepsethiek beschikbaar op het niveau van de onderneming, en een deel van het intranet van de onderneming, dat toegankelijk is voor alle werknemers, is specifiek gewijd aan naleving, ethiek, maatschappelijk verantwoord ondernemen en de bedrijfscultuur in het algemeen. In het kader van de bevordering van ethische waarden kan er via een professioneel waarschuwingssysteem vertrouwelijke informatie worden gemeld. Dat systeem is bedoeld om de controleomgeving te versterken.

Het personeelsbeleid en de maatschappelijke verantwoordelijkheid van de onderneming worden beschreven in de corporate brochure van het jaarverslag. Het bestuur, de controle van de onderneming, alsook de werking van de bestuursorganen worden gedetailleerd beschreven in de verklaring inzake deugdelijk bestuur die in het jaarverslag is opgenomen, en in de statuten van de onderneming. Dit deugdelijk bestuur dekt in het bijzonder de verantwoordelijkheden van deze organen, hun interne reglementen en de belangrijkste regels die bij het bestuur van de onderneming moeten worden nageleefd.

De controleactiviteiten worden in de eerste plaats uitgevoerd door de functionele of operationele managers, onder het toezicht van hun chef. De voornaamste processen en de daarmee verbonden controlemechanismen worden formeel beschreven en de klantencontactprocessen (de klantendienst en de verkooppunten) zijn ISO 9001:2008-gecertificeerd.

Omdat de Orange Belgium-groep deel uitmaakt van de Orange-groep, draagt dit interne controlesysteem bij tot de naleving van de Sarbanes-Oxley-vereisten die op het niveau van de Orange-groep moeten worden nageleefd.

De volledige documentatie wordt regelmatig beoordeeld en naar behoren bijgewerkt. Ook zijn er specifieke functies voor controle (nl. 'Fraud & Revenue Assurance', 'Data Privacy'), naleving en audit (nl. 'Internal Audit') gecreëerd.

De budgetcontrole dekt niet alleen de budgettaire aspecten, maar ook belangrijke prestatie-indicatoren. Om een toereikende financiële planning en opvolging te garanderen, wordt nauw toegezien op een financiële planningsprocedure waarin de planning, de kwantificering, de implementering en de controle van het budget volgens de periodieke vooruitzichten worden beschreven.

Informatie en communicatie

De onderneming heeft een transparante communicatie ten aanzien van haar werknemers, in overeenstemming met haar waarden en gebaseerd op meerdere informatiekkanalen, in het bijzonder het intranet en de periodieke presentaties van het Uitvoerend Management op verschillende niveaus.

Dankzij vooruitstrevende processen voor gegevensverwerking en -controle kan er te gepasten tijde betrouwbare informatie worden verspreid, in het bijzonder voor de opstelling van de financiële verslaggeving.

De Orange Belgium-groep streeft naar openheid en transparantie in zijn communicatie naar het publiek, klanten, werknemers en andere stakeholders. De onderneming publiceert gedetailleerde driemaandelijks financiële rapporten die een uitgebreide set van key performance indicators bevatten en financiële informatie over elk business segment. Die resultaten zijn vier keer per jaar beschikbaar voor de pers en voor de investeerders- en analistengemeenschap tijdens toegewijde meetings (conference calls/webcasts/fysieke vergaderingen). Alle meegedeelde informatie is voor iedereen toegankelijk en kan voor de meetings worden geraadpleegd op de website van de onderneming (<https://corporate.orange.be>). De inspanningen van Orange Belgium op het vlak van communicatie met het investeerderspubliek zijn niet onopgemerkt gebleven, aangezien de Orange Belgium-groep voor het derde jaar op rij werd verkozen tot winnaar van de Extel WeConvene – IR Awards in de categorie ‘Corporate Best on IR’ voor Belgische mid- & smallcaps.

Toezicht

Naast de eerstelijns controleactiviteiten bestaan er ook specifieke functies voor controle, naleving en audit om een continue evaluatie van het interne controlesysteem te verzekeren.

Een interne auditafdeling rapporteert functioneel aan het Auditcomité om de onafhankelijke en onpartijdige uitvoering van haar taken te garanderen. Het Auditcomité ziet toe op het reactievermogen op audits en de opvolging van de bijsturende maatregelen.

Het Auditcomité waakt over de monitoring en het toezicht op het verslaggevingsproces van de financiële informatie die door de onderneming wordt aangeleverd en de rapporteringsprocedures. Met het oog hierop bespreekt het Auditcomité alle financiële informatie met het Uitvoerend Management en met de commissaris en onderzoekt het desgevallend specifieke kwesties met betrekking tot deze informatie.

Het Auditcomité evalueert minstens eenmaal per jaar samen met het Uitvoerend Management de kwaliteit en doeltreffendheid van de systemen van interne controle en risicobeheer die door het Uitvoerend Management werden opgezet. Het dient zich ervan te verzekeren dat de voornaamste risico's, met inbegrip van, maar niet beperkt tot fraude, revenue assurance, naleving van de wet- en regelgeving en ethiek, en risico's in verband met veiligheid en juridische aangelegenheden, behoorlijk geïdentificeerd, beheerd en ter kennis gebracht worden overeenkomstig het kader dat werd

goedgekeurd door de Raad van Bestuur. Voor gedetailleerde informatie inzake deze controles wordt verwezen naar het interne reglement van het Auditcomité (Bijlage III van het Corporate Governance Charter).

12. Verantwoording van de toepassing van de boekhoudkundige continuïteitsregels

Gezien de financiële resultaten van de Orange Belgium-groep in de loop van het boekjaar dat werd afgesloten op 31 december 2016, valt de onderneming niet onder de toepassing van artikel 96 §1 (6°) van het Wetboek van Vennootschappen betreffende de verantwoording van de boekhoudkundige continuïteitsregels.

13. Toepassing van artikel 524 van het Wetboek van Vennootschappen tijdens het boekjaar 2016

De procedure voorgeschreven in artikel 524 van het Wetboek van Vennootschappen werd niet toegepast tijdens het boekjaar 2016.

Nochtans heeft de Raad van Bestuur de onafhankelijke bestuurders belast met het opvolgen van de intragroepsbetrekkingen met aan Orange Belgium verbonden ondernemingen.

14. Toepassing van artikel 96 §1 (9°) van het Wetboek van Vennootschappen

Zoals voorzien door artikel 96 §1 (9°) van het Wetboek van Vennootschappen voldoet de onderneming aan de eis dat minstens één lid van het Auditcomité onafhankelijk en expert is inzake boekhouding en audit door de aanwezigheid van mevrouw Martine De Rouck, lid van het Auditcomité sinds 1 mei 2014 en tevens onafhankelijke bestuurder.

Zij is benoemd door de Algemene Vergadering en voldoet aan de onafhankelijkheidscriteria zoals beschreven in artikel 524 van het Wetboek van Vennootschappen.

Haar expertise op het vlak van boekhouding en auditing wordt eveneens bevestigd door haar opleiding en door de verschillende functies die ze bekleedde in de bankwereld.

15. Informatie over de opdrachten die werden toevertrouwd aan de commissarissen

In de loop van het boekjaar 2016 hebben de commissaris en de verbonden ondernemingen opdrachten uitgevoerd voor een totaalbedrag als volgt samengesteld:

- > honoraria voor controleopdrachten 353.000 euro
- > andere missies buiten het bedrijfsrevisoraat 91.387 euro

De opdrachten die door andere commissarissen in 2016 uitgevoerd werden, zijn als volgt samengesteld:

- > honoraria voor controleopdrachten 102.254 euro
- > andere missies buiten het bedrijfsrevisoraat 28.665 euro

Verslag van de commissaris

aan de algemene vergadering van Orange Belgium NV over de geconsolideerde financiële staten afgesloten op 31 december 2016

Overeenkomstig de wettelijke bepalingen, brengen wij u verslag uit in het kader van ons mandaat van commissaris. Dit verslag omvat ons verslag over de geconsolideerde financiële staten, en omvat tevens ons verslag over andere door wet- en regelgeving gestelde eisen. Deze geconsolideerde financiële staten omvatten de geconsolideerde staat van financiële positie op 31 december 2016, het geconsolideerd overzicht van het totaalresultaat, het geconsolideerd overzicht van vermogensmutaties en het geconsolideerd kasstroomoverzicht voor het boekjaar eindigend op die datum, alsmede een overzicht van de belangrijkste gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en toelichtingen.

Verslag over de geconsolideerde financiële staten – Oordeel zonder voorbehoud

Wij hebben de controle uitgevoerd van de geconsolideerde financiële staten van Orange Belgium NV (“de vennootschap”) en haar dochterondernemingen (samen “de groep”), opgesteld in overeenstemming met de International Financial Reporting Standards (IFRS) zoals goedgekeurd door de Europese Unie en met de in België van toepassing zijnde wettelijke en reglementaire voorschriften. De totale activa in de geconsolideerde staat van financiële positie bedragen 1.524.217 (000) EUR en de geconsolideerde winst (aandeel van de groep) van het boekjaar bedraagt 76.611 (000) EUR.

Verantwoordelijkheid van de raad van bestuur voor het opstellen van de geconsolideerde financiële staten

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de geconsolideerde financiële staten die een getrouw beeld geven in overeenstemming met de International Financial Reporting Standards zoals goedgekeurd door de Europese Unie en met de in België van toepassing zijnde wettelijke en reglementaire voorschriften, alsook voor het implementeren van een interne controle die ze noodzakelijk acht voor het opstellen van de geconsolideerde financiële staten die geen afwijking van materieel belang bevatten, die het gevolg is van fraude of van fouten.

Verantwoordelijkheid van de commissaris

Het is onze verantwoordelijkheid een oordeel over deze geconsolideerde financiële staten tot uitdrukking te brengen op basis van onze controle. Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens de internationale controlestandaarden (International Standards on Auditing - ISA) zoals deze in België werden aangenomen. Die standaarden vereisen dat wij aan de deontologische vereisten voldoen alsook de controle plannen en uitvoeren teneinde een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen dat de geconsolideerde financiële staten geen afwijking van materieel belang bevatten.

Een controle omvat werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de in de geconsolideerde financiële staten opgenomen bedragen en toelichtingen. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de beoordeling door de commissaris, met inbegrip van diens inschatting van de risico's van een afwijking van materieel belang in de geconsolideerde financiële staten als gevolg van fraude of van fouten. Bij het maken van die risico-inschatting neemt de commissaris de interne controle van de groep in aanmerking die relevant is voor het opstellen van de geconsolideerde financiële staten die een getrouw beeld geven, teneinde controlewerkzaamheden op te zetten die in de gegeven omstandigheden geschikt zijn maar die niet gericht zijn op het geven van een oordeel over de effectiviteit van de interne controle van de groep. Een controle omvat tevens een evaluatie van de geschiktheid van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving, de redelijkheid van de door de raad van bestuur gemaakte schattingen, alsmede de presentatie van de geconsolideerde financiële staten als geheel. Wij hebben van de aangestelden en van de raad van bestuur van de groep de voor onze controle vereiste ophelderingen en inlichtingen verkregen.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om daarop ons oordeel te baseren.

Oordeel zonder voorbehoud

Naar ons oordeel geven de geconsolideerde financiële staten van Orange Belgium NV een getrouw beeld van het vermogen en van de financiële toestand van de groep per 31 december 2016, en van haar resultaten en kasstromen over het boekjaar dat op die datum is afgesloten, in overeenstemming met de International Financial Reporting Standards zoals goedgekeurd door de Europese Unie en met de in België van toepassing zijnde wettelijke en reglementaire voorschriften.

Verslag over andere door wet- en regelgeving gestelde eisen

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen en voor de inhoud van het jaarverslag over de geconsolideerde financiële staten.

In het kader van ons mandaat en overeenkomstig de Belgische bijkomende norm bij de in België van toepassing zijnde internationale controlestandaarden, is het onze verantwoordelijkheid om, in alle van materieel belang zijnde opzichten, de naleving van bepaalde wettelijke en reglementaire verplichtingen na te gaan. Op grond hiervan doen wij de volgende bijkomende verklaring die niet van aard is om de draagwijdte van ons oordeel over de geconsolideerde financiële staten te wijzigen:

- Het jaarverslag over de geconsolideerde financiële staten behandelt de door de wet vereiste inlichtingen, stemt overeen met de geconsolideerde financiële staten en bevat geen van materieel belang zijnde inconsistenties ten aanzien van de informatie waarover wij beschikken in het kader van ons mandaat.

Zaventem, 24 maart 2017

De commissaris

DELOITTE Bedrijfsrevisoren

BV o.v.v.e. CVBA

Vertegenwoordigd door

Rik Neckebroeck en Bernard De Meulemeester

Verklaring van de verantwoordelijken

Wij, ondergetekenden, Michaël Trabbia, CEO, en Arnaud Castille, CFO, verklaren dat, voor zover ons bekend:

- a) de financiële staten, die zijn opgesteld overeenkomstig de toepasselijke standaarden voor jaarrekeningen, een getrouw beeld geven van het vermogen, de financiële toestand en van de resultaten van de emittent en de in de consolidatie opgenomen ondernemingen;
- b) het jaarverslag een getrouw beeld geeft van de ontwikkeling en de resultaten van het bedrijf en van de positie van de emittent en de in de consolidatie opgenomen ondernemingen, alsmede een beschrijving van de voornaamste risico's en onzekerheden waarmee zij geconfronteerd worden.

Michaël Trabbia
CEO

Arnaud Castille
CFO

© 2017, Orange Belgium, alle rechten voorbehouden. Orange is een gedeponieerd merk. De in dit rapport vermelde merknamen zijn handels- of geregistreerde merken en zijn eigendom van de respectieve fabrikanten. De eigenschappen en prijzen van de vermelde producten en diensten kunnen zonder voorafgaande mededeling worden gewijzigd. Orange Belgium kan in geen geval aansprakelijk worden gesteld voor eventuele fouten bij het opmaken en het drukken van dit document. Producten van andere fabrikanten worden slechts ter informatie vermeld. Alleen die fabrikanten zijn aansprakelijk voor elke garantie op hun producten. Orange Belgium kan in geen geval verantwoordelijk gesteld worden voor de gegevensoverdrachtdiensten, noch voor de inhoud, de wettelijkheid, de toegankelijkheid of het gebruik van deze diensten door de klant, wanneer deze diensten geleverd worden door Orange Belgium of door derden.

Ce rapport annuel est également disponible en français.
This annual report is also available in English.

Download ons jaar- en activiteitenverslag op corporate.orange.be/jaarverslag-2016

Aandeelhouders en investeerders

Siddy Jobe – ir@orange.be

Journalisten

press@orange.be

Verantwoordelijke uitgever

Paul-Marie Dessart – Secretaris Generaal

Concept & layout

ChrisCom

Fotografie

Jean-Michel Byl, Julien Dewilde

Orange Belgium nv

Bourgetlaan, 3, BE-1140 Brussel – België

T. +32 2 745 71 11 – www.orange.be

HRB 599 402 – BTW BE 0456 810 810

Orange Belgium N.V.
Bourgetlaan 3,
BE-1140 Brussel
België

Online jaarverslag 2016:
corporate.orange.be/jaarverslag-2016
corporate.orange.be
www.orange.be
business.orange.be

Volg ons op:

